

Звіт

**про здійснення Одеською обласною
державною адміністрацією
покладених на неї повноважень та
стан розвитку території
у 2018 році**

ЗМІСТ

I.	Загальні питання	3
1.1.	Адміністративно-територіальний устрій, стан розвитку об'єднани територіальних громад	3
1.2.	Населення: чисельність, склад	6
1.3.	Організаційно-кадрові питання	9
1.4.	Взаємодія з органами місцевого самоврядування	11
II.	Стан здійснення повноважень щодо соціально-економічного розвитку регіону	11
2.1.	Стан реалізації регіональної стратегії розвитку та виконання плану заходів з її реалізації, програм і проектів регіонального розвитку	11
2.2.	Зовнішньоекономічна діяльність, міжрегіональне та транскордонне співробітництво	13
2.2.1.	Зовнішня торгівля товарами та послугами	13
2.2.2.	Прямі іноземні інвестиції	14
2.2.3.	Міжрегіональне та транскордонне співробітництво	15
2.3.	Бюджет, фінанси та облік	20
2.4.	Управління державною власністю, дерегуляція та підприємництво	23
2.4.1.	Дерегуляція та підприємництво	23
2.5.	Промисловість, сільське господарство, будівництво та інвестиції, транспорт та зв'язок	27
2.5.1.	Промисловість	27
2.5.2.	Сільське господарство	30
2.5.3.	Будівництво та інвестиції	33
2.5.4.	Транспорт та зв'язок	36
2.6.	Енергоефективність та енергозбереження	38
2.7.	Соціальний захист та соціальні послуги, ринок праці та доходи населення	44
2.8.	Наука, освіта, культура, охорона здоров'я, фізична культура і спорт	50
2.8.1.	Наука та освіта	50
2.8.2.	Культура	60
2.8.3.	Охорона здоров'я	66
2.8.4.	Фізична культура і спорт	71
2.9.	Використання землі, природних ресурсів, охорони навколишнього природного середовища	72
2.10.	Оборонна та мобілізаційна підготовка	74
III.	Суспільно-політична ситуація	76
3.1.	Забезпечення законності, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян	76
3.2.	Об'єднання громадян, їх участь у суспільному житті регіону, взаємодія з ними місцевих органів виконавчої влади щодо забезпечення належної суспільно-політичної ситуації в регіоні	85
3.3.	Стан національних відносин	88
3.4.	Релігійна ситуація	92
3.5.	Інформаційна діяльність	93
IV.	Стан соціально-економічного розвитку регіону	98
V.	Пропозиції щодо вдосконалення законодавства і практики його реалізації, системи державного управління	99

Додаток: Інформація щодо реалізації у 2018 році проектів, включених до Плану заходів із реалізації у 2018-2020 роках Стратегії економічного та соціального розвитку Одеської області до 2020 року, затвердженого рішенням обласної ради від 21.12.2017 №576-VII.

I. Загальні питання

1.1. Адміністративно-територіальний устрій, стан розвитку об'єднаних територіальних громад.

Одеська область - приморський і прикордонний регіон України, розташований на південному заході країни, з територією 33,3 тис км², що становить 5,5% території України.

До складу області входять 26 районів, 9 міст обласного та 10 міст районного значення, 33 селища міського типу.

Кількість місцевих рад становить: районних – 26; міських рад – 19, з них - 5 міських рад ОТГ, селищних – 31, з них 8 селищних рад ОТГ, сільських – 342, з них сільських рад ОТГ - 15. Адміністративним центром Одеської області є місто Одеса.

Стан розвитку об'єднаних територіальних громад

На 1 січня 2019 року на території області у рамках децентралізації утворено **31** об'єднану територіальну громаду (ОТГ), з них у:

2015 році – 8 ОТГ (Балтська та Біляївська міські ОТГ, Великомихайлівська селищна ОТГ, Маразліївська, Розквітівська, Новокальчевська, Красносільська та Тузлівська сільські ОТГ);

2016 році – 3 ОТГ (Затишанська та Ширяївська селищні ОТГ, Коноплянська сільська ОТГ);

2017 році – 14 ОТГ (Березівська і Вилківська міські ОТГ, Авангардівська, Цебриківська, Таїровська селищні ОТГ, Шабівська, Куяльницька, Лиманська, Маяківська, Старокозацька, Дальницька, Знам'янська, Ясківська, Мологівська сільські ОТГ);

2018 році – 6 ОТГ (Кілійська міська, Любашівська і Окнянська селищні та Визирська, Великобуялицька і Великопосківська сільські ОТГ).

З утворених у минулому році ОТГ перші місцеві вибори відбулися у квітні 2018 року у Кілійській міській, Любашівській та Окнянській селищних ОТГ.

Перші місцеві вибори депутатів Визирської, Великопосківської та Великобуялицької сільських рад та, відповідно Визирського, Великопосківського, Великобуялицького сільських голів було призначено на 23 грудня 2018 року. Однак виборчий процес було призупинено відповідно до статті 19 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» та у зв'язку з тим, що Указом Президента України від 26.11.2018 №393/2018 «Про введення воєнного стану в Україні», згідно з яким з 26 листопада по 26 грудня 2018 року у 10 областях України, у тому числі і в Одеській області, діяв правовий режим воєнного стану.

Згідно з постановою Центральної виборчої комісії від 29.11.2018 №233 «Про деякі питання організації підготовки та проведення місцевих виборів в окремих регіонах України, в яких введено воєнний стан, питання призначення перших місцевих виборів у Визирській, Великобуялицькій та Великопосківській сільських ОТГ вирішуватиметься суб'єктом призначення.

Триває об'єднавчий процес щодо утворення Овідопольської, Захарівської, Зеленогірської селищних та Андрієво-Іванівської сільської ОТГ.

Ініційовано об'єднавчі процеси щодо утворення ще 4 ОТГ, зокрема: Курісовської і Фонтанської сільських ОТГ (Лиманський район), Іванівської селищної ОТГ та Ізмаїльської міської ОТГ.

Також, у 2018 році Павлинська сільська рада Іванівського району приєдналася до Красносільської сільської ОТГ Лиманського району (очікується призначення додаткових виборів депутатів Красносільської сільської ради); триває процес приєднання Мирненської сільської ради до Біляївської міської ОТГ, Новодолинської сільської ради до Авангардівської селищної ОТГ Овідіопольського району, Бобрицької сільської ради до Любашівської селищної ОТГ та Новопольської сільської ради до Балтської міської ОТГ.

Загалом на сьогодні в області об'єдналося 135 місцевих рад (27,6% від загальної кількості рад базового рівня станом на 01.01.2015).

Кількість жителів Одеської області, які проживають на території ОТГ становить 333,0 тис. осіб (14,0% від загальної кількості жителів області).

Загальна площа 31 ОТГ - покриває 30,1% площі області.

Площа територій створених громад суттєво коливається у розмірах: найменшою за площею є Авангардівська ОТГ Овідіопольського району (34,5 км²), найбільшою – Куяльницька ОТГ Подільського району (1025,2 км²).

На сьогодні, із 28 ОТГ в яких відбулися перші місцеві вибори, відповідають конфігурації, визначеній перспективним планом формування територій громад Одеської області, який затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16 вересня 2015 року №939-р (далі – перспективний план) 25 ОТГ.

Відповідно до абзацу першого пункту 2 протоколу засідання Кабінету Міністрів України від 16.05.2018 №18 обласна державна адміністрація доопрацювала перспективний план формування територій громад Одеської області з охопленням усієї території області та листом від 23.07.2018 №01/01-47/4677 подала до обласної ради проект рішення обласної ради «Про внесення змін до Перспективного плану формування територій громад Одеської області, який схвалений рішенням обласної ради від 24 червня 2015 року №1392-VI» для розгляду на засіданні чергової сесії обласної ради.

За результатами засідання погоджувальної ради Одеської обласної ради, яке відбулось 16 серпня 2018 року, члени погоджувальної ради запропонували проект рішення обласної ради доопрацювати, доповнивши перспективний план лише змінами у конфігурації Балтської міської ОТГ (приєднання Новопольської сільської ради), Біляївської міської ОТГ (приєднання Мирненської, Граденицької та Кагарлицької сільських рад), Любашівської селищної ОТГ (приєднання Бобрицької сільської ради) та внесення до переліку спроможних територіальних громад Одеської області Визирської сільської ОТГ Лиманського району.

Листом від 18.09.2018 №1/47/5921/2-18 обласна державна адміністрація подала рішення обласної ради від 11 вересня 2018 року №789-VII «Про внесення змін до рішення обласної ради від 24 червня 2015 року №1392-VI «Про схвалення перспективного плану формування територій громад Одеської області» та паспорти ОТГ до Кабінету Міністрів України з метою внесення відповідних змін до розпорядження Кабінету Міністрів України від 16.09.2015 №939-р «Про затвердження перспективного плану формування територій громад Одеської області» (із змінами).

У листопаді 2018 року обласною державною адміністрацією було погоджено проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до перспективного плану формування територій громад Одеської області».

З метою надання методичної та консультативної допомоги органам місцевого самоврядування щодо реалізації ними наданих законом повноважень у 2018 році обласною державною адміністрацією проведено:

- нараду під головуванням першого заступника голови обласної державної адміністрації з головами об'єднаних територіальних громад та керівниками профільних департаментів обласної державної адміністрації щодо проблемних питань функціонування територіальних громад (07.02.2018);

- селекторну нараду під головуванням заступника голови обласної державної адміністрації з головами ОТГ з актуальних питань підготовки проектів, які планувалося реалізувати у 2018 році за рахунок коштів субвенції на формування інфраструктури ОТГ (30.03.2018);

- нараду з головами та проектними менеджерами ОТГ під головуванням заступника голови обласної державної адміністрації та за участю керівництва Служби автомобільних доріг в Одеській області щодо проблемних питань розробки проектів з капітального ремонту доріг, які планувалося реалізувати у 2018 році за рахунок коштів субвенції на формування інфраструктури ОТГ (04.04.2018).

Для покращення поінформованості органів місцевого самоврядування та мешканців територіальних громад щодо перспектив реформи місцевого самоврядування, впродовж 2018 року структурні підрозділи обласної державної адміністрації, разом з експертними та громадськими організаціями, проводили активну роботу щодо сприяння добровільному об'єднанню територіальних громад в рамках виїзних робочих зустрічей, семінарів, нарад тощо.

Основні проблемні питання щодо формування спроможних територіальних громад:

- ✓ штучне стримування процесу об'єднання громад представниками політичних еліт державного та регіонального рівня, супротив з боку окремих районних рад, блокування будь-яких змін сільськими та селищними головами, насамперед південних районів області;

- ✓ зайняття вичікувальної позиції органами місцевого самоврядування міст обласного значення щодо приєднання суміжних сільських та селищних територіальних громад;

- ✓ побоювання територіальних громад сіл та селищ приєднуватися до міст обласного значення, пов'язані з тим, що великі міста у ході приєднання поглинуть бюджети суміжних громад та отримують додатковий земельний ресурс, а проблемні питання розвитку сільських населених пунктів залишать поза увагою;

- ✓ позиція депутатів обласної ради щодо внесення точкових змін до перспективного плану формування територій громад Одеської області, зокрема тільки в частині тих громад, які прийняли рішення щодо надання згоди на добровільне об'єднання територіальних громад, що унеможливорює прийняття перспективного плану з охопленням усієї території області;

- ✓ недотримання територіальними громадами в ході об'єднаної процесу критеріїв спроможності ОТГ;

✓ необхідність урегулювання на законодавчому рівні питання прийняття Центральною виборчою комісією рішення щодо призначення додаткових виборів депутатів сільських, селищних рад від територіальної громади, що приєдналася до об'єднаної територіальної громади суміжного району.

1.2. Населення: чисельність, склад

Аналіз демографічної ситуації Одеської області за 2013-2018 роки свідчить про існування негативних тенденцій у зазначеній сфері, зокрема таких, як:

- **скорочення чисельності наявного населення.** Протягом 2013-2017 років зберігається тенденція до скорочення наявного населення (таблиця 1).

Так, з 2013 до 2017 роки чисельність наявного населення скоротилась з 2396,5 тис осіб до 2383,1 тис осіб. Обсяги скорочення наявного населення відповідно до попереднього року набули свого піку у 2015 році (-6,1 тис. осіб).

За останньою оприлюдненою інформацією Головного управління статистики в Одеській області протягом січня-жовтня 2018 року чисельність наявного населення становила 2380,6 тис осіб, що менше на 1,6 тис осіб, ніж у відповідному періоді 2017 року.

Таблиця 1. Склад чисельності наявного населення Одеської області у 2013-2018 роках

	на 01.01.2014	на 01.01.2015	на 01.01.2016	на 01.01.2017	на 01.01.2018	на 01.11.2018
Наявне населення, тис. осіб	2396,5	2396,4	2390,3	2386,5	2383,1	2380,4
Відхилення до попереднього року:						
абсолютне, тис. осіб;	+1,3	-0,1	-6,1	-3,8	-3,4	-1,6
відносне, відсотка;	+0,05	-0,004	-0,3	-0,2	-0,14	-0,07
Кількість народжених, тис. осіб	29,1	29,5	27,4	26,4	25,2	19,7
Кількість померлих, тис. осіб	33,5	34,2	34,6	33,6	33,4	27,6
Природне скорочення	-4,4	-4,7	-7,2	-7,2	-8,2	-7,9
Міграційний приріст, тис. осіб	+5,8	+4,6	-0,99	+3,4	+4,7	x
Щільність наявного населення	71,9	71,9	71,9	71,7	71,6	71,5

На даний показник вплинуло:

- **збільшення обсягів природного скорочення населення** (перевищення кількості померлих над кількістю народжених). У 2013-2017 роках показник природного скорочення мав тенденцію до збільшення та набув свого піку у 2017 році (-8,2). У січні-жовтні 2018 року показник природного скорочення становив 7,9 тис осіб, що на 1,4 тис осіб більше, ніж у відповідному періоді 2017 року.

- **зменшення смертності населення.** Аналіз показників народжуваності та смертності свідчить про поступове зменшення показників смертності населення. Найбільша кількість померлих зафіксована у 2015 році – 34,6 тис осіб, у подальшому щороку даний показник зменшувався та станом на 01.01.2018 становив 33,4 тис осіб, у січні-жовтні 2018 року кількість померлих становила 27,6 тис осіб, що на 0,2 тис осіб менше ніж у відповідному періоді 2017 року;

- наявність міграційного приросту населення. Протягом 2013-2014 років в області спостерігається міграційний приріст населення, який набув свого піку у 2013 році (5,8 тис. осіб); у 2015 році вперше зафіксоване міграційне скорочення -0,99 тис осіб, але починаючи з 2016 по наступний час зафіксоване позитивне міграційне сальдо.

Таким чином, поступове скорочення наявного населення, коливання показників народжуваності та смертності, стрімке скорочення міграційного приросту вплинуло на показник щільності наявного населення, який протягом 2013-2015 років становив 71,9 осіб на км², але починаючи з 2016 року, він поступово зменшується. Станом на 01.11.2018 даний показник становив 71,5 осіб на км², що на рівні відповідного періоду 2017 року.

Скорочення наявного населення негативно вплинуло на його структуру. Аналіз показників міського та сільського населення свідчить, що протягом 2013-2017 років спостерігається поступове зменшення мешканців міській місцевості. Так, якщо у 2013 році даний показник становив 1603,8 тис осіб, то у 2017 році він становив 1594,9 тис осіб (таблиця 2).

Чисельність сільських мешканців коливалась від 792,7 тис осіб у 2013 році до 788,2 тис осіб у 2017 році. Найбільша кількість сільських мешканців зафіксована у 2014 році – 793,3 тис осіб.

Співвідношення міського та сільського населення до загальної чисельності наявного населення області протягом 2013-2017 років істотно не змінювалось і становило 66,8-66,9% (міське населення) та 33,1-33,2% (сільське населення) відповідно.

Таблиця 2. Розподіл наявного населення за територіальною приналежністю у 2012-2016 роках

	на 01.01.2014	на 01.01.2015	на 01.01.2016	на 01.01.2017	на 01.01.2018
Наявне населення, тис. осіб, всього, у тому числі:	2396,5	2396,4	2390,3	2386,5	2383,1
міське	1603,8	1603,1	1597,4	1595,7	1594,9
у % до загальної чисельності	66,9	66,9	66,8	66,9	66,9
сільське	792,7	793,3	792,9	790,8	788,2
у % до загальної чисельності	33,1	33,1	33,2	33,1	33,1

Статеву структуру населення області характеризується перевагою жінок над чоловіками (таблиця 3). Протягом 2013-2017 років чисельність жінок поступово зменшувалася. Так, якщо у 2013 році чисельність жінок становила 1265,7 тис осіб, то у 2017 році цей показник становив 1256,1 тис осіб. Відповідно до загальної чисельності постійного населення протягом 2013-2017 років чисельність жінок коливалася від 53,1% до 53,0%.

Чисельність чоловіків протягом 2013-2014 років збільшувалася, але у 2015-2017 роках спостерігається тенденція до зменшення; відповідно до загальної чисельності постійного населення чисельність чоловіків поступово збільшувалася від 46,9% у 2013 році до 47,0% у 2014-2017 роках.

Табл. 3 Статеву структуру Одеської області у 2013-2017 роках

	на 01.01.2014	на 01.01.2015	на 01.01.2016	на 01.01.2017	на 01.01.2018
Постійне населення, тис. осіб, всього, у тому числі:	2385,4	2385,4	2379,2	2375,5	2372,0
чоловіки	1119,7	1120,6	1118,1	1116,7	1115,9

	на 01.01.2014	на 01.01.2015	на 01.01.2016	на 01.01.2017	на 01.01.2018
у % до загальної чисельності населення	46,9	47,0	47,0	47,0	47,0
жінки	1265,7	1264,8	1261,1	1258,8	1256,1
у % до загальної чисельності населення	53,1	53,0	53,0	53,0	53,0
Співвідношення чисельності чоловіків та жінок	885	886	887	887	888

Співвідношення між жінками та чоловіками поступово збільшується. Так, на кожну тисячу жінок області протягом 2013-2017 років у середньому припадало від 885 до 888 чоловіків.

Зміни, що відбуваються з природним рухом населення, поступово спричиняють й зміни **вікового складу населення** (таблиця 4). У даний час для демографічної ситуації в Одеській області властиві 2 негативних процеси – від’ємний природний приріст та старіння населення.

Таблиця 4. Розподіл постійного населення за окремими віковими групами у 2013-2017 роках

На 01.01	Всього насе- лення	0-14 років	0-15 років	0-17 років	16-59 років	15-64 роки	18 і понад років	60 і понад років	65 і понад років	Коефіцієнт загального навантаження * до населення віком 15-64 роки	Коефіцієнт загального навантаження* на осіб віком 16-59 роки
2014	2385,4	376,1	397,7	446,0	1499,0	1669,9	1939,5	488,7	339,4	428	591
2015	2385,4	385,3	405,6	450,6	1485,0	1652,9	1934,8	494,8	347,2	443	606
2016	2379,2	392,6	412,5	455,0	1468,3	1632,1	1924,3	498,4	354,5	458	620
2017	2375,5	398,8	419,0	459,4	1452,5	1616,4	1916,1	504,0	360,3	470	635
2018	2372,0	402,7	423,7	464,0	1439,0	1604,0	1908,0	509,3	365,3	479	648

**Демографічне навантаження* – узагальнююча кількісна характеристика вікової структури населення, яка показує навантаження на суспільство непродуктивним населенням.

Проте, за окремими віковими групами „0-14 років”, „0-15 років”, „0-17 років”, „60 і понад років”, „65 і понад років” протягом 2013-2017 років зберігається тенденція до збільшення чисельності, відтоді як у вікових групах „18 і понад років”, „16-59 років” та „15-64 роки” чисельність осіб працездатного віку зменшується.

Коефіцієнти демографічного навантаження стрімко збільшуються, що свідчить про активні процеси старіння населення в області. Так, коефіцієнти загального навантаження до населення віком 15-64 роки протягом 2013-2017 років збільшились від 428 до 479%. Коефіцієнт загального навантаження на осіб віком 16-59 роки коливався від 591 до 648%.

В Одеській області **середня очікувана тривалість життя** при народженні протягом 2013-2017 років коливалась у чоловіків 65,9-66,6 років, у жінок – 74,7-75,5 років (таблиця 5). Якщо для розвинутих країн характерна різниця між очікуваною тривалістю життя чоловіків та жінок – 7 років, то в нашій області протягом звітнього періоду вона коливалась від 8,8 до 8,9 років.

Таблиця 5. Середня очікувана тривалість життя

Період, за який розраховані показники (роки)	Середня очікувана тривалість життя при народженні			
	обидві статі	чоловіки	жінки	Різниця між очікуваної тривалістю чоловіків та жінок
2013	70,4	65,9	74,7	8,8
2014	70,3	65,9	74,7	8,8
2015	70,4	65,9	74,7	8,8
2016	70,8	66,4	75,2	8,8
2017	71,1	66,6	75,5	8,9

1.3. Організаційно-кадрові питання

Згідно зі штатним розписом апарату Одеської обласної державної адміністрації на 2018 рік (зі змінами, внесеними розпорядженням голови обласної державної адміністрації від 23.07.2018 №797/А-2018) передбачено 5 штатних одиниць заступників голови ОДА, зокрема: 1- першого заступника голови обласної державної адміністрації, 4 - заступників голови обласної державної адміністрації.

На 01.01.2019 заповнено 3 посади заступника голови обласної державної адміністрації, посади першого заступника голови обласної державної адміністрації та заступника голови обласної державної адміністрації залишаються вакантними. Тривалість вакансій – 2 місяці та 5 місяців відповідно.

Згідно зі штатними розписами структурних підрозділів Одеської обласної державної адміністрації на 2018 рік кількість посад керівників структурних підрозділів ОДА та їхніх заступників становить 53 штатних одиниці, з них: керівників структурних підрозділів ОДА - 21; їх заступників - 32.

На 01.01.2019 вакантними залишаються 4 посади керівників структурних підрозділів ОДА та 10 посад їх заступників.

Згідно зі штатними розписами районних державних адміністрацій на 2018 рік кількість посад голів районних державних адміністрацій становить 26 посад, перших заступників голів РДА - 26, заступників голів РДА – 26.

На 01.01.2019 вакантними залишаються 9 посад голів районних державних адміністрацій, 7 посад перших заступників голів РДА, 9 посад заступників голів РДА.

Протягом 2018 року з метою відновлення функціональної спроможності облдержадміністрації здійснювати визначені законодавством повноваження в повному обсязі граничну чисельність працівників обласної державної адміністрації збільшено з 608 до 690 одиниць, у тому числі апарату зі 104 до 117.

Вжито заходів щодо приведення внутрішньої структури апарату та структурних підрозділів обласної державної адміністрації у відповідність до встановленої чисельності, видані відповідні розпорядження та затверджені зміни до штатних розписів.

Здійснення зазначених заходів дозволило забезпечити планування стратегічного розвитку регіону, забезпечити функціонування системи соціальної захищеності населення, реалізацію першочергових завдань з реформування окремих галузей, а також налагодити ефективну роботу структурних підрозділів щодо реалізації державної політики у сфері державної служби.

Відповідно до статті 48 Закону України «Про державну службу» державним службовцям обласної державної адміністрації створюються умови для підвищення рівня професійної компетенції.

У 2018 році професійне навчання державних службовців проводилася за рахунок коштів державного та обласного бюджетів через систему підготовки, перепідготовки, спеціалізації та підвищення кваліфікації.

За державним замовленням у відділі підвищення кваліфікації кадрів Одеського регіонального інституту державного управління Національної

академії державного управління при Президентові України (далі – інститут) підвищили кваліфікацію:

- за професійною програмою та програмами тематичних короткотермінових семінарів - 12 державних службовців обласної державної адміністрації, з них: 4 – з апарату; 8 – з структурних підрозділів облдержадміністрації;

- в рамках одноденних семінарів за темою «Запобігання корупції в органах публічної влади» - 50 державних службовців апарату та структурних підрозділів обласної державної адміністрації.

Обласною державною адміністрацією надано сприяння в організації підвищенні кваліфікації за державним замовленням 78 державних службовців районних державних адміністрацій.

В рамках програми «Освіта Одещини» згідно з рішенням Одеської обласної ради від 21 грудня 2017 року №649-VII „Про обласний бюджет Одеської області на 2018 рік” на підвищення кваліфікації, перепідготовку кадрів закладами післядипломної освіти на 2018 рік виділено кошти в сумі 229,4 тис грн, які освоєні у повному обсязі.

В межах виділених коштів згідно із затвердженим планом-графіком проведено підвищення кваліфікації 48 державних службовців структурних підрозділів облдержадміністрації за такими видами: навчання за професійною програмою – 8 осіб, тематичні короткотермінові семінари – 35 осіб; тренінг «Ділова українська мова» 5 осіб.

За даною програмою обласною державною адміністрацією організовано підвищення кваліфікації 285 державних службовців районних державних адміністрацій.

На навчання до Одеського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» за державним замовленням зараховано 19 державних службовців апарату та структурних підрозділів обласної державної адміністрації, з них: 5 осіб на денну форму навчання та 14 осіб на заочну та заочно – дистанційну форми навчання.

На навчання до Інституту також зараховано 20 державних службовців районних державних адміністрацій.

Обласною державною адміністрацією надано сприяння в організації підвищення кваліфікації у Всеукраїнському центрі підвищення кваліфікації державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування та в Інституті підвищення кваліфікації керівних кадрів Національної академії державного управління при Президентові України 7 голів районних державних адміністрацій області.

Кількість вакантних посад категорії «Б» та заповнених протягом року, кількість проведених конкурсів на заміщення вакантних посад категорії «Б» та посад категорії «Б», щодо яких оголошено конкурс.

Кількість вакантних посад категорії «Б» на 01.01.2019 – 27, з них:

- в апараті обласної державної адміністрації – 0;
- в структурних підрозділах обласної державної адміністрації – 27.

Кількість вакантних посад категорії «Б», заповнених протягом року – 63, з них:

- в апараті обласної державної адміністрації – 3;
- в структурних підрозділах обласної державної адміністрації – 60.

Кількість проведених конкурсів на заміщення вакантних посад категорії «Б» - 69, з них:

- в апараті обласної державної адміністрації - 3;
- в структурних підрозділах обласної державної адміністрації – 66;

Конкурсною комісією апарату обласної державної адміністрації також проведено 10 конкурсів на посади керівників апаратів та керівників структурних підрозділів районних державних адміністрацій.

Кількість посад категорії «Б» щодо яких оголошено конкурс на заміщення вакантних посад на 01.01.2019 – 2, з них:

- в апараті обласної державної адміністрації – 0;
- в структурних підрозділах обласної державної адміністрації – 2.

У 2018 році обласною державною адміністрацією проведено 3 засідання колегії, під час яких було розглянуто 10 питань, за результатами яких було видано 3 розпорядження голови облдержадміністрації.

1.4. Взаємодія з органами місцевого самоврядування

В Одеській обласній раді - 84 депутати, діє 6 фракцій: «Блок Петра Порошенка «Солідарність» - 22 депутати, «Опозиційний блок» - 21, «Довіряй ділам» - 12, «Батьківщина» - 11, «Наш край» - 8, «Відродження» - 7, позафракційні – 3.

В облраді функціонує ситуативна більшість фракцій демократичного спрямування, яка вирішує шляхом консенсусу питання розвитку місцевої громади.

Під час сесії обласної ради 21 грудня 2018 року повідомлено про зміни у складі депутатських фракцій. З фракції «Опозиційний блок» виключено П. Напрієнка та І. Коваліш. До складу фракції увійшов раніше позафракційний депутат В. Бакланов.

Також під час засідання сесії облради достроково припинено повноваження депутата Д. Барінова, обраного від багатомандатного виборчого округу за виборчими списками Одеської територіальної організації партії «Блок Петра Порошенка» «Солідарність». Натомість до складу відповідної депутатської фракції увійшов наступний за списком - І. Єрмоєнко.

В Одеській міській раді - 64 депутати. Сформовано такі фракції: «Довіряй ділам» - 27 депутатів, «Блок Петра Порошенка «Солідарність» - 13, «Опозиційний блок» - 10, «Українська морська партія Сергія Ківалова» - 6, «Об'єднання «Самопоміч» - 5, позафракційні – 3.

II. Стан здійснення повноважень щодо соціально-економічного розвитку регіону

2.1. Стан реалізації регіональної стратегії розвитку та виконання плану заходів з її реалізації, програм і проектів регіонального розвитку

Стратегія економічного та соціального розвитку Одеської області до 2020 року (актуалізована), затверджена рішенням обласної ради від 21 грудня 2015 року №32-VII засвідчує узгодженість цілей та пріоритетів державної регіональної політики з пріоритетами розвитку Одеської області,

виокремлюючи особливості умов господарювання, що склалися історично та позиціонується як плановий документ найвищого рівня в регіоні, що є важливим інструментом налагодження партнерства між усіма органами влади, широким колом представників бізнесу та громадянського суспільства.

Пріоритети та стратегічні цілі регіональної Стратегії сформовані на підставі ґрунтового аналізу тенденцій розвитку області впродовж 2010-2014 років. Документ враховує пропозиції органів влади обласного та районного рівнів, міст обласного значення, плани розвитку провідних підприємств регіону.

З метою забезпечення реалізації цілей та завдань Стратегії, а також визначення чіткого плану дій влади на місцях, бізнесу та громадськості, розроблено План заходів із реалізації у 2018-2020 роках Стратегії економічного та соціального розвитку Одеської області до 2020 року, затверджений рішенням обласної ради від 21.12.2017 №576-VII.

Планом передбачено реалізацію проектів усіма зацікавленими сторонами за операційними цілями у розрізі наступних державних та регіональних пріоритетів:

Державний пріоритет I. Підвищення рівня конкурентоспроможності
Регіональний пріоритет А. Забезпечення конкурентоспроможної місцевої економіки

Стратегічна ціль А.1. Розбудова та модернізація транспортної інфраструктури

Стратегічна ціль А.2. Забезпечення енергетичної самодостатності області

Стратегічна ціль А.3. Якісний розвиток туристично-рекреаційної інфраструктури

Стратегічна ціль А.4. Розвиток високопродуктивного аграрного виробництва

Стратегічна ціль 5. Розбудова сучасної індустрії

Державний пріоритет II. Територіальна соціально-економічна інтеграція і просторовий розвиток

Регіональний пріоритет В. Розвиток людського потенціалу

Стратегічна ціль В.1. Формування конкурентоспроможного інтелектуального капіталу

Стратегічна ціль В.2. Забезпечення умов для здорового та культурно розвитку населення

Регіональний пріоритет С. Забезпечення гідних умов життя та екологічної безпеки

Стратегічна ціль С.1. Забезпечення комфортних умов проживання

Стратегічна ціль С.2. Створення безпечного життєвого простору

Державний пріоритет III. Ефективне державне управління

Регіональний пріоритет D. Підвищення якості управління регіональним розвитком

Стратегічна ціль D.1. Підвищення ефективності розвитку територій

Стратегічна ціль D.2. Інституційне зміцнення регіону

Стратегічна ціль D.3. Забезпечення суспільно-політичної злагоди у регіоні.

Загальна кількість проектів за усіма пріоритетами – 868, з них проектів за регіональним пріоритетом: А - 337; В - 335; С - 163; Д - 33; їх загальна оціночна вартість – 92 309 485,983 тис грн, у т. ч. за рахунок коштів обласного бюджету – 17 094 492, 992 тис грн. Також, додатково передбачається реалізація проектів за рахунок коштів (субвенції) з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку територій у сумі 44 580 492,992 тис грн.

У 2018 році було реалізовано 179 проекти загальною вартістю 2 357 607,533 тис грн, у тому числі за пріоритетами: А - 68 проектів (512 437,471 тис грн); В - 82 проект (1 806 646,537 тис грн); С - 23 проектів (37 015,225 тис грн); Д – 6 (1508,3 тис грн).

Інформація щодо реалізації проектів, включених до Плану заходів із реалізації у 2018-2020 роках Стратегії економічного та соціального розвитку Одеської області до 2020 року, затвердженого рішенням обласної ради від 21.12.2017 №576-VII додається.

2.2. Зовнішньоекономічна діяльність, міжрегіональне та транскордонне співробітництво

2.2.1. Зовнішня торгівля товарами та послугами

У січні–жовтні 2018 року обсяги експорту та імпорту товарів становили 1362,2 млн \$ та 1257,5 млн \$ відповідно, та у порівнянні із січнем–жовтнем 2017 року експорт зменшився на 4,7%, а імпорт збільшився на 9,8%.

Частка підприємств регіону в загальному обсязі експорту товарів країни становила 3,5%, імпорту – 2,7%. Позитивне сальдо зовнішньої торгівлі товарами становило 104,8 млн \$.

Зовнішньоторговельні операції товарами підприємства області здійснювали з партнерами із 160 країн світу.

На формування позитивного сальдо вплинули окремі товарні групи: зернові культури (419,2 млн \$), жири та олії тваринного або рослинного походження (277,4 млн \$), судна (126,6 млн \$), залишки і відходи харчової промисловості (82,7 млн \$), насіння і плоди олійних рослин (80,4 млн \$), овочі (33,2 млн \$), чорні метали (65 млн \$), алкогольні і безалкогольні напої та оцет (33,6 млн \$).

Найбільше за обсягами екпортувалися товари до країн-партнерів – Індії на суму 87,5 млн \$, Туреччини – 83,6 млн \$, Китаю – 80,8 млн \$, Республіки Молдова – 72,6 млн \$.

У січні–жовтні 2018 року обсяг експорту товарів до країн ЄС становив 327,8 млн \$ (24% від загального обсягу експорту товарів області).

Найсуттєвіші експортні поставки серед країн ЄС здійснювались до Польщі, Італії., Іспанії, Нідерландів, Франції, Німеччини, Болгарії, Румунії.

Збільшилися обсяги експортних поставок до Австралії у 12,8 разів, Ліберії – у 5,8 разів, Лівії – у 4,3 рази, Болгарії – у 3,9 разів, Філіппін – у 3,6 разів, Швейцарії – у 3,4 рази, Мексики – у 3,1 рази.

Імпортні поставки товарів надходили з Китаю на суму 334,6 млн \$, Туреччини – 113,5 млн \$, Індонезії – 98,5 млн \$, РФ – 78,3 млн \$, Німеччини – 59,8 млн \$.

У товарній структурі імпортних надходжень значними були: машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання складало 17,7% від

загального обсягу імпорту, мінеральні продукти – 11,7%, продукти рослинного походження – 9,3%, недорогоцінні метали – 9,3 %, жири та олії тваринного або рослинного походження – 7,8%.

Зовнішня торгівля послугами. У січні–вересні 2018 року обсяг експорту послуг становив 504,4 млн \$ та зменшився на 11,1% проти січня–вересня 2017 року, імпорту – відповідно 137,5 млн \$ та на 6,5%. Сальдо позитивне в розмірі 366,9 млн \$.

На формування позитивного сальдо найбільше вплинули окремі види послуг: транспортні послуги (322,2 млн \$), ділові послуги (24,3 млн \$), послуги з ремонту та технічного обслуговування (14,6 млн \$).

Зовнішньоторговельні операції послугами проводилися з партнерами із 185 країн світу.

Серед країн–партнерів найбільше екпортувалися послуги до Швейцарії – 62,8 млн \$, Віргінських островів – 48,3 млн \$, Кіпру – 35,7 млн \$, ОАЕ – 29,5 млн \$, Туреччини – 26,4 млн \$.

Імпорт послуг від країн ЄС становив 78,5 млн \$ або 57,1% від загального обсягу імпорту та збільшився проти січня–вересня 2017 року на 17,8% 14,7 млн \$, Туреччини – 13,6 млн \$, Грузії – 10,7 млн \$, Китаю – 9,5 млн \$, Швейцарії – 9,4 млн \$.

Серед інших країн світу, за обсягами наданих послуг, провідні місця займали Туреччина – 13,6 млн \$ (збільшення проти січня–вересня 2017 року на 51,2%), Грузія – 10,7 млн \$ (зменшення на 14,9%), Китай – 9,5 млн \$ (зменшення на 3,6%), Швейцарія – 9,4 млн \$ (зменшення на 3,9%).

З метою сприяння у пошуку нових ділових контактів, організації процесу обміну інформацією про комерційні пропозиції підприємств, дослідження проблем, які виникають у процесі встановлення нових комерційних контактів та надання консультативної підтримки регіональним виробникам експортної продукції у першому кварталі 2019 року Одеською обласною державною адміністрацією планується відкриття Центру підтримки експорту.

2.2.2. Прямі іноземні інвестиції

Станом на 1 жовтня 2018 року загальний обсяг прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу) становив 1197,7 млн \$ (обсяг зменшився на 5,6 млн \$ або на 0,5% у порівнянні з даними на 1 січня 2018 року).

За обсягами ПІІ область посіла 5 місце (на 01.01.2018 – 4 місце) серед інших регіонів країни.

У січні–вересні 2018 року в економіку Одеської області іноземними інвесторами вкладено 19,97 млн \$ прямих інвестицій (акціонерного капіталу), зменшення капіталу становило 14,22 млн \$; інші зміни вартості акціонерного капіталу нерезидентів становили – -11,36 млн \$ (у т.ч. за рахунок курсової різниці - 9,56 млн \$).

Обсяг прямих іноземних інвестицій у розрахунку на одну особу населення регіону на 1 жовтня 2018 року становив 504,6 \$.

До основних країн-інвесторів, на які припадає 80,9% загального обсягу прямих інвестицій, входять: Кіпр (31,3%), Сінгапур (19,7%), Нідерланди (6,8%), Велика Британія (6,6%), Німеччина (4,4%), США (4,3%), Франція (4,2%), Монако (3,6%).

Серед країн світу на 1 жовтня 2018 року з початку року:

найбільший приріст ПІІ (млн \$):		найбільший відтік ПІІ		(млн \$):
Нідерланди	+9,35	Монако		-9,0
		Кіпр		-5,3
		Сінгапур		-4,9
		Велика Британія		-3,2
		США		-1,2

Найбільший приріст ПІІ у сфері:

▪ Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	+7,5 млн \$
▪ Сільське, лісове та рибне господарство	+0,3 млн \$

Прямі іноземні інвестиції в область

	Усього (млн\$)	у тому числі:	
		з країн ЄС	з інших країн світу
Прямі інвестиції нерезидентів в область (акціонерний капітал та боргові інструменти) на 01.01.2018	2275,6	1668,4	607,2
Акціонерний капітал нерезидентів в область на 01.01.2018	1203,3	685,2	518,2
Надійшло акціонерного капіталу нерезидентів	20,0	16,9	3,1
Вибуло акціонерного капіталу нерезидентів	-14,2	-9,0	-5,2
Інші зміни вартості акціонерного капіталу нерезидентів (зміна вартості, утрати, перекласифікація інвестицій тощо)	-11,4	1,6	-12,9
з них курсова різниця	-9,6	-3,9	-5,6
Акціонерний капітал нерезидентів в область на 01.10.2018	1197,7	694,6	503,1
Боргові інструменти (заборгованість за кредитами та позиками, зобов'язання за торговими кредитами та інші зобов'язання перед прямими інвесторами) на 01.01.2018	1072,3	983,3	89,0
на 01.10.2018	1082,9	992,8	90,0
Прямі інвестиції нерезидентів в область (акціонерний капітал та боргові інструменти) на 01.10.2018	2280,6	1687,5	593,1

2.2.3. Міжрегіональне та транскордонне співробітництво

Співробітництво з міжнародними місіями, організаціями

Співпраця з Консультативною місією Європейського Союзу в Україні

У березні 2018 року відбулося офіційне відкриття регіонального Представництва Консультативної місії Європейського Союзу в м. Одеса. Консультативна місія Європейського Союзу (КМЕС) в Україні офіційно розпочала роботу в Києві 1 грудня 2014 року після Революції Гідності та одержання відповідного запрошення від Уряду України. Місія надає підтримку державним органам України у послідовному реформуванні сектору цивільної безпеки шляхом стратегічних консультацій і практичної підтримки заходів з реформування згідно зі стандартами ЄС та міжнародними принципами належного врядування та дотримання прав людини.

За сприяння Одеської обласної державної адміністрації та регіонального представництва КМЕС в Одесі започатковано та працює діалогова платформа для обговорення і вирішення актуальних питань що стосуються реформування сектору цивільної безпеки. За період функціонування діалогової платформи відбулося 14 «круглих столів» за усіма напрямками роботи із залученням

широкого кола представників органів державної влади усіх рівнів, громадськості та ЗМІ. На даний час продовжується робота зі спільного опрацювання регіональної стратегії безпеки.

Співпраця з ООН за Програмою Розвитку ООН в Україні «Сталий розвиток сільських територій Чернівецької та Одеської областей».

З початку 2017 року в Одеській області розпочав діяльність спільний проект Австрійської Агенції розвитку та Програми Розвитку ООН в Україні «Сталий розвиток сільських територій Чернівецької та Одеської областей». Протягом першої фази було реалізовано 9 мікропроектів громад з енергозбереження та енергоефективності в навчальних закладах загальною вартістю 5 439,536 млн грн (з них кошти ПРООН – 1 695,8 млн грн, кошти бюджету різних рівнів – 3 452,587 млн грн, кошти організацій громад – 291,149 тис грн) Один мікропроект економічної квоти: підтримка сільськогосподарського кооперативу, вартістю 866,0 тис грн (з них кошти ПРООН – 588,92 тис грн., кошти районного бюджету – 190,0 тис грн, кошти членів кооперативу – 87,08 тис грн) Також в межах економічної квоти були підтримані несільські бізнес-ініціативи у відібраних населених пунктах. Загальна вартість мікропроектів склала 1 021,452 тис грн, з яких кошти ПРООН склали 918,998 тис грн, а особистий внесок підприємців – 102,453 тис грн.

В травні 2018 року між ПРООН та ААР продовжена співпраця та укладена угода про продовження дії Проекту «Сталий розвиток сільських територій Чернівецької та Одеської областей» фаза II.

14 серпня 2018 року здійснено відбір населених пунктів до участі у Проекті ААР/ПРООН «Сталий розвиток сільських територій Чернівецької та Одеської областей» фаза II. Відібрані наступні сільські ради:

1. Лиманський район, с.Курісове – ДНЗ, капітальний ремонт покрівлі. МПП затверджено до спів фінансування. Проведено процедуру відбору підрядної організації.

2. Лиманський район,с.Кордон – ФАП, капітальний ремонт будівлі. МПП затверджено до співфінансування. Проведено процедуру відбору підрядної організації. Є економія коштів, ведеться погодження додаткових обсягів робіт.

3. Іванівський район, с.Білка – ФАП, капітальний ремонт покрівлі. МПП затверджено до співфінансування. Проведено процедуру відбору підрядної організації. Є економія коштів, ведеться погодження додаткових обсягів робіт.

4. Болградський район, с.Баннівка – Школа, монтаж модульної котельні. МПП затверджено до співфінансування. Проведено процедуру відбору підрядної організації.

5. Білгород-Дністровський район, с.Семенівка – Школа, заміна вікон та входних дверей (I черга) МПП затверджено до співфінансування. Проведено процедуру відбору підрядної організації.

6. Білгород-Дністровський район, с.Приморське – ДНЗ, заміна вікон. МПП затверджено до співфінансування. Проведено процедуру відбору підрядної організації.

7. Білгород-Дністровський район, с.Підгірне (економічна квота) – Сільськогосподарський обслуговуючий кооператив (СОК), закупівля сівалки

овочевої. МПП затверджено до співфінансування. Відбір постачальника обладнання призначено на 14.12.2018 р.

Попередня загальна вартість мікропроектів громад складає 3 468,4 тис грн. З них кошти ПРООН – 1 563,9 тис грн, кошти місцевих бюджетів різного рівня – 1 617,145 тис грн, внесок організацій громад – 287,445 тис грн.

Співпраця з Місією ЄС з прикордонної допомоги Молдові та Україні (EUBAM)

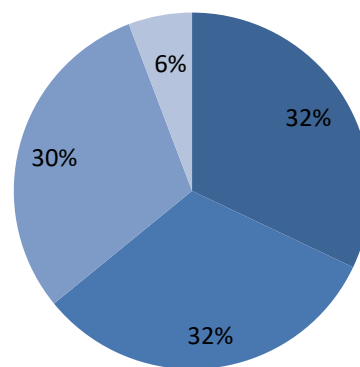
У травні 2018 року відбулася зустріч керівництва обласної державної адміністрації з новопризначеним головою Місії ЄС з прикордонної допомоги Молдові та Україні Славоміром Піхором. За результатами обговорення було визначено основні пріоритет і напрями співробітництва, зокрема необхідність проведення спільної роботи щодо організації спільного контролю на всіх пунктах пропуску Одеської області з суміжними країнами, взаємодію щодо протидії митним правопорушенням та контрабанді.

В рамках міжнародної технічної допомоги ЄС за програмою «Східне партнерство», при сприянні Місії ЄС з прикордонної допомоги Молдові та Україні (EUBAM) і міжнародної організації міграції МОМ) успішно реалізовано проект з модернізації прикордонної інфраструктури та будівництва спільного пункту пропуску на молдовсько – українському кордоні «Паланка – Маякі – Удобне» загальною вартістю понад 5 млн євро, відкриття якого урочисто відбулося у грудні 2018 року за участю вищого керівництва обох країн та представників місцевих органів влади.

Для забезпечення інтегрованого та сталого регіонального розвитку Одеська обласна державна адміністрація надає сприяння щодо залучення міжнародної технічної допомоги та є бенефіціаром за наступними програмами та проектами МТД:

Міжнародна технічна допомога
всього залучено близько **1,4 млн. євро**

- Басейн Чорного моря - 500 тис. євро
- Програма розвитку ООН - 500 тис. євро
- Україна-Молдова - 470 тис. євро
- Румунія - Україна - 90 тис. євро

В рамках спільної операційної програми «Басейн Чорного Моря» ЄІС 2014-2020 (Black Sea Basin) в Одеській області реалізуються наступні проекти:

Номер грант контракту	Назва	Реципієнти
ЄІС №100708 від 05.09.2018 eMS BSB117 (Контракт) №8-485 від 10.09.2018 .	«CULTOUR-BSB – Розвиток сталого культурного туризму в Басейні Чорного моря»	Виконавчий комітет Ізмаїльської міської ради
ENI від 02.08.2018 №88883 eMS BSB257	«Стратегія нульових відходів – досягнення сприятливого екологічного статусу»	ГО «Українська асоціація захисту моря від забруднень»

Номер грант контракту	Назва	Реципієнти
ENI від 14.09.2018 №105067 eMS BSB165	«Створення системи інноваційного транскордонного моніторингу перетворень річкових екосистем Чорного моря під впливом розвитку гідроенергетики та змін клімату»	Гідрометеорологічний центр Чорного та Азовського морів НДУ «Український науковий центр екології моря»
ENI від 20.07.2018 №83530 eMS BSB319	«Оцінка вразливості морської екосистеми Чорного моря до антропогенного впливу»	НДУ «Український науковий центр екології моря»
BSB305 №111385 від 28.09.2018	«GreenHiS – Зелений туризм та історична спадщина – сходинка для розвитку Басейну Чорного Моря»	Виконавчий комітет Ізмаїльської міської ради
BSB461 №134134 від 14.11.2018	DACIAT – Поліпшення існуючих компетенцій та розвиток нових у секторі торгівлі аквакультурами та рибними продуктами (BSB-461)	Громадська організація «Агентство сталого розвитку та європейської інтеграції «Єврорегіон «Нижній Дунай»

Програма Розвитку ООН в Україні «Сталий розвиток сільських територій Чернівецької та Одеської областей»

Номер контрактної угоди	Назва	Реципієнти
OD-G1L3 (G1) від 13 липня 2018 року	«Сталий розвиток сільських територій Чернівецької та Одеської областей»	Будуть визначені на конкурсній основі в процесі реалізації проекту

Фонд Східноєвропейського Партнерства з Енергоефективності та Довкілля E53 (Північна Екологічна Фінансова Корпорація НЕФКО)

Номер контрактної угоди	Назва	Реципієнти
OD-G1L3 (G1) від 13 липня 2018 року	«Підвищення енергоефективності об'єктів бюджетної сфери м. Одеси та реконструкція систем вуличного освітлення м. Одеси»	Одеська міська рада

За програмою Територіального співробітництва країн Східного партнерства (ЕaPТС) «Молдова-Україна»:

- «Розширення можливостей для ефективного управління відходами в області Нижньодунайського Єврорегіону (CleanTown)»
- «Промоція гастрономічної спадщини Нижнього Подунав'я (RiverFood)»
- «Зміцнення регіональних можливостей із використанням екологічно чистих технологій в інтегрованих системах боротьби з шкідниками»
- «Розвиток українсько-молдовського транскордонного виробничо-науково-освітнього кластера для переробки побічних продуктів виноробства»
- «Молодь в дії»
- «Спільні можливості в бізнесі для молоді»

Співпраця та участь у єврорегіонах

Для зміцнення транскордонної співпраці проводиться постійна робота у рамках єврорегіонів, та зокрема забезпечено участь української сторони в Асоціації транскордонного співробітництва «Єврорегіон Нижній Дунай», сплачено членські внески до Асоціації від Одеської області.

02 листопада 2018 року у м. Ізмаїл Одеської області відбулося засідання 3 профільних комісій за участю представників облдержадміністрації з наданням звіту про роботу в рамках Асоціації транскордонного співробітництва «Єврорегіон Нижній Дунай» та обговоренням пропозицій до плану роботи Комісій на 2019 рік, та 22-23 листопада 2018 року у місті Одеса у Будинку представництв Одеської обласної ради відбулося засідання Генеральної Асамблеї Асоціації транскордонного співробітництва "Єврорегіон Нижній Дунай" під час якого заслуховували звіти щодо діяльності Асоціації, обговорювались питання вибору Голови Асоціації, складу комісій Ради Єврорегіону, а також важливі питання співпраці учасників Асоціації на 2019 рік. Зокрема, можливість реалізації проектів розвитку прикордонних регіонів за участю і за підтримки Асоціації, зокрема співпраця учасників в сфері контролю екологічних проблем. *На посаду Президента Асоціації було обрано пана Йона Гроза, голову Кагульської районної ради (Республіка Молдова), а також рішенням Генеральної Асамблеї затверджено вступ Ізмаїльської міської ради до Асоціації в якості асоційованого члена.*

Основні зустрічі щодо поглиблення транскордонного співробітництва.

У 2018 році проведено 96 заходів за участю керівництва обласної державної адміністрації з представниками міжнародних інституцій, органів державної влади та бізнес кіл інших країн, зокрема щодо поглиблення транскордонного співробітництва було проведено наступні зустрічі:

30 січня 2018 року відбулася інформаційна сесія Спільної операційної програми «Україна-Румунія 2014-2020» за участю представників Одеської обласної державної адміністрації, РДА, ОТГ, виконкомів міст обласного значення, представників сільрад, вищих навчальних закладів, громадських організацій.

16 березня 2018 року у місті Одеса у Будинку представництв обласної ради відбувся Конгрес проектних ініціатив та зустріч заступника голови Одеської обласної державної адміністрації Шаталової С.М. з Надзвичайним та Повноважним Послом Румунії в Україні, Крістіаном - Леоном Цуркану. Були обговорені питання транскордонного співробітництва в рамках Спільної операційної програми «Румунія – Україна 2014-2020», інших ініційованих Європейським Союзом програм та перспективи подальшого розвитку співпраці.

14 травня 2018 року відбулася зустріч голови обласної державної адміністрації Степанова М.В. з представниками Місії ЄС з прикордонної допомоги Молдові та Україні. Були обговорені питання облаштування пунктів пропуску на кордоні, транспортних коридорів, розвитку економічного співробітництва з Республікою Молдова.

21 липня 2018 року відбулося спільне засідання депутатської групи Верховної Ради України з міжпарламентських зв'язків з Республікою Молдова та Групи дружби з Україною Парламенту Республіки Молдова за участю

голови обласної державної адміністрації Степанова М.В. та голови обласної ради Урбанського А.І. Під час зустрічі були обговорені питання подальшого співробітництва.

4 жовтня 2018 року відбувся семінар для українських бенефіціарів спільної операційної програми «Басейн Чорного моря 2014-2020» за участю заступника голови обласної державної адміністрації Шаталової С.М. Під час зустрічі були обговорені питання розширення можливостей бенефіціарів спільної операційної програми «Басейн Чорного моря 2014-2020».

18 жовтня 2018 року відбулася зустріч заступника голови обласної державної адміністрації Шаталової С.М. зі старшим міжнародним експертом Particir GmbH Ліліаною Лукачу. Під час зустрічі були обговорені питання транскордонного співробітництва України в рамках проекту «С-382574 ENI CBC Black Sea Basin Programme 2014-2020».

19 листопада 2018 року відбулася зустріч радника голови обласної державної адміністрації Волинець Є.С. з радником з економічних питань Генерального Консульства Румунії в Одесі Валентином Маминтом. Під час зустрічі були обговорені ініціативи щодо проведення 3-го Конгресу транскордонного співробітництва «Чорноморська синергія: новий шлях».

Міжрегіональні угоди про співробітництво підписані у 2018 році.

У вересні 2018 року підписано Меморандум про співробітництво між Одеською обласною державною адміністрацією та Муніципалітетом міста Копер (Республіка Словенія).

Відкриття дипломатичних представництв у 2018 році.

1 вересня 2018 року за участю керівництва обласної державної адміністрації, дипломатичних місій, надзвичайних та повноважних послів та Міністра закордонних справ України Павла Клімкіна, відбулося урочисте відкриття Почесного Консульства Південної Кореї в м. Одеса (*Почесний консул Музалева Дар'я*), що є позитивною тенденцією у двосторонній співпраці з Республікою Корея.

2.3. Бюджет, фінанси та облік

Надходження до бюджетів усіх рівнів за 2018 рік за оперативними даними склали 66 382 707,5 тис грн, темп росту до 2017 року – 128,1%.

Довідково: надходження за 2017 рік – 51 844 231,6 тис грн темп росту до 2016 року – 130,4%, надходження за 2016 рік - 40 526 881,4 тис грн, темп росту до 2015 року – 114,3%.

Надходження до державного бюджету за 2018 рік за оперативними даними склали 51 301 927,9 тис грн, темп росту до 2017 року – 131,1%.

Довідково: надходження за 2017 рік – 39 128 474,8 тис грн, темп росту до 2016 року – 129,9%, надходження за 2016 рік - 30 132 033,3 тис грн, темп росту до 2015 року – 105,6%.

Надходження до місцевих бюджетів за 2018 рік за оперативними даними склали 15 080 779,6 тис грн, темп росту до 2017 року – 118,7%, виконання плану 2017 року – 101,5%.

Довідково: надходження за 2017 рік – 12 715 756,8 тис грн, темп росту до 2016 року – 131,9%, виконання плану 102,8%, надходження за 2016 рік - 10 394 708,2 тис грн, темп росту до 2015 року – 149,8%, виконання плану – 111,8%.

Видатки місцевих бюджетів області з урахуванням трансфертів за 2018 рік – 32 341 852,3 тис грн.

Довідково: за 2017 рік - 29 629 416,7 тис грн, за 2016 рік виконані у сумі 19 912 535,2 тис грн.

Обсяг капітальних видатків за 2018 рік склав 5 999 399,5 тис грн, темп росту до 2017 року – 127,8%.

Довідково: капітальні видатки за 2017 рік – 5 844 969,3 тис грн, темп росту до 2016 – 164,7%; капітальні видатки за 2016 рік – 3 549 100,0 тис грн.

Нерозподілений вільний залишок коштів місцевих бюджетів на 31.12.2018 становить 207 586,0 тис грн відхилення до початку року 1 388 081,6 тис грн.

Довідково: на 31.12.2017 - 129 325,5 тис грн відхилення до початку року 1 762 651,1 тис грн; на 31.12.2016 - 49 441,1 тис грн, відхилення до початку року – 1 345 975,5 тис грн.

На депозитних рахунках у банках розміщення тимчасово вільних коштів місцевих бюджетів у 2018 році - розміщено та повернуто 410 310,0 тис грн.

Довідково: у 2017 році - розміщено та повернуто 674 154,0 тис грн.; у 2016 році – розміщено та повернуто 580 000,0 тис грн.

Отримано трансфертів з держбюджету на 01.01.2019 з урахуванням повернення невикористаних коштів – 14 992 726,9 тис грн (дотації – 1 328 455,1 тис грн, субвенції – 13 664 271,8 тис грн).

Довідково: на 01.01.2018 з урахуванням повернення невикористаних коштів – 13 214 983,1 тис грн (дотації – 1 168 998,2 тис грн, субвенції - 12 045 984,9 тис грн); на 01.01.2017 з урахуванням повернення невикористаних коштів – 10 016 702,7 тис грн (дотації – 348 146,9 тис грн, субвенції - 9 668 555,8 тис грн).

Обсяг трансфертів з державного бюджету у порівнянні з обсягом надходжень податків і зборів до державного бюджету від Одеської області у 2018 році складає - 29,2%, у 2017 році складає – 33,8%, у 2016 році складає – 33,2%, у 2015 році складає – 33,5%,

Дебіторська заборгованість за 11 місяців 2018 року склала 85 891,9 тис грн (2 949,6 тис грн – загальний фонд, 82 942,3 тис грн – спеціальний фонд), за 2017 рік – 114 472,8 тис грн (3 262,6 тис грн – загальний фонд, 111 210,2 тис грн – спеціальний фонд), за 2016 рік – 4 362,3 тис грн (1 840,7 тис грн – загальний фонд, 2 521,6 тис грн – спеціальний фонд).

Кредиторська заборгованість за 11 місяців 2018 року склала 308 503,7 тис грн (307 296,2 тис грн – загальний фонд, 1 207,5 тис грн – спеціальний фонд), за 2017 рік – 670 601,0 тис грн (667 032,6 тис грн – загальний фонд, 3 568,4 тис грн – спеціальний фонд), за 2016 рік – 416 668,4 тис грн (416 100,4 тис грн – загальний фонд, 568,0 тис грн – спеціальний фонд).

Кредиторська заборгованість бюджетних установ по заробітній платі складає 303,1 тис грн у т.ч. по Ізмаїльському р-ну на суму 0,1 тис грн - виникла через помилкове подвоєння суми зобов'язання по сплаті єдиного внеску Каланчакською сільською радою в листопаді 2018 року та по Овідіопольському району в сумі 303,0 тис грн, а саме по ТПКВ 0150 в сумі 260,5 тис грн – заборгованість виникла у зв'язку із браком коштів на реєстраційному рахунку, погашена в повному обсязі 06.12.2018, та по ТПКВ 4060 в сумі 42,5 тис грн – заборгованість Молодіжненської сільської ради, яка виникла у зв'язку із браком коштів на реєстраційному рахунку, погашена в повному обсязі 03.12.2018.

Кредиторська заборгованість бюджетних установ за енергоносіями складає 73,3 тис грн, у т.ч. по м. Білгород – Дністровському заборгованість за водопостачання в сумі 10,7 тис грн, по Овідіопольському району в сумі 60,8 тис грн, а саме по КЕКВ 2272, 2273 у сумі 60,5 тис грн – заборгованість Управління освіти, культури та спорту Овідіопольської РДА, яка виникла у зв'язку із браком коштів на реєстраційному рахунку, погашена в повному

обсязі 04.12.2018 та по КЕКВ 2274 у сумі 0,3 тис грн – заборгованість ДЮСШ №2, яка виникла у зв'язку із браком коштів на реєстраційному рахунку, погашена в повному обсязі 10.12.2018, по Захарівському району в сумі 1,8 тис грн, дана заборгованість виникла по КЕКВ 2273 в зв'язку з тим, що було надано документи до органів казначейства в електронному вигляді і застосуванням СДО «Клієнт казначейства» з порушенням вимог. Заборгованість 12.12.2018 погашена в повному обсязі.

Станом на 01.01.2019 року заборгованість по відшкодуванню ПДВ за 2016, 2017 та 2018 рік відсутня.

Довідково: станом на 01.01.2018 заборгованість по відшкодуванню ПДВ відсутня, що на 28 488,3 тис грн менше в порівнянні з попереднім періодом, або на 100%.

Станом на 01.01.2017 заборгованість по відшкодуванню ПДВ склала 28 488,3 тис грн, що на 9764,2 тис грн більше в порівнянні с попереднім роком або на 52,1%.

Проте, на теперішній час наявний залишок невідшкодованого на рахунки платників у банку ПДВ по деклараціях поданих до 01 лютого 2016 року у розмірі 18 849,54 тис грн по 6 підприємствах, по яким тривають судові оскарження.

Найбільші суми рахувались по наступним платникам податків:

- ТОВ «СПМК-17» - 11 320,36 тис грн.;
- СП ТОВ «ТРАНСБАЛКТЕРМІНАЛ» - 3 273,71 тис грн;
- ТОВ «ПУРАТОС УКРАЇНА» - 1 746,59 тис грн.

Здійснення процедур відшкодування залишків сум бюджетного відшкодування ПДВ, що підлягатимуть включенню до Тимчасового реєстру заяв про повернення суми бюджетного відшкодування, по деклараціях поданих до 01 лютого 2018 року можливе в порядку визначеному Кабінетом Міністрів України, який станом на теперішній час не прийнятий.

Відсутні зупинені операції по рахункам за 2016, 2017, 2018 роки.

Надходження до бюджетів 25 ОТГ за 2018 рік за оперативними даними склали 1 131 676,4 тис грн, виконання плану – 125,0%.

У 2018 році за оперативними даними виконані всі бюджети ОТГ.

Довідково: надходження за 2017 рік до бюджетів 11 ОТГ склали 352 487,9 тис грн, виконання плану – 136,2%, надходження за 2016 рік до бюджетів 8 ОТГ склали 212 869,2 тис грн, виконання плану – 109,9%.

Виконання видатків місцевих бюджетів об'єднаних територіальних громад за 2018 рік: ОТГ м.Балта – 95,1% (217 400,9 тис грн), ОТГ м.Біляївка – 88,0% (115 230,7 тис грн), ОТГ смт Велика Михайлівка – 94,2% (93 702,4 тис грн), ОТГ с.Красносілка – 86,2% (114 095,4 тис грн), ОТГ с.Маразліївка – 84,9% (39 030,6 тис грн), ОТГ с.Розквіт – 79,4% (28 880,7 тис грн), ОТГ с.Тузли – 86,9% (18 038,6 тис грн.), ОТГ с.Новокальчеве – 87,5% (19 776,5 тис грн), ОТГ смт Затишся – 95,4% (43 258,2 тис грн), ОТГ смт Ширяєве – 94,1% (87 340,6 тис грн), ОТГ с.Конопляне – 97,02% (43 892,3 тис грн), ОТГ с.Яськи – 78,9% (36 287,9 тис грн), ОТГ с.Куяльник – 97,9% (217 175,6 тис грн), ОТГ м.Березівка – 92,5% (62 975,1 тис грн), ОТГ с.Старокозаче – 81,5% (35 880,9 тис грн), ОТГ с.Шабо – 88,4% (78 232,4 тис грн), ОТГ м. Вилкове – 89,7% (42 718,3 тис грн), ОТГ смт.Авангард – 91,1% (160 202,5 тис грн), ОТГ с.Дальник – 93,16% (59 301,0 тис грн), ОТГ с.Лиман – 92,1% (22 435,8 тис грн), ОТГ с.Маяки –

77,9% (84 627,9 тис грн), ОТГ смт.Цебрикове – 95,5% (26 163,9 тис грн), ОТГ с.Знам'янка – 86,6% (35 591,7 тис грн), ОТГ с.Молога – 86,2% (42 700,5 тис грн).

Довідково: за 2017 рік: ОТГ м.Балта – 97,8% (215 376,7 тис.грн.), ОТГ м.Біляївка – 90,3% (115 625,3 тис.грн.), ОТГ смт Велика Михайлівка – 96,3% (91 311,7 тис.грн.), ОТГ с.Красносілка – 75,1% (87 800,0 тис.грн.), ОТГ с.Маразліївка – 87,4% (38 981,1 тис.грн.), ОТГ с.Розквіт – 82,4% (25 627,7 тис.грн.), ОТГ с.Тузли – 95,0% (20 043,9 тис.грн.), ОТГ с.Червоноармійське – 87,4% (19 630,9 тис.грн.), ОТГ смт Затишшя – 87,9% (23 538,6 тис.грн.), ОТГ смт Ширяєве – 88,6% (76 020,7 тис.грн.), ОТГ с.Конопляне – 92,9% (38 083,7 тис.грн).

Надходження від відчуження майна до спеціального фонду обласного бюджету за 2018 рік склали 27 786,6 тис грн., виконання плану – 58,9%, недоотримано 18 026,7 тис грн.

Довідково: надходження за 2017 рік – 2 750,5 тис грн., виконання плану – 3,6%, недоотримано 73 137,0 тис грн., надходження за 2016 рік - 12,9 тис грн., виконання плану – 0,02%, недоотримано 72 625,8 тис грн.

Для усунення проблем виконання місцевих бюджетів систематично проводяться семінари, консультації, наради, виїзні тематичні навчання, рекомендацій по підбору кадрів.

Вживаються заходи щодо збільшень надходжень до бюджету, а саме: на виконання розпорядження голови обласної державної адміністрації від 03.07.2018 №684/А-2018 «Про затвердження плану заходів на 2018 рік щодо наповнення місцевих бюджетів області та раціонального використання бюджетних коштів з урахуванням реалізації основних соціально-важливих бюджетних програм» (з урахуванням змін, внесеними розпорядженням від 16.07.2018 №753/А-2018) налагоджена плідна співпраця з питань легалізації зайнятості населення та легалізації виплати заробітної плати обласною державною адміністрацією, районними державними адміністраціями, Головним управлінням Держпраці в Одеській області та Головним управлінням ДФС в Одеській області. Створені комісії з питань дотримання законодавства про працю щодо легалізації зайнятості населення та забезпечення виплати заробітної плати. Ініційовано перевірки 2 896 суб'єктів господарювання, що порушують законодавство про працю в частині використання робітників без офіційного оформлення, за результатами яких оформлено 7 035 працівників. Додатковий обсяг нарахування податку з доходів фізичних осіб складає 6,54 млн грн.

Заборогованість по заробітній платі в Одеській області по бюджетним установам на 01.01.2019 відсутня.

Результати роботи управління з питань праці Головного управління Держпраці в Одеській області з проведення контрольно-перевірочних заходів з метою легалізації зайнятості максимальної кількості населення регулярно розглядається на апаратних нарадах Одеської обласної державної адміністрації.

Питання щодо легалізації виплати заробітної плати та зайнятості населення постійно перебуває на контролі обласної державної адміністрації.

2.4. Управління державною власністю, дерегуляція та підприємництво

2.4.1. Дерегуляція та підприємництво

На 1 січня 2019 року на обліку в органах ГУ ДФС області знаходиться **224,9 тис.** платників (у т.ч. юридичних осіб – 87,9 тис. осіб, фізичних осіб-підприємців – 137,0 тис. осіб).

З початку року абсолютний приріст зареєстрованих підприємств (*юридичних осіб*) становить + 3 241, абсолютний приріст фізичних осіб-підприємців (*ФОП*) + 4 496.

В Одеській області здійснюють діяльність (сплачують податки) **109,9 тис** суб'єктів **малого та середнього підприємництва**:

- фізичних осіб-підприємців – 80,3 тис. (73,0%),
- малих підприємств – 28,7 тис. (26,1%),
- середніх підприємств – 922 (0,9%).

Найбільше суб'єктів малого та середнього підприємництва здійснюють діяльність у сфері оптової та роздрібно торгівлі (43,1%), операцій з нерухомим майном (7,0%), інформації та телекомунікацій (6,2%), сільського господарства (6,2%), транспорту (5,4%), професійної, наукової та технічної діяльності (5,3%), промисловості (5,1%), готельно-ресторанного господарства (4,1%), адміністративного, допоміжного обслуговування (3,3%), будівництва (3,0%).

За січень-грудень 2018 року від суб'єктів малого та середнього підприємництва у вигляді податків та обов'язкових платежів до бюджетів усіх рівнів **надійшло 14 755,3 млн. грн. (+21,9% до відповідного періоду попереднього року)**, що становить **43,6%** загальної суми бюджетних надходжень (без урахування митних платежів):

- **державний бюджет** – **7 087,0 млн. грн. (+20,2% до минулого року)**
- **місцевий бюджет** – **7 668,3 млн. грн. (+23,5% до минулого року та складає 50,8% загальної суми надходжень до місцевого бюджету).**

Найбільше надходжень до бюджету генерують підприємства **сільського господарства** (19,9%), **транспортної** галузі (17,3%), **оптової та роздрібно торгівлі** (15,0%), **промисловості** (14,0%) .

За інформацією ГУ Статистики в Одеській області у **2017 році** на середніх та малих підприємствах (юридичних особах) працювало **90,4%** (2016 – 89,3%, 2015 – 76,0%, 2014 – 75%) від загальної кількості **зайнятих** працівників.

Обсяг реалізованої продукції середніми та малими підприємствами області складає **72,9%** (2016 - 70,9%, 2015 – 76,0%, 2014 – 76,2%) від загального обсягу реалізації.

З метою підтримки розвитку підприємництва у червні 2017 року затверджена **Обласна цільова Програма розвитку конкурентоспроможності**

малого та середнього підприємництва в Одеській області на 2017-2020 роки.

Основним напрямком Програми є запровадження на конкурсній основі механізму компенсації частки відсотків по кредитах підприємців, залученими на розвиток бізнесу.

За результатами 5 конкурсних відборів право на компенсацію **мають 18 підприємств** по кредитах на суму **≈50 млн грн.**

За результати конкурсних відборів право на компенсацію отримали проекти із запровадження ресурсо- та енергоефективного обладнання, проекти із започаткування на сільськогосподарському підприємстві виробництва круп, виготовлення олії із виноградних кісточок, будівництва складського приміщення для зберігання консервованої продукції власного виробництва, виготовлення ексклюзивних верстатів лазерної різки металів, виготовлення косметичної продукції з натуральних матеріалів, впровадження на виробництві енергоефективних технологій, реконструкція очисних споруд для глибокої очистки води, запуск ліній з виготовлення згущеного молока (іриски) та фасування насіння соняшнику, тощо.

Завдяки участі у Програмі підприємства-переможці збільшили обсяги власного виробництва, створили додатково 50 робочих місць. Всього ці підприємства забезпечують роботою близько 1600 мешканців області.

У 2018 році на часткову компенсацію відсотків з обласного бюджету використано 1,7 млн грн.

У 2019 році на підтримку розвитку підприємництва та подальшу реалізацію механізму часткової компенсації у обласному бюджеті передбачено 3,5 млн грн.

На виконання Закону України «Про адміністративні послуги» в Одеській області функціонує мережа із 38 центрів надання адміністративних послуг (далі – ЦНАП), у тому числі 7 міських, 1 міськрайонний (ЦНАП Білгород-Дністровської міської ради), 24 районних, 4 в об'єднаних територіальних громадах (Авангардівській, Березівській, Красносільській, Куяльницькій), 2 в сільських радах (Крижанівська та Фонтанська сільські ради).

За 2017 рік спеціалістами ЦНАП області надано **479 882** адміністративних послуг (*в середньому за місяць – 39 988 послуг*).

За 2018 рік спеціалістами ЦНАП Одеської області надано **505 476** адміністративних послуг (*в середньому за місяць – 41 872 послуги*). Кількість наданих послуг зросла на 5%, у порівнянні з 2017 роком.

Протягом 2018 року відбулося урочисте відкриття оновленого ЦНАП Лиманської райдержадміністрації та Крижанівської сільської ради у приміщеннях, які відповідають вимогам Примірного регламенту ЦНАП, затвердженого постановою КМУ від 01.08.2013 №588. Також розпочав свою роботу ЦНАП у Фонтанській сільській раді.

З метою підвищення якості надання адміністративних послуг ЦНАП області максимально забезпечені необхідною кількістю працівників. Фактично призначені 321 адміністратор та 44 державних реєстратори.

Задля недопущення порушення прав суб'єктів звернення, працівниками ЦНАП постійно надаються вичерпні консультації у сфері надання адміністративних послуг.

З метою оптимізації процесу надання адміністративних послуг та якісної організації обслуговування суб'єктів звернення в ЦНАП Одеської, Білгород-Дністровської та Чорноморської міських рад, Болградської, Кодимської та Лиманської райдержадміністрацій встановлена електронна система керування чергою, що значною мірою пришвидшує процес отримання послуг різними верствами населення. Для надання довідкової інформації у ЦНАП Одеської, Подільської та Южненської міських рад працюють інформаційні термінали.

Для забезпечення умов оплати за адміністративні послуги безпосередньо в ЦНАПах районними державними адміністраціями, об'єднаними територіальним громадами та сільськими радами укладено договір на еквайрингове обслуговування та встановлено 19 POS-терміналів до ЦНАП області, з них 16 - АТ «Ощадбанк» (ЦНАП Ананьївської, Арцизької, Балтської, Болградської, Кодимської, Лиманської, Любашівської, Овідіопольської, Окнянської, Роздільнянської, Савранської районних державних адміністрацій, Білгород-Дністровської, Теплодарської міських рад, Авангардівської ОТГ), 2 – «ПриватБанку» (ЦНАП Саратської районної державної адміністрації та Красносільської ОТГ) та 1 банку «Інвестицій та заощаджень» (ЦНАП Кодимської районної державної адміністрації).

З метою забезпечення належних умов для ефективного та в повному обсязі використання громадянами України можливостей і переваг безвізового режиму та запровадження видачі паспорта громадянина України для виїзду за кордон придбано та встановлено спеціалізоване технічне обладнання:

- 13 комплектів до Центру інтегрованих послуг м. Одеса;
- по 1 комплекту до ЦНАП Білгород-Дністровської міської ради, Авангардівської об'єднаної територіальної громади, Болградської районної державної адміністрації;
- 3 комплекти до ЦНАП Крижанівської сільської ради.

За 2018 рік ЦНАП Білгород-Дністровської ради видано 3695 паспорти, у тому числі 3673 ID-картки та 22 паспорти для виїзду за кордон з безконтактним електронним носієм. ЦНАП Авангардівської об'єднаної територіальної громади видано 587 паспортів нового зразка, у тому числі 165 ID-карток та 422 паспорти для виїзду за кордон. ЦНАП Болградської районної державної адміністрації видано 1922 паспорти, з них 228 - ID-картки, 1694 - паспорти для виїзду за кордон з безконтактним електронним носієм. ЦНАП Крижанівської сільської ради Лиманського району видано 64 паспорти, з них 4 ID-картки та 60 паспортів для виїзду за кордон.

Южненською міською радою оголошено тендер на придбання 2 комплектів (1 – на прийом та видачу документів, 1 – на видачу) спеціалізованого технічного обладнання. Після завершення процедури укладення договорів та підключення до захищених каналів зв'язку послугами з оформлення та видачі біометричних паспортів можна буде скористатися у ЦНАП Южненської міської ради.

Відповідно до умов Меморандуму про співпрацю, укладеного між МБО «Фонд Східна Європа» та облдержадміністрацією в рамках реалізації спільного проекту «Електронне урядування задля підзвітності влади та участі громади (EGAP)» проводиться робота із впровадження програмного забезпечення для автоматизації процесу надання е-послуг на базі системи електронного

документообігу «ДокПроф3» у 15 ЦНАП області. На даний час уточнюються переліки адміністративних послуг, які надаються через ЦНАП Одеської області та будуть переведені в електронну форму.

В рамках проекту «Електронне урядування задля підзвітності влади та участі громади (EGAP)» до ЦНАП Біляївської, Болградської, Лиманської, Любашівської райдержадміністрацій передано комплекти сучасної портативної техніки для надання адміністративних послуг маломобільним громадянам (людям з інвалідністю, вагітним жінкам, пенсіонерам), що дає змогу отримувати послуги поза межами ЦНАП.

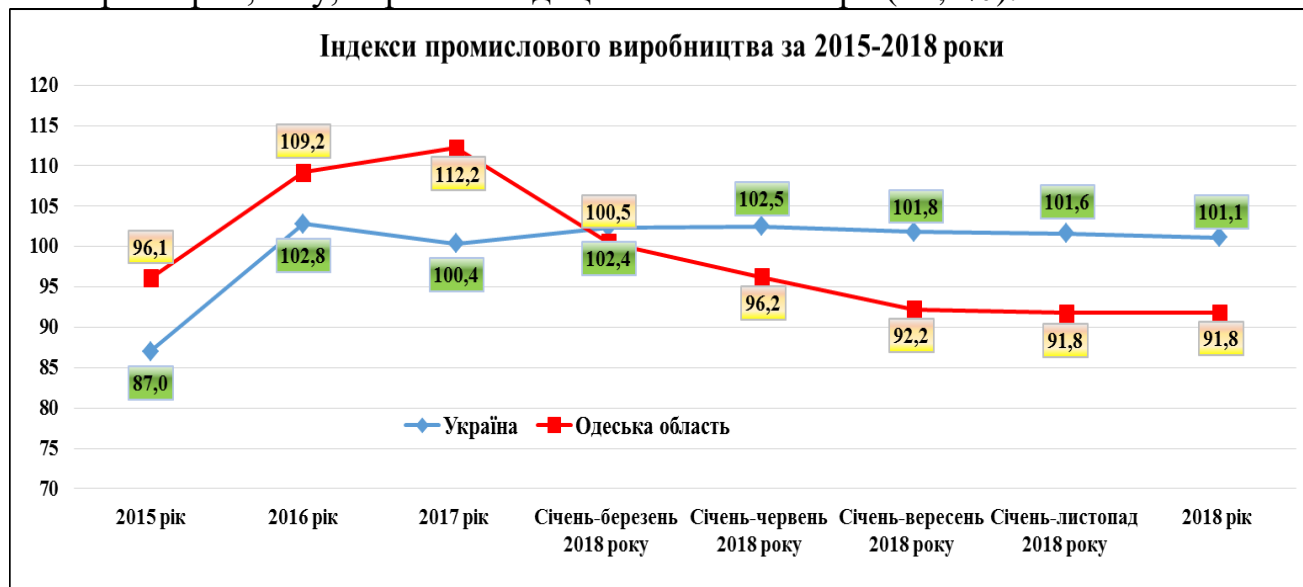
2.5. Промисловість, сільське господарство, будівництво та інвестиції, транспорт та зв'язок.

2.5.1. Промисловість

У 2018 році порівняно з 2017 роком обсяг промислового виробництва зменшився на 8,2%. (2017 рік – 112,2%, 2016 рік – 109,2%)

Зменшились обсяги виробництва хімічних речовин і хімічної продукції (-17,3%), харчових продуктів, напоїв (-10,0%), у текстильному виробництві, виробництві одягу, виробів зі шкіри (-7,1%), у машинобудуванні (-4,5%), гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції (-2,5%), на підприємствах з виробництва виробів з деревини, паперу та поліграфічної діяльності(-0,6%).

Поряд з цим **зросли обсяги виробництва** у металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів (+6,8%), у виробництві основних фармацевтичних продуктів і препаратів; на підприємствах з постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (+1,1%).

Зниження обсягів виробництва промислового комплексу на 8,2% у 2018 році обумовлено, в першу чергу, зниженням обсягів виробництва на 10,0% у **харчовій промисловості** (частка 41,6% у загальному обсязі промислового виробництва).

Виробництво хімічних речовин і хімічної продукції - зниження обсягів промислового виробництва в галузі на 17,3% у 2018 році. Частка галузі у загальному обсязі реалізованої продукції становить 0,7%. Така ситуація пов'язана в основному з нестабільною роботою ПАТ «Одеський припортовий завод» з виробництва карбаміду, аміаку – тобто із стабільним забезпеченням

давальницької переробки газу на потужностях підприємства. Протягом 2018 року АТ «ОПЗ» працювало неритмічно, з зупинками виробничих потужностей внаслідок відсутності стабільного джерела постачання основної сировини - природного газу. З початку 2018 року по поточний час виробничі потужності заводу були завантажені лише у період лютий-квітень 2018 року на умовах постачання давальницької сировини. Внаслідок відсутності постачання природного газу з вини постачальника - ТОВ «ВЕК» 30.04.2018 р. АТ «ОПЗ» було вимушено зупинити виробничі потужності, які не працюють і до сьогодні.

У металургійному виробництві, **виробництві металевих виробів** зросли обсяги виробництва дроту зі сталі нелегованої, канатів з чорних металів, сітки із дроту сталевого, фібри і цвяхів *ПрАТ «ВО «Стальканат - Сілур» завод «Стальканат»*.

У **машинобудуванні** збільшили обсяги виробництва проводів та кабелів до 1000 В, кабелів радіочастотних *ПАТ «Одескабель»*; телевізійних приймачів *ТОВ «Телекомунікаційні технології»*, послуг з ремонту авіадвигунів *ДП «Одеський авіаційний завод»*, контейнерів *ПрАТ «Іллічівський судноремонтний завод»*

У **виробництві іншої неметалевої мінеральної продукції** збільшило обсяги виробництва цементу *ТОВ «Цемент»*.

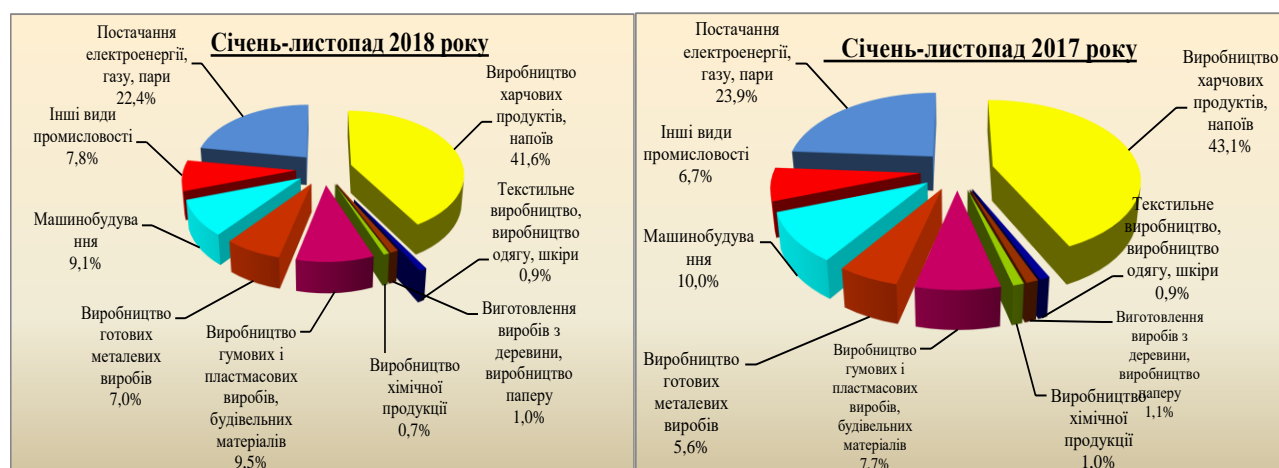
Промисловість Одеської області це:

- **2,3%** промислового виробництва – **12 місце в країні** (за січень-листопад 2018 р);
- **57,3 тис.** штатних працівників (за листопад 2018 року);
- **14,9%** всіх капітальних інвестицій (за січень-вересень 2018р. – **2167,6 млн грн**).

Заробітна плата штатних працівників у промисловості у листопаді 2018 року становила 8633 грн. (на 0,5% більше жовтня 2018 року, на 23,1% більше листопада 2017 року), у тому числі у переробній промисловості – 8606 грн. (на 0,6% більше, на 25,2% більше відповідно). По області – 8075 грн.

За січень-листопад 2018 року підприємствами промислового комплексу **реалізовано продукції (робіт, послуг) на суму 52490,7 млн. грн.** (2017 рік – 53395,8 млн грн, 2016 рік – 45256,5 млн грн). За структурою видів промислового виробництва більша частка припадає на підприємства переробної промисловості – 74,8%, з постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря – 22,4%.

У переробній промисловості найбільше продукції реалізується у виробництві харчових продуктів – 41,6%; у виробництві гумових і пластмасових виробів – 9,5%; машинобудуванні – 9,1%.

Протягом 2018 року у промисловості регіону *тривала реалізація низки інвестиційних проектів*: запроваджувались новітні технологічні процеси, модернізація, будівництво та введення в дію нових виробництв, зокрема:

- ПАТ «Одескабель» - запущено комплекс з виробництва новітнього LAN-кабелю нового покоління - категорії 6А. Введення в експлуатацію цих виробничих потужностей дозволить підприємству збільшити обсяг продукції, що випускається при відповідності рівня якості найвищим нормам міжнародних стандартів.

- ТОВ «Айсберг» ЛТД – модернізовано ділянку з виробництва корпусних виробів для холодильного обладнання, придбано нове сучасне обладнання.

- ТОВ «Сантехрай» (Біляївський р-н) придбано нові ливарні форми для виробництва радіаторів.

- ТОВ «Еверласт» - впроваджується енергоефективне та ресурсозберігаюче обладнання на підприємстві.

- СП ТОВ «Векка» - триває будівництво (реконструкція) 4 м'ясо-молочних ферм для вирощування ВРХ та птиці.

- ТОВ «Югвинпром» (Саратський район) –відкрито нове підприємство по виробництву ігристих вин.

- ТОВ «Лад» - введено в експлуатацію лінію з виробництва гороху.

- ТОВ «Винхол Оксамитне» (с. Оксамитне, Болградський район) – відкрито новий цех по виробництву власного шампанського. Плануються поставки в Румунію та Китай, розвиток винного туризму, відкриття дегустаційного залу та магазину готової продукції.

- ДП «Куліндоровський КХП» - модернізовано лінію з виробництва гранульованих комбікормів із застосуванням енерго-ефективних технологій

- **Агрохімічна компанія Grossdorf** - у співробітництві з виробничо-комерційною фірмою «Тігос» відкрила нове виробництво рідких добрив КАС (карбамідно-аміачної суміші) у смт. Сарата. Потужність виробництва складає 60 тис тонн КАС на рік.

- У Кілійському районі відкрито нове промислове підприємство - **асфальтовий завод** на залізничній станції Дзинілор потужністю більше 3000 тонн асфальту за добу.

- **введено в експлуатацію новий асфальтний завод** у м.Подільськ потужністю 165 тонн/год.

- **модернізовано Березівський завод натуральних продуктів** (виробництво олій) – відновлено діяльність, переорієнтовано виробництво.

- на території ТОВ «Фертеліта груп» у Балтському районі встановлено **лінію з виробництва паливних пелетів** та розпочато реалізацію готової продукції для населення.

- ТОВ «Евріка» ТМ «С бабушкиной грядки» (Овідіопольський район) - будівництво складського приміщення для зберігання продукції, у 2019 році планується розпочати реконструкцію заводу та інфраструктури.

- ТОВ «Мічуріна+» (Кодимський район) - придбання обладнання для виробництва круп.

- ПП «Оріон» (Біляївський район) – переробка відходів виноградарства та виготовлення з них олії та замітника порошку – какао.

- **ФОП «Душечкіна» ТМ «Dushka»** (м. Одеса) – виробництво косметичних засобів з натуральної сировини.
- **ПП «ГіфтК»** (Овідіопольський районн) - придбання обладнання для офсетного друку поліграфічної продукції.
- **ТОВ «Блумі» (ТМ «Сніжна панда»)** (м. Теплодар) - оновлення потужностей виробництва паперових серветок, рушників.
- **НВП «Техмаш»** (м. Одеса) – придбання обладнання для термічної (лазерної) різки металів.
- **ВКФ «Кріопром»** (м. Одеса) - придбання обладнання для виготовлення азотних установок.
- **ПрАТ «Одесавинпром»** (м. Одеса, проект у Саратському районі) - реалізація проекту з реконструкції очисних споруд з очищення технічної води для повторного використання.
- **ТОВ «Власта КП»** - придбання обладнання для запуску нового напрямку підприємства з виробництва згущеного молока (іриска).

Перелік промислових підприємств області, які мають найбільшу частку в обсязі реалізованої промислової продукції в області

за січень- листопад 2018 року

Найменування підприємств	Основний вид економічної діяльності підприємства
ТОВ «Дельта Вілмар СНД»	<i>Виробництво високоякісних харчових жирів</i>
ТОВ «Українська Чорноморська індустрія»	<i>Олія соняшникова нерафінована, макуха, паливні брикети</i>
ТОВ СП «Вітмарк-Україна»	<i>Виробництво соків, газованих напоїв</i>
ТОВ «ПТК «Шабо»	<i>Виробництво виноградних вин, коньяку, бренді</i>
ПрАТ «Одесавинпром»	<i>Виробництво вина виноградного, шампанського, бренді</i>
ПрАТ «Одеський коньячний завод»	<i>Виробництво коньяків, вин ігристих</i>
НВП «Нива» у вигляді ТОВ	<i>Вина виноградні, шампанське, вермут, виноматеріали</i>
ТДВ «Інтерхім»	<i>Виробництво лікарських препаратів</i>
ОФ ПрАТ «ВО «Стальканат-Сілур» завод «Стальканат»	<i>Виробництво сталевих канатів, сталюого дроту</i>
ПАТ «Одескабель»	<i>Виробництво кабельно-провідникової продукції</i>
ТОВ «Укратлантік»	<i>Виробництво побутових електро-водонагрівачів, конвекторів</i>
ТОВ «Телекомунікаційні Технології»	<i>Виробництво лічильників електроенергії, вузлів та деталей до апаратури електрозв'язку, апаратури радіо- і телевізійної передавальної</i>
ДП «Одеський авіаційний завод»	<i>Ремонт авіадвигунів</i>
ПрАТ «Іллічівський судноремонтний завод»	<i>Ремонт морських цивільних суден, контейнери універсальні</i>
ПАТ «Одесаобленерго»	<i>Відпуск та розподілення електроенергії</i>
ПАТ «Одесагаз»	<i>Газопостачання</i>

2.5.2. Сільське господарство

За попередніми даними темп зростання валової продукції сільського господарства становив 100,5%, в т.ч.: рослинництва – 102,1%, тваринництва – 92,2%.

За попередніми розрахунками діяльність сільськогосподарських підприємств області у 2018 році буде прибутковою.

Чистий прибуток становитиме близько 5,5 млрд грн, що на 200,0 млн грн більше рівня 2017 року (5325,4 млн грн), на 207,1 млн грн рівня 2016 року (5287,9 млн грн.) та на 1109,5 млн грн. рівня 2015 року (4390,5 млн грн.).

Рівень рентабельності сільськогосподарського виробництва становитиме 29,1% (у 2017 році – 32,2%, у 2016 році – 38,4%, у 2015 році – 40,3%), в тому числі рослинництва 28,9%, тваринництва 0,3%.

Попередні підсумки збирання врожаю сільськогосподарських культур у 2018 році.

Зернові культури зібрано на площі 1187,2 тис га. Валовий збір зерна становить 4309,6 тис тонн (101% до рівня 2017 року), урожайність 36,3 ц/га, в тому числі пшениці зібрано 2348,2 тис тонн (102,8%), ячменю 1132,7 тис тонн (89,3%), кукурудзи 715,6 тис. тонн (139,6%).

Соняшник зібрано на площі 413,1 тис га. Валовий збір становить 890,2 тис тонн (98,5% до рівня 2017 року), урожайність 21,6 ц/га.

Ріпак зібрано на площі 148,5 тис га. Валовий збір становить 342,3 тис тонн (131,2%), урожайність 23,0 ц/га.

Овочі зібрано на площі 18,1 тис га. Валовий збір становить 270,5 тис тонн (94,1%), урожайність 149,5 ц/га.

Картопля зібрана на площі 30,6 тис га. Валовий збір становить 304,7 тис тонн (77,5%), урожайність 99,4 ц/га.

Плодів та ягід зібрано 108,7 тис тонн (120,6%), урожайність -138,2 ц/га. Валовий збір винограду склав 288,3 тис тонн (113,7%) при урожайності 118,3 ц/га.

Стан посівів озимих культур

Під урожай 2019 року посіяно 805,8 тис га озимих на зерно, що становить 103,7% до рівня минулого року, в тому числі 542,1 тис га озимої пшениці (101,5%), 263,2 тис га озимого ячменю (108,3%) та 0,4 тис. га жита (66,7%). Крім того, посіяно 209,9 тис. га озимого ріпаку, що становить 136,3% від прогнозу.

Сходи озимих зернових культур отримано на площі 704,4 тис га (87,4% від посіяного). Згідно даних моніторингу стану посівів на 528,5 тис га площ або 75,0% сходи знаходяться в доброму та задовільному стані, на 175,9 тис га або 25,0% площ - сходи слабкі і зріджені.

Сходи озимого ріпаку отримано на площі 205,8 тис га, що становить 98,0% від посіяного, з них 180,4 тис га або 87,7% знаходяться в доброму та задовільному стані, решта 25,4 тис га озимого ріпаку або 12,3% сходів оцінюються, як слабкі та зріджені.

Тваринництво

За 2018 рік зменшилось виробництво м'яса, молока, яєць і вовни на 4,7, 3,8, 17,7 і 9,6 % відповідно.

Чисельність поголів'я великої рогатої худоби в усіх категоріях господарств становить 154,8 тис голів, що на 6,5 % менше, ніж торік, у т.ч. корів на 1,2% менше і становить 93,3 тис голів. Зменшилось поголів'я свиней на 27,8 % і становить 173,0 тис голів овець та кіз на 7,4% та становить 318,8 тис голів, поголів'я птиці становить 3173,6 тис голів, що на 23,5% менше ніж торік.

Введено в експлуатацію виробничий комплекс з відгодівлі 2,0 тис голів великої рогатої худоби та 3,0 тис голів овець ТОВ «ААРОН БУЛЛЗ» с.Вовківське Лиманського району (вартість проекту - 3,4 млн грн) та ТОВ

«Юг Агро Сервіс» завершив модернізацію молочної ферми на 200 голів у с.Ряснопіль Березівського району (вартість проекту – 8,0 млн. грн.).

Триває реконструкція свинокомплексу на 24,0 тис голів свиней ТОВ «Агропрайм Холдинг» у с. Каракурт Болградського району (вартість проекту – 27,0 млн. грн.)

Розрахунки з орендодавцями за оренду землі та майна.

З власниками землі у 2018 році укладено 281,7 тис договорів оренди. Площа орендованих земель становить 1044,3 тис га, їх загальна вартість – 30353,7 млн грн сума орендної плати – 2250,2 млн грн або 7,4% від вартості орендованої землі.

Станом на 1 січня 2019 року фактично проведені розрахунки з орендодавцями землі за 2018 рік на суму – 2151,8 млн грн, що становить 95,6% від договірних зобов'язань.

З власниками майна у минулому році укладено 14,1 тис договорів оренди, сума орендної плати - 878,1 тис грн або 1,0% від вартості орендованого майна.

Станом на 1 січня поточного року фактично проведені розрахунки з орендодавцями майна за 2018 рік на суму – 1173,0 тис грн, що становить 133,6% від договірних зобов'язань.

Розрахунки з орендодавцями за оренду землі та майна за минулий рік тривають.

Заробітна плата

Станом на 1 грудня 2018 року заробітна плата становила 5949 грн, що більше на 1460 грн або 32,5% до початку року, на 2226 грн або 59,8% до розміру мінімальної заробітної плати (3723 грн) та менше на 1945 грн, або 24,6% до відповідного показника по Україні (7894 грн)

Станом на 01.12.2018 заборгованість із виплат заробітної плати підприємствами агропромислового комплексу становила 1609 тис грн (ДП «Хлібна база №77 Державного агентства резерву України – 1304 тис грн та ЗАТ «Аква» (Ренійський район) - 305 тис грн) в порівнянні з минулим місяцем збільшилася на 61,0 тис грн за рахунок збільшення заборгованості по ДП «Хлібна база №77».

Харчова та переробна промисловість

На підприємствах із виробництва харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів обсяг реалізованої продукції становив 13028,2 млн грн, що складає 43,9% до всієї реалізованої продукції.

На території Одеської області здійснюють виробничу діяльність 112 підприємств харчової промисловості, послуги із зберігання сільськогосподарської продукції надають 43 елеватори загальною ємністю 3,5 млн тонн, крім цього 43 сільськогосподарських підприємства виробляють продукти харчування. В регіоні майже весь асортимент харчових продуктів виготовляється в кількості, яка відповідає визначеним нормам споживання. Всього на підприємствах переробної промисловості регіону працюють близько 12,5 тис чоловік, обсяги виробництва становлять 37% від загального промислового виробництва.

В галузі реалізуються інвестиційні проекти на суму 2,4 млрд грн, в першу чергу це стосується зберігання та перевантаження зерно – бобових культур, молочних і м'ясопереробних підприємств.

До основних експортно-привабливих продуктів харчування, які вирощуються та виробляються на підприємствах області віднесено зернобобові культури, рослинні олії та вино виноградне. Нажаль, за останній час експорт вина виноградного скорочено на 39%. Країни до яких здійснюється експорт, в першу чергу, слід віднести Китай, Індію, країни Близького сходу, збільшується постачання до країн Європейського союзу.

2.5.3. Будівництво та інвестиції

У 2018 році підприємствами області виконано будівельних робіт на суму **15 276,2 млн грн.** Індекс будівельної продукції порівняно з 2017 роком становив **109,8%** (по Україні 104,4%).

Серед регіонів України у зазначеному періоді Одеська область за **обсягами будівельних робіт**, виконаних власними силами, посіла **2 місце**, за **індексом будівельної продукції** - **8 місце**. Частка обсягу будівельних робіт Одеської області у загальному обсязі становить **11,2%**.

За характером будівництва обсяги робіт розподілились таким чином: роботи з нового будівництва, реконструкції та технічного переоснащення – 79,4% від загального обсягу, решта – з капітального та поточного ремонтів (15,1% та 5,5% відповідно).

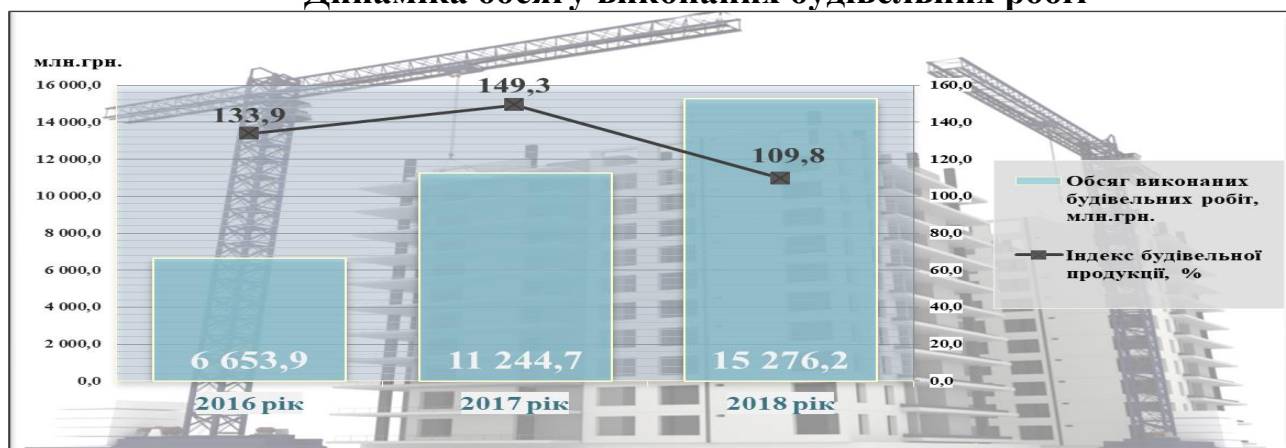
За видами будівельної продукції:

	Обсяги виконаних будівельних робіт, млн грн.		Індекс будівельної продукції, %		у % до загального обсягу
	2018 рік	2017 рік (уточнені дані)	2018 рік до 2017 року	2017 рік до 2016 року (уточнені дані)	
Будівлі	4 651,4	3 960,8	94,3	142,6	30,4
житлові	3 019,7	2 920,0	83,6	151,4	19,8
нежитлові	1 631,7	1 040,8	127,5	121,0	10,6
Інженерні споруди	10 624,8	7 283,9	118,7	153,4	69,6

На загальну тенденцію вплинуло збільшення обсягів будівництва інженерних споруд (на 18,7%), частка яких у загальному обсязі будівництва становила 69,6%.

Водночас відбулося зменшення обсягів будівництва будівель (на 5,7%), частка яких у загальному обсязі будівництва становила 30,4%, у т.ч. житлових - на 16,4%, частка у загальному обсязі будівництва – 19,8%.

Динаміка обсягу виконаних будівельних робіт

За січень-вересень 2018 року підприємствами та організаціями області за рахунок усіх джерел фінансування освоєно **14559,1 млн грн капітальних інвестицій**, що у розрахунку на одну особу становить 6133,4 грн. Обсяги капітальних інвестицій в порівняних цінах **збільшились на 8,2%** проти січня-вересня 2017 року.

У зазначеному періоді **область за обсягами капітальних інвестицій посіла 6 місце** серед регіонів країни. Частка регіону у загальному обсязі залучених інвестицій – **4,3%**.

Головним джерелом фінансування капітальних інвестицій були власні кошти підприємств та організацій, за рахунок яких освоєно 64,0% усіх коштів. Частка кредитів банків та інших позик становила 7,3%, з державного та місцевого бюджетів профінансовано 18,5% усіх вкладень.

Пріоритетними напрямками інвестування залишилися такі види діяльності як транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність; сільське, лісове та рибне господарство; будівництво, у які було спрямовано, відповідно 21,2%, 14,2% та 12,8% капітальних інвестицій області.

Підприємствами промислових видів діяльності освоєно 2167,6 млн грн, або 14,9% від загального обсягу інвестицій по області. При цьому 64,3% коштів, спрямованих у розвиток промисловості, освоєно підприємствами переробної промисловості, 34,0% – підприємствами з виробництва та розподілення електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря.

У переробній промисловості найбільшу частку освоєних обсягів капітальних інвестицій становили підприємства з виробництва харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів (19,9% від загального обсягу капітальних інвестицій у промисловість), виробництва гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції (22,1%). Залишаються привабливими для інвестування підприємства з виробництва електричного устаткування (4,1%), металургійного виробництва, виробництва готових металевих виробів, крім машин та устаткування (4,2%), виготовлення виробів з деревини, паперу та поліграфічної діяльності (3,6%).

Найбільші інвестиційні проекти, які реалізовувались у 2018 році:

1. Будівництво перевантажувального зернового комплексу ТОВ «Бруклін-Київ» в тилу причалу №1-з в районі Андріївського молу і відкритого складського майданчика для зберігання генеральних вантажів і контейнерів в тилу причалу №39 ДП «Одеський морський торговельний порт».

2. Будівництво нового зернового терміналу в Чорноморському морському торговельному порту ТОВ «Kernel» - у складі зернового терміналу - склад підлогового зберігання зерна місткістю 140 тис тонн з двома підземними і однієї верхньою галереєю, приймальний пристрій зерна з залізничного транспорту, комплекс галерей, залізничні шляхи і вагові, естакада, металеві силоси для зберігання зерна загальною місткістю 170 тис тонн.

3. Розширення будівництва зернового терміналу Metals Ukraine в тилу причалів № 7 і 8 Одеського морського торговельного порту спільно з ДП «АМПУ» - проект включає будівництво силосів, станції прийомки залізничних вагонів.

Проектна місткість силосного парку становить близько 100 тис т, продуктивність зернового терміналу по завантаженню судна - 1 тис тонн/час, а

потужність терміналу з переробки зерна - 4 млн/т у рік, у перспективні збільшення до 6 млн/т.

4. Рісоіл Термінал на причалі №11 в Чорноморському морському торговельному порту у 2018 році зібрана суднонавантажувальна машини NEUERO. Потужність машини становить 1 тис т/год. Техніка зможе погрузити до 22 тис т зерна/добу.

Також на терміналі компанії **Risoil** розпочала роботу друга станція розвантаження залізничних вагонів, це дозволяє приймати 128 вагонів на добу, що дасть можливість обробляти на 8,5 тис тонн вантажу більше. Нове обладнання дозволяє вивантажувати один вагон за 5 хвилин. Створення додатково близько 40 робочих місць.

5. Будівництво нового причалу та терміналу в порту Южний **Cargill, Inc TOB «М.В.Карго»**. Зерновий термінал потужністю 5 млн т/рік з ємкостями для одночасного зберігання 290 тис тонн зернових. Новий причал №25 довжиною 436 м та глибиною 16 м, зможе приймати суда класу Post-Panamax дедвейтом більш ніж 100 тис тонн **TOB «М.В.Карго»** прийняв перші вагони з зерном, можлива потужність 256 вагонів зерна/добу.

6. TOB «ТІС-Зерно» - будівництво додаткових ємностей для зернових на 75 тис тонн одночасного зберігання. Пропускна можливість збільшиться на 1 млн тонн.

Будівництво причалу №22 довжиною 600 м, після завершення будівництва термінал зможе вести вантажно-розвантажувальні роботи одночасно на 2 судах середньою швидкістю 50 тис т/добу.

7. Будівництво II черги терміналу з перевалки, зберігання, транспортування рослинних олій TOB «Allseeds Black Sea» олійно-екстракційного заводу. Передбачається будівництво окремого соєвого заводу потужністю переробки 5 тис т/добу.

8. В морському порту Чорноморськ китайською компанією China Harbour Engineering Company Ltd. (CHEC) у серпні 2018 року розпочато днопоглиблення на морському підхідному каналі до порту і в операційній акваторії 1-го ковша Сухого лиману.

Днопоглиблення в порту Чорноморськ підвищить його конкурентоспроможність в басейні Чорного моря, створить умови для підходу великотоннажних суден з осадкою до 14,5 м типу Capesize, дедвейтом до 100 тис тонн і контейнеровозів місткістю 8 тис. TEU до діючих та запланованих до реконструкції глибоководних причалів.

9. Будівництво комплексу із зберігання та перевалки скрапленого вуглеводневого газу в Ізмаїльському районі Одеської області **TOB «ЕКОНОВАТИКА»**. Завершується II черга будівництва об'єкта. Буде створено понад 50 робочих місць. Пропускна здатність об'єкта досягатиме 120 тис тонн палива/рік. Передбачено перевалка газу на автомобільний, залізничний та річковий транспорт.

10. «Ukraine Power Resources» - будівництво вітроелектростанції (с.Визірка та Любопіль Лиманського району), 26 вітрогенераторів потужністю 100 МВт.

11. ТОВ «Соратано Україна» - будівництво вітроелектростанції у Білгород-Дністровському районі. Передбачено будівництво електростанції потужністю у 100 МВт, електростанцію розраховано на 30 вітрогенераторів.

12. Закінчено будівництво першої черги ВЕС «Овід Вінд II» загальною потужністю 82,8 МВт компанією «Гюріш Іншаат ве Мюхендіслік А.Ш.» (Туреччина) на території Овідіопольського району в с.Роксолани.

13. ТОВ «ТД «Вімексім» - будівництво комплексу з переробки органічних відходів і силосу в біогаз для виробництва електричної та теплової енергії в смт Окни.

2.5.4. Транспорт та зв'язок

За січень-листопад 2018 року підприємствами транспорту перевезено 37,8 млн тонн вантажів, що на 0,5% менше, ніж у січні–листопаді 2017 року (по Україні – -1,5%).

Послугами пасажирського транспорту скористалися скористалися 271,1 млн пасажирів, або 99,3% від обсягу січня–листопада 2017 року.

Відправлення пасажирів залізничним транспортом порівняно з січнем-листопадом 2017 року зменшилося на 1,4%.

Послугами *автомобільного* транспорту скористалися 97,5 млн пасажирів, що на 14,4% менше, ніж у 2017 році.

Підприємствами зв'язку за січень-вересень 2018 року надано послуг зв'язку на суму 2,984 млрд грн., у т.ч. обсяг реалізації послуг населенню склав 2,18 млрд грн., що становило 73% загального обсягу. Найбільша частина доходів у структурі послуг зв'язку надійшла від мобільного зв'язку – 51,1%, інтернет-послуг – 30,1%, фіксованого телефонного зв'язку – 8,7%.

Порівняно з відповідним періодом 2017 року доходи від послуг зв'язку збільшилися на 0.8%.

За фактичними даними ДП «Адміністрація морських портів України» в січні-грудні 2018 року вантажопереробка в морських портах Одеської області склала 92 238,6 тис тонн, що становить 102,6 % до показників 2017 року (по Україні 102,0%).

Вантажопереробка експортних вантажів в морських портах області склала 65 570,5 тис тонн (99,7% до показників 2017 року), імпортних – 16 375,9 тис т (приріст на 21,8% в порівнянні з аналогічними показниками 2017 року).

Перевалка транзитних вантажів склала 9940,2 тис тонн (96,2% від показників 2017 року), внутрішнє сполучення – 352 тис тонн.

Переробка контейнерів в морських портах України за звітний період склала 846485 TEU (143,4% від показників 2017 року).

Кількість оброблених суден в портах України за грудень 2018 року склала 1065 судна, у тому числі портами області – 749 (70,3%).

З початку року портами області (Одеса, Чорноморськ, Усть-Дунайськ, Ізмаїл) перевезено 369410 пасажирів, з них внутрішні перевезення 318320, іноземні – 51090. У грудні перевезено 3464 пасажирів.

За січень-грудень 2018 року вантажопереробка в морському порту «Южний» склала 42702,24 тис тонн, що на 1,9% вище за показники аналогічного періоду 2017 року.

Перевалка експортних вантажів склала 29549,5 тис тонн (-3,5%), імпортних – 7445,14 тис тонн (+15,6%), транзитних – 5552,2 тис тонн (+16%), внутрішнє сполучення – 155,4 тис тонн (збільшення у 4,1 рази).

Показник перевалки контейнерних вантажів в штучному вирахуванні - 124942 TEU, що становить 176,7% до результату аналогічного періоду минулого року.

Падіння на 10% експорту суховантажних вантажів (руда, зерно) вплинуло на загальні показники вантажопереробки експортних вантажів.

Однак відбулося зростання на 86,7% вантажообробки контейнерів, на 14,6% перевалки хімічних вантажів, чорних металів (у 2,4 рази).

Порт «Южний» лідер серед портів України за обсягом перевалки вантажів у 2018 році. Вантажообіг всіх портових операторів, які здійснюють свою діяльність в акваторії порту «Южний», становить 31,6% від вантажообігу всіх морських портів України (29,8% експорту, 31,3% імпорту та 54,3% транзиту).

Кількість оброблених суден в порту за грудень – 94.

Через причали Одеського порту в січні- грудні 2018 року переважено 21698,4 тис т вантажів, що становить 89,9% до результату аналогічного періоду минулого року.

У тому числі: експорт – 15785,8 тис тонн (-9,8%), імпорт – 4503,4 тис тонн (+3,6%), транзит – 1301,6 тис тонн (-40,2%), внутрішнє сполучення – 107,5 тис тонн.

При цьому перевалка сухих вантажів склала 8537,02 тис тонн, наливних – 1423,43 тис тонн, тарно-штучних 11737,94 тис тонн.

У номенклатурі вантажів лівова частка переробленого тоннажу припадає на такі позиції: хлібні (зерно) - 6890,78 тис тонн (90,1% до показників 2017 року), контейнери - 7542,7 тис тонн (108,2%), чорні метали - 3968,61 тис тонн (76,8%).

Показник перевалки контейнерних вантажів в штучному вирахуванні - 598613 TEU, що становить 115,2% до результату аналогічного періоду минулого року.

Падіння експорту на 9,8% обумовлено падінням експорту чорних металів на 29,8%, хлібних на 9,5%. Зменшення на 40,2% транзиту обумовлено падінням на 78,6% транзиту наливних вантажів (нафти, нафтопродуктів, хімічних вантажів).

Кількість оброблених суден в порту – 127.

З початку року перевезено 321647 пасажирів, з них внутрішні перевезення 317296, іноземні – 4351.

Одеський порт – це 62,4% пасажироперевезень водним транспортом усіх портів України.

За інформацією адміністрації **морського порту «Чорноморськ»** з врахуванням даних Чорноморського рибного порту у січні-грудні 2018 року обсяг вантажообігу в цілому по акваторії склав 21 535,5 тис тонн (125,0% від показників аналогічного періоду минулого року).

Перевалка експортних вантажів склала 16477,55 тис тонн (+17,3%), імпортних – 4202,4 тис тонн (більш у 1,7 рази), транзитних – 804,3 тис тонн (+0,9%) .

Найкращі результати досягнуто в переробці руди – 1912 тис тонн (179,4% до показників за 2017 рік), чорних металів - 1045,55 тис тонн (246,4% до показників за 2017 рік), лісних вантажів, контейнерів.

Позитивну динаміку досягнуто у т.ч. завдяки показникам вантажопереробки контейнерів, яка в штучному вирахованні склала 122597 TEU.

Левову частину переробленого вантажу становлять хлібні вантажі – 9219,38 тис тонн (113,5 % від показників аналогічного періоду минулого року).

Кількість оброблених суден в порту – 137.

З початку року перевезено 42001 пасажирів (іноземні перевезення водним транспортом), у тому числі у грудні 3438.

Ізмаїльський морський порт

Вантажопереробка в морському порту склала 4683,3 тис тонн, що на 8,1% нижче за показники аналогічного періоду 2017 року, у тому числі експорт 3518,3 тис тонн (+8,8%), імпорт – 134,2 тис тонн, транзит 1014,8 тис тонн, внутрішні вантажі 16 тис тонн.

За звітний період на 18,7% збільшився експорт руди – 3050,8 тис тонн (проти минулорічних 2569,8 тис тонн).

Кількість оброблених суден в порту – 336.

З початку року перевезено 424 пасажирів (іноземні перевезення водним транспортом), у тому числі 24 у грудні.

Ренійський морський порт

Вантажопереробка в морському порту склала 1332,65 тис тонн, що на 18,5% вище за показники аналогічного періоду 2017 року, у тому числі експорт 26,8 тис тонн, імпорт – 38,5 тис тонн, транзит – 1267,4 тис тонн.

Позитивна динаміка досягнута підвищенням (+19,7%) транзиту суховантажних вантажів(хлібні +31,9%)

Кількість оброблених суден в порту – 50.

Білгород-Дністровський морський торговельний порт

Вантажопереробка в морському порту склала 235,45 тис т, що на 33,2% нижче за показники аналогічного періоду 2017 року, у тому числі експорт 183,2 тис тонн (-38,5%), імпорт – 52,3 тис тонн (+34,1%)

Падіння на 35,9% експорту лісних вантажів, відсутність внутрішніх перевезень та експорту зерна вплинуло на загальні показники вантажопереробки.

Кількість оброблених суден в порту – 3.

Морський порт "Усть-Дунайськ"

Вантажопереробка в морському порту склала 51,1 тис тонн, що становить 94,3% показників аналогічного періоду 2017 року.

Експорт зерна склав 29,3 тис. т (90,7% показників 2017 року) та 21,8 тис тонн каботажних перевезень нафтопродуктів (+21,8%).

Кількість оброблених суден в порту – 2.

З початку року перевезено 5338 пасажирів (+17,8% у порівнянні з 2017 роком), з них внутрішні перевезення 1024, іноземні – 4314.

2.6. Енергоефективність та енергозбереження

Протягом 2016-2018 років питання у сфері ефективності використання та зменшення споживання енергоресурсів вирішувались у рамках регіональної програми енергоефективності Одеської області на 2016-2018 роки,

затвердженої рішенням обласної ради від 21 грудня 2015 року №33-VII, основна мета програми якої є відносно скорочення видатків на використання паливно-енергетичних ресурсів в теплоенергетиці, житлово-комунальному господарстві, бюджетних підприємствах та установах; скорочення рівня невиробничих втрат паливно-енергетичних ресурсів; здійснення заходів з енергозбереження регіону.

За період дії програми у сфері енергоефективності та енергозбереження у регіоні протягом 2016-2018 років було виконано такі заходи:

- реконструкція абонентських введів системи опалення житлових будинків з встановленням будинкових приладів обліку теплової енергії;
- заміна застарілого обладнання електричних мереж на сучасне;
- реконструкція покрівлі у житлових будинках та бюджетних установах;
- заміна вікон та дверей на енергоефективні у житлових будинках та бюджетних установах;
- теплова санація житлових будинків та бюджетних установ;
- капітальний ремонт та реконструкція котельні, опалювальної системи у бюджетних установах;
- будівництво котелень на альтернативних видах палива;
- капітальний ремонт, реконструкція вуличного (зовнішнього) освітлення (в тому числі виготовлення ПКД) у населених пунктах.

Загалом передбачається, що після виконання комплексу заходів з підвищення теплозахисних характеристик огорожувальних конструкцій і досягнення нормованих показників термічного опору, величина втрат теплоти будівлею і витрат на потреби опалення зменшиться в середньому на 40-50%. Додатковий позитивний результат при впровадженні заходу спостерігатиметься у вигляді підвищення комфортності у приміщеннях будівель, скорочення витрат на поточний ремонт та подовження терміну служби будівель.

Проведення зазначених заходів сприяє скороченню споживання енергетичних ресурсів, витратам бюджетних коштів та покращення стану навколишнього середовища.

Саме за рахунок одночасної реалізації міських та обласної програм забезпечуються передумови виникнення відповідного синергетичного ефекту в напрямку здійснення енергоефективної модернізації житлового фонду.

Так, відповідні програми вже прийняті у Ананіївській, Арцизькій, Березівській, Білгород-Дністровській, Любашівській, Лиманській, Роздільнянській, Савранській районних державних адміністраціях та містах - Одеса, Чорноморськ та Южне.

З метою підвищення попиту фізичних осіб-власників приміщень до впровадження заходів ощадливого енергоспоживання рішеннями обласної ради від 23 грудня 2016 року №277 - VII, №278 – VII прийнято регіональні програми стимулювання до впровадження енергоефективних технологій ОСББ, ЖБК Одеської області на 2017-2018 роки та регіональна програма підвищення попиту населення до впровадження заходів енергозбереження в Одеській області на 2017-2018 роки.

Однак, програма не працює у зв'язку із відсутністю фінансування.

За період дії державної програми підтримки населення та ОСББ для впровадження енергоефективних заходів в області видано 9404 кредитів на

загальну суму 1989,65 млн грн Із них 737 кредитів на суму 10,5 млн грн за напрямком - придбання котлів.

Крім того, у м.Одесі, м.Чорноморськ та Арцизькому районі прийняті програми відшкодування частини суми/відсотків за кредитами населення, ОСББ та ЖКГ.

За січень–грудень 2018 року перевагами програм на потреби термомодернізації житлових будівель, впровадження інших енергоефективних заходів скористалися 211 позичальників на загальну суму 2810,957 тис грн.

У 2018 році закінчується строк реалізації програм: «Регіональна програма енергоефективності Одеської області на 2016-2018 роки»; «Регіональна програма стимулювання до впровадження енергоефективних технологій ОСББ, ЖБК Одеської області на 2017-2018 роки»; «Регіональна програма підвищення попиту населення до впровадження заходів енергозбереження в Одеській області на 2017-2018 роки».

У зв'язку із зазначеним розроблено наступні проекти програм: «Про затвердження обласної цільової програми компенсації частини кредитів, які беруться населенням області (фізичними особами, об'єднаннями співвласників багатоквартирних будинків (ОСББ, ЖБК) для впровадження заходів з енергозбереження, реконструкції і модернізації житла на 2019-2020 роки» та «Про затвердження регіональної цільової програми енергоефективності Одеської області на 2019-2021 роки».

Кількість об'єктів усіх форм власності, переведених на альтернативні види палива з урахуванням потужності у Гкал (також у % до загальної кількості). Обсяг економії (тонн умовного палива, в тому числі у % до попереднього періоду).

Ліцензії на здійснення діяльності в Одеській області з виробництва, постачання та транспортування теплової енергії на установках з використанням альтернативних джерел енергії мають 10 суб'єктів господарювання.

Загальна кількість котелень складає 1521 од, із них 131 котельня виробляє теплову енергію з альтернативних джерел енергії (деревне паливо/вугілля, паливо з відходів сільського господарства у вигляді гранул або брикетів та інш.), що складає 8,6% від загальної кількості котелень.

Теплова енергія використовується як для опалення житлового сектору так і соціального (дитячі садки, школи, заклади охорони здоров'я).

Загальна потужність котелень на традиційних видах палива складає 3233 Гкал/год, на альтернативних - 68,03 Гкал/год.

Частка кількості, потужності котелень на альтернативних видах палива до загальної кількості потужності котелень 2,06%.

У порівнянні до попереднього періоду частка кількості, потужності котелень на альтернативних видах палива до загальної кількості потужності котелень збільшилась в 4 рази.

Орієнтований обсяг економії природного газу після виконання робіт з реконструкції, технічного переоснащення, дооснащення, заміни, встановлення нових котлів та котельного обладнання на альтернативних видах палива (всіх форм власності) за 2018 рік складе 340 тис м³/ на рік (394 т у.п.). У порівнянні до попереднього періоду обсяг економії природного газу збільшився в 3 рази.

Кількість багатоквартирних будинків, об'єктів соціальної сфери та будівель установ бюджетної сфери, в яких проведено термомодернізацію (також у % до загальної кількості будівель, які потребують термомодернізації). Економічний ефект (млн. грн.).

Усереднений показник витрат теплоти на опалення в системі централізованого теплопостачання населених пунктів Одеської області становить близько 104 кВт год/м². За умови доведення в результаті термомодернізації наявних будинків цього показника до нормованого (85 кВт год/м²) скорочення витрат теплоти на опалення у будинках с централізованою системою теплопостачання складе 324 900 МВт год, що дасть можливість зменшити витрати природного газу близько на 65,4 млн м³ за рік та скоротити викиди СО₂ в атмосферу в масштабах області близько на 128,2 тис т за рік.

Наразі в Одеській області проведено термомодернізацію 4157 будівель, що становить 32% до загальної кількості багатоквартирних будинків, об'єктів соціальної сфери та будівель установ бюджетної сфери, які потребують термомодернізації.

Внаслідок реалізації енергоефективних заходів в Одеській області сумарний економічний ефект повинен скласти близько 160 млн грн.

Також, впровадження енергосервісу (комплекс технічних та організаційних енергозберігаючих (енергоефективних) та інших заходів, спрямованих на скорочення замовником енергосервісу споживання та/або витрат на оплату паливно-енергетичних ресурсів та/або житлово-комунальних послуг порівняно із споживанням (витратами) за відсутності таких заходів) в Одеській області дозволить зменшити споживання теплової енергії у закладах у середньому на 23%.

Всього в Одеській області укладено з інвесторами 30 енергосервісних договорів на загальну суму більше ніж 26 млн грн.

– у 2016 укладено 1 договір загальною сумою 940,0 тис грн (Савранський район);

– у 2018 році укладено 29 договорів загальною сумою 25,095 млн грн (25 договорів у м.Одеса, 1 у Савранському районі та 3 у Білгород-Дністровському районі).

Одеська область стала першим в Україні регіоном, де стартував процес реалізації ЕСКО-механізму у бюджетній сфері та наразі входить в трійку лідерів серед регіонів, у яких бюджетними установами було укладено енергосервісні договори.

Рівень впровадження енергозберігаючих джерел світла у зовнішньому освітленні населених пунктів, відсотків до загальної кількості світлоточок (також у % до загальної кількості світлоточок у населених пунктах області). Прогнозований економічний ефект (млн. грн.).

Відповідно до наказу Міністерства з питань житлово-комунального господарства від 01.07.2009 №192 “Про затвердження форми звітності №1-осв (річна) “Звіт про зовнішнє освітлення населених пунктів” та Інструкції щодо заповнення форми звітності №1-осв (річна) “Звіт про зовнішнє освітлення населених пунктів” зведені дані складають і подають до 10 лютого наступного після звітного періоду року структурні підрозділи з питань житлово-комунального господарства місцевих державних адміністрацій центральному

органу виконавчої влади з питань житлово-комунального господарства України.

У зв'язку із зазначеним рівень впровадження енергозберігаючих джерел світла у зовнішньому освітленні населених пунктів, відсотків до загальної кількості світлоточок за 2018 рік наразі неможливо порахувати.

У 2017 році в області встановлено 50436 одиниць енергозберігаючих світильників, що становить 30,3% від загальної кількості світлоточок.

У порівнянні до 2016 року рівень впровадження енергозберігаючих джерел світла у зовнішньому освітленні населених пунктів збільшився на 5.2 %

Внаслідок впровадження енергозберігаючих джерел світла у зовнішньому освітленні населених пунктів області сумарний економічний ефект у 2017 році повинен був скласти близько 12,6 млн грн.

Показник встановлення енергозберігаючих джерел світла у зовнішньому освітленні населених пунктів Одеської області має тенденцію до збільшення.

Кількість створених нових виробництв з виготовлення альтернативних видів палива (у % до загальної кількості).

В Одеській області функціонує більше 50 суб'єктів господарювання, які здійснюють виробництво та/чи постачання нетрадиційних видів енергетичної сировини, що може використовуватися у якості альтернативного палива, як для власних потреб, так і для подальшої реалізації (деревина, тверде, рідке, газоподібне паливо, пелети з лузги соняшника, солома, виноградна лоза, торф'яні та соняшникові брикети).

Також, в Одеській області зосереджена значна частка (40%) генерувальних потужностей сонячної енергетики України.

Наразі Одеська область є лідером зі встановленої потужності сонячної енергетики та займає 3 місце за кількістю.

На території Одеської області за «зеленим» тарифом на виробництво електричної енергії, працюють 21 об'єкт сонячної енергетики зі встановленою потужністю 261,975МВт/год.

С початку 2018 року введено в експлуатацію 4 об'єкти сонячної енергетики: ТОВ «АЗІМУТ ЮГ» та ТОВ «ТАРУТИНЕ СОЛАР 2», ТОВ «Білгород-Дністровський Солар 1» та ТОВ «Тарутине Солар 4».

Площа перспективних земельних ділянок дозволить розташувати в регіоні СЕС потужністю 160 МВт із генерацією електричної енергії на рівні 208 000 МВт/год на рік.

Також, наразі вже 264 домогосподарств в Одеській області встановили сонячні панелі загальною потужністю 4,81 МВт.

Одеська область входить в першу 10 областей за кількістю та потужністю встановлених сонячних панелей у приватних домогосподарствах.

На початок 2018 року в Одеській області були відсутні генерувальні потужності вітрової енергетики, але область має потенціал використання енергії вітру. Відповідно до Національного плану дій з відновлюваної енергетики до 2020 року, в Одеській області мають бути введені в експлуатації ВЕС загальною потужністю 201 МВт.

Однак, з січня 2018 року розпочато роботу щодо впровадження вітроенергетичного проекту на території Лиманського району компанією

ТОВ «Юкрейн Пауер Ресоурсес», яка займається розробкою та втіленням проектів з відновлюваної енергетики в Україні.

У квітні 2018 року компанія ТОВ «Юкрейн Пауер Ресоурсес» представила інвестиційний проект в Одеській обласній державній адміністрації. Йдеться про створення вітряного парку потужністю загальним обсягом ≈ 100 -130 МВт. Це включатиме встановлення 26 або більше вітрових турбін, які розташовуватимуться в районі між селами Визирка та Любопіль. Кожна турбіна потребуватиме місця для фундаменту діаметром близько 20 метрів, а також прилеглої площі – близько 800 м² для здійснення її технічного обслуговування.

У червні 2018 року підписані 2 меморандуми про співпрацю між обласною державною адміністрацією, ТОВ «Юкрейн Пауер Ресоурсес» та ТОВ «Южне Енерджі». Метою проектів є будівництво двох вітроелектропарків загальною потужністю 192,6 МВт у термін до 2020 року. Загальна сума інвестицій за вказаними проектами становить 270 млн євро.

Також, на території Овідіопольського району у липні 2018 року компанією Гюріш Іншаат ве Мюхендіслік А.Ш. розпочато будівництво I черги ВЕС «Овід Вінд II» загальною потужністю 82,8 МВт (26 вітряків). Фактично компанія завела більше 4 млн дол США лише прямих іноземних інвестицій без врахування капітальних інвестицій, більша частина парку вітряків зведена, роботи щодо завершення будівництва, підключення до енергомереж, отримання всіх необхідних документів тощо на даний час тривають.

У липні 2018 року підписано меморандум про співпрацю між обласною державною адміністрацією та ТОВ «Соратано Україна». Метою проекту є будівництво у Білгород-Дністровському районі вітроелектростанцію загальною потужністю 100 МВт у термін до 2020 року. Загальна сума інвестицій за вказаними проектами становить 250 млн євро.

ТОВ «Дністровська вітроелектростанція» на території Старокозацької, Мологівської, Маяківської та Семенівської сільських рад Білгород-Дністровського району планується будівництво вітропарку потужністю 100 МВт.

Загальна потужність тих, що будується та запланованих до будівництва вітроелектростанцій становить більше 400 МВт.

Також, в Окнянському районі незабаром запрацює комплекс з переробки органічних відходів і силосу для виробництва електричної і теплової енергії. Загальна сума інвестицій, яку вкладено у будівництво, склала близько 24 млн євро. Замовник будівництва ТОВ «Вімексім».

Технологічні рішення нового комплексу після запуску дозволять щодоби переробляти 65 тонн кукурудзяного силосу. А тобто виробляти енергію потужністю близько 1,2 МВт на добу, а також більше 13 тис м³ газу. Під час спалювання газу та виробництва електроенергії виділяється тепла енергія, яка у подальшому може використовуватися для опалення, теплиць, рибного господарства. Залишки сировини є також чудовим добривом та можуть стати у нагоді в сільському господарстві.

У подальшому комплекс буде розширювати свої потужності.

13.09.2018 ТОВ «ТОРГОВИЙ ДІМ «ВІМЕКСІМ» встановлено «зелений» тариф на виробництво електричної енергії.

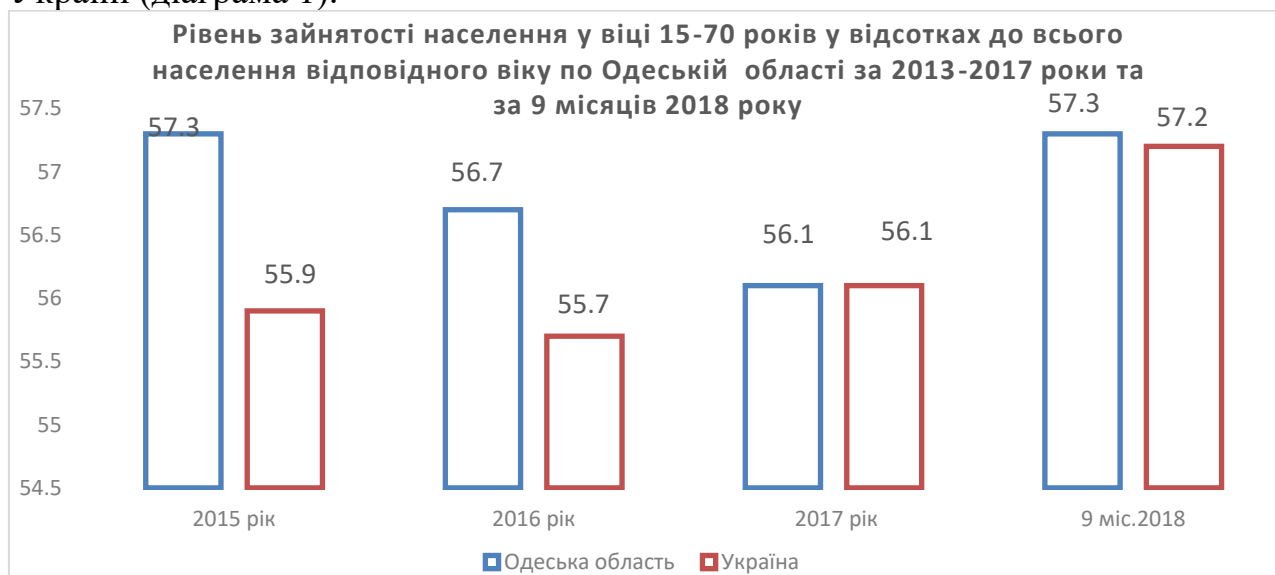
2.7. Соціальний захист та соціальні послуги, ринок праці та доходи населення.

Серед пріоритетних напрямків економічного і соціального розвитку області особливе місце займає реалізація державної політики зайнятості населення, ефективного використання робочої сили, подолання безробіття серед працездатного населення.

Для ринку праці Одеської області у 2013-2017 роках стало характерним зменшення зайнятості населення віком 15-70 років за методологією Міжнародної організації праці (далі – МОП) в абсолютному та відносному значенні, а також відповідне збільшення безробіття. Проте, з початку 2018 року спостерігається тенденція до поліпшення показників зайнятості та безробіття.

Так, рівень зайнятості населення від всього населення віком 15-70 років протягом 2013-2017 років коливався від 57,3% у 2015 році до 56,7% у 2014 та 2016 роках. У січні-вересні 2018 року рівень зайнятості становив 57,3%.

Сталою є позитивна тенденція до перевищення середнього показника по Україні (діаграма 1):

Рівень безробіття економічно активного населення віком 15-70 років у 2013-2017 роках поступово збільшувався і становив 7,1% у 2017 році, проте, у січні-вересні 2018 року рівень безробіття становив 6,1%, що менше на 1,0 відсотковий пункт відповідно до січня-вересня 2017 року та 2,5 відсоткових пункти менше середнього показника по Україні (діаграма 2):

Діаграма 2

Аналіз даних щодо економічної активності населення у січні-вересні 2018 року свідчить про поліпшення ситуації у сфері зайнятості (таблиця 6):

Таблиця 6. Економічна активність населення Одеської області за 9 місяців 2018 року

Показники	9 місяців 2018 року	9 місяців 2017 року	9 місяців 2018 року у % до 9 місяців 2017 року	Місце за результатами рейтингової оцінки
Чисельність економічно активного населення віком 15-70 років, тис. осіб	1069,3	1066,4	0,3	х
Рівень економічної активності населення віком 15-70 років, відсотків від чисельності населення	61,0	60,6	+0,4 в.п.	19-20
Чисельність зайнятого населення віком 15-70 років, тис. осіб	1004,5	990,3	1,4	х
Рівень зайнятості населення віком 15-70 років, відсотків від чисельності населення відповідного віку	57,3	56,3	1,0 в.п.	12
Чисельність безробітного населення віком 15-70 років, тис. осіб	64,8	76,1	-14,8	х
Рівень безробіття населення віком 15-70 років, відсотків від чисельності економічно активного населення	6,1	7,1	-1,0 в.п.	3-4

Так, у порівнянні з відповідним періодом минулого року показника середньорічної чисельності населення у віці 15-70 років, визначеного за методологією Міжнародної Організації праці (МОП), спостерігається збільшення економічно активного населення області на 2,9 тис осіб або 0,3%.

Протягом січня-вересня 2018 року відбулося збільшення чисельності населення віком від 15 до 70 років, зайнятого в усіх сферах економічної діяльності на 14,2 тис осіб або 1,4%, рівня зайнятості населення - на 1,0 в.п., що позначилось на зменшенні чисельності безробітного населення на 11,3 тис осіб або на 14,8% та рівня безробіття на 1,0 в.п.

Протягом 2016-2018 років спостерігалася стала динаміка щодо зменшення кількості зареєстрованих безробітних, які користувались послугами служби зайнятості з 44,7 тис осіб у 2016 році до 39,6 тис осіб у 2018 році (таблиця 7).

Чисельність безробітних, працевлаштованих за сприяння обласної та міськрайонних центрів зайнятості щорічно зменшувалась з 16,4 тис. осіб у 2016 році до 14,4 тис. осіб у 2018 році. Рівень працевлаштування коливався від 37,5% у 2017 році до 36,3 у 2018 році.

За даними Одеського обласного центру зайнятості протягом 2016-2018 років статус безробітного мали 41 213 осіб у віці до 35 років.

Для молоді, яка звертається до державної служби зайнятості, здійснюються заходи сприяння зайнятості населення: надання інформаційних, консультаційних та профорієнтаційних послуг, створення банку вакансій та пошук підходящої роботи, сприяння в працевлаштуванні громадян, у тому числі шляхом організації підприємницької діяльності, організація професійної підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації безробітних, організація і фінансування громадських робіт, виплата допомоги по безробіттю.

За сприянням державної служби зайнятості у 2016-2018 роках працевлаштовано за звітний період 13 734 молодих громадян. Середній рівень працевлаштування за 2016-2018 роки становив 33,3% від загальної кількості безробітних даної вікової категорії.

Таблиця 7. Стан зареєстрованого ринку праці у 2016--2018 роках

Найменування показника	2016 рік	2017 рік	2018 рік
Чисельність осіб, які мають статус безробітного	44748	41035	39643
Чисельність працевлаштованих осіб з числа зареєстрованих безробітних	16376	15378	14401
Рівень працевлаштування	36,6	37,5	36,3
Кількість осіб у віці до 35 років, які мали статус безробітного протягом звітного періоду, осіб	15551	13471	12191
Чисельність осіб віком до 35 років, які працевлаштовані протягом звітного періоду	5196	4622	3916
у відсотках до загальної чисельності безробітних у віці до 35 років	33,4	34,3	32,1
Кількість зареєстрованих безробітних станом на кінець звітного періоду	14053	13395	13647
з них молодь до 35 років	4257	3862	3590
у % до загальної чисельності зареєстрованих безробітних	30,3	28,8	26,3

За даними моніторингу за період 2015-2017 роки щорічні обсяги новостворених робочих місць в усіх сферах економічної діяльності зросли з 20,4 до 24,1 тис осіб, при цьому кількість ліквідованих робочих місць внаслідок нестабільної ситуації в економіці також зросла відповідно з 12,9 до 16,2 тис робочих місць.

Внаслідок цього спостерігалась негативна динаміка щодо зменшення співвідношення створених робочих місць до ліквідованих робочих місць – відповідно з 157,7 до 148,9% (табл. 3):

Таблиця 8. Динаміка показників створених та ліквідованих робочих місць у 2014-2016 роках та за 9 місяців 2017 року, од.

Найменування показника	2015 рік	2016 рік	2017 рік	10 місяців 2018 року
Кількість створених робочих місць, тис. од.	20417	23720	24155	29517
Кількість ліквідованих робочих місць, тис. од.	12948	16183	16220	12760
Співвідношення створених робочих місць до ліквідованих, відсотків	157,7	146,6	148,9	231,3

Кількість робочих місць, утворених упродовж січня–жовтня 2018 року, становила 29 517 одиниць, що на 38,5% більше, ніж за відповідний період 2017 року. Із загальної кількості робочих місць 7639 одиниць або 25,9% створено за рахунок підприємств-юридичних осіб, 21 878 одиниць або 74,1% за рахунок реєстрації фізичних осіб.

Кількість ліквідованих робочих місць впродовж січня-жовтня 2018 року становила 12 760 одиниць. Співвідношення кількості створених і ліквідованих робочих місць становить 231,3%.

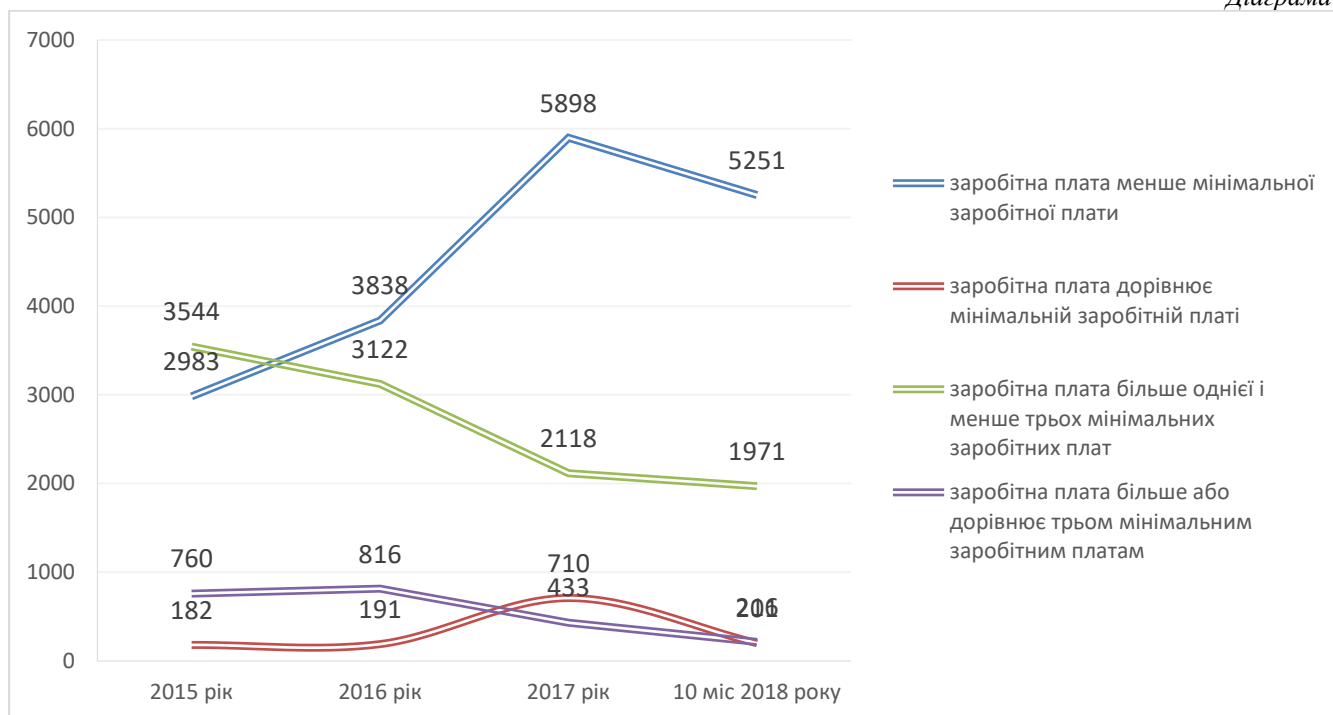
Аналіз створення нових робочих місць на зазначених підприємствах у розрізі рівня отримуваної заробітної плати протягом 2015-2017 років свідчить про збільшення новостворених робочих місць із заробітною платою, яка менше мінімальної заробітної плати (діаграма 3). Так, якщо у 2015-2016 роках кількість таких робочих місць коливалась від 2983 од (2015 рік) до 3838 од (2016 рік), то тільки 2017 рік їх становило 5898 од. За 10 місяців 2018 року

кількість новостворених робочих місць із заробітною платою, яка менше мінімальної заробітної плати становила 5251 од.

Кількість новостворених робочих місць із заробітною платою, яка дорівнює мінімальній заробітній платі протягом 2015-2017 років коливалась від 182 од у 2015 році до 710 од. у 2017 році. За 10 місяців 2018 року їх становило 201 од.

Проте кількість новостворених робочих місць із заробітною платою, яка перевищує мінімальну заробітну плату і менше трьох мінімальних заробітних плат та робочих місць із заробітною платою, яка більше або дорівнює трьом мінімальним заробітним планам поступово скорочується та за 10 місяців 2018 року становила 1971 од та 216 од відповідно.

Діаграма 3

Рівень життя населення в регіоні можна оцінювати за таким показником, як середньомісячна заробітна плата.

Діаграма 4

Січень-грудень 2016 року – середньомісячна заробітна плата по області становила 4809 грн та збільшилась відповідно січня-грудня 2015 року (3897 грн) на 23,5%. У 2017 року середньомісячна заробітна плата по області становила 6542,0 грн, що на 36,0% більше, ніж у 2016 році.

У III кварталі 2018 року середньомісячна заробітна плата по області становила 8180 грн та збільшилась відповідно до аналогічного показника 2017 року на 24,2%.

По області індекс реальної заробітної плати: у січні-грудні 2015 року становив 80,6% до відповідного періоду 2014 року; у січні-грудні 2016 року становив 108,1%, до відповідного періоду 2015 року; у січні-грудні 2017 року становив 116,6%, до відповідного періоду 2016 року у січні-листопаді 2018 року становив 112,4%, до відповідного періоду 2017 року.

Загальна заборгованість із виплати заробітної плати по області:

- на 01.01.2015 – 22,9 млн грн;
- на 01.01.2016 – 52,9 млн грн;
- на 01.01.2017 – 47,9 млн грн;
- на 01.01.2018 – 48,5 млн грн;
- на 01.12.2018 – 53,8 млн грн.

Заборгованість із виплати заробітної плати на комунальних економічно активних підприємствах області:

- на 01.01.2015 відсутня;
- на 01.01.2016 - комунальне підприємство «Білгород-Дністровський водоканал» Білгород-Дністровської міської ради – 763,3 тис грн;
- на 01.01.2017 - комунальне підприємство «Водоканал» Ренійської міської ради – 132,0 тис.грн. та Затишанське комунальне підприємство «Райсількомунгосп» Захарівського району - 100,2 тис грн, всього 232,2 тис грн (на 531,14 тис грн або в 3,3 рази менше показника початку 2016 року);
- на 01.01.2018 - комунальне підприємство «Водоканал» Ренійської міської ради – 87,3 тис грн та Затишанське комунальне підприємство «Райсількомунгосп» Захарівського району - 100,2 тис грн, всього на комунальних економічно активних підприємствах – 187,5 тис грн (на 44,7 тис грн або на 19,3% менше показника початку 2017 року).

За оперативними даними на 01.01.2019 заборгованість на комунальних підприємствах області відсутня.

На комунальних підприємствах-банкрутах – заборгованість із виплати заробітної плати по області протягом 2015-2018 років відсутня.

Протягом 2018 року проведено низку засідань тимчасових комісій з питань погашення заборгованості з виплати заробітної плати: 10 засідань обласної, 27 засідань міських (заслухано 63 керівника підприємств-боржників) та 87 засідань районних (заслухано 154 керівника підприємств-боржників) комісій.

Соціальний захист населення

Відповідно до рішень Одеської обласної ради від 21 грудня 2017 року №578-VII «Про затвердження обласної комплексної програми соціальної підтримки населення на 2018-2020 роки «Соціальний захист населення в Одеській області», від 21 грудня 2017 року № 649-VII «Про обласний бюджет

Одеської області на 2018 рік» (зі змінами та доповненнями) передбачені видатки:

- на надання щомісячної допомоги сім'ям загиблих (померлих), учасників АТО, сім'ям захоплених у полон або оголошених зниклими безвісти військових, у т.ч. співробітників правоохоронних органів, які брали участь у проведенні антитерористичної операції на Сході України та дітям до досягнення 18-річного віку у сумі 3977,34 тис. грн.

За 2018 рік отримали щомісячну допомогу 142 сім'ї на суму 3230,0 тис грн та 36 дитина на суму 208 тис грн. Розмір допомоги у місяць становить 2000 грн на сім'ю. Розмір допомоги на одну дитину становить 500 грн.

- надання щомісячної стипендії особам з інвалідністю з числа військовослужбовців, воїнів-добровольців та співробітників правоохоронних органів, які брали участь у проведенні антитерористичної операції на Сході України, а також їх дітям до досягнення ними 18-річного віку у сумі 2790,0 тис грн.

- за 2018 рік отримали щомісячну стипендію 213 осіб на суму 2221,0 тис грн та 117 дітей на суму 569,0 тис грн. Розмір допомоги на одну особу становить 1000 грн у місяць. Розмір допомоги на одну дитину становить 500 грн.

- надання щомісячної матеріальної допомоги на оплату житлово-комунальних послуг та придбання твердого палива і скрапленого газу воїнам-добровольцям з числа учасників АТО сумі 160,3 тис грн.

За 2018 рік отримали зазначеної допомоги 32 особи на суму 152,88 тис грн. Розмір допомоги на одну особу становить 840,0 грн.

- надання одноразової допомоги на проведення стоматологічного (хірургічного, терапевтичного) лікування, зубопротезування високотехнологічними матеріалами учасників антитерористичної операції, воїнів-добровольців за рахунок одного з бюджетів у сумі 448,0 тис. грн.

За 2018 рік отримали зазначену допомогу 15 осіб на суму 332,98 тис грн. Середній розмір допомоги на одну особу становить 22,12 тис грн.

Зазначені категорії забезпечені в 100% обсязі, оскільки зазначену допомогу отримали всі категорії громадян, які звернулися за нею та надали повний перелік документів згідно із затвердженим порядком.

Станом на 01.01.2019 в Єдиному державному автоматизованому реєстрі осіб, які мають право на пільги, в Одеській області перебуває на обліку 9692 учасника бойових дій з числа учасників АТО та ООС, 241 осіб з інвалідністю внаслідок війни та 22 учасника війни, 239 членів сімей загиблих, яким встановлено статус згідно із Законом України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”.

На території області поховано 107 учасників антитерористичної операції на Сході України.

На 2018 рік у Державному бюджеті України передбачені видатки у сумі 2572564 грн на здійснення заходів із соціальної та професійної адаптації постраждалих учасників Революції Гідності та учасників антитерористичної операції за бюджетною програмою „Заходи із психологічної реабілітації, соціальної та професійної адаптації, забезпечення санаторно-курортним лікуванням із застосуванням сучасних технологій постраждалих учасників Революції Гідності та учасників антитерористичної операції”

У 2018 році по різним спеціальностям професійну адаптацію пройшов 161 учасник АТО/ООС, укладено 61 договір на суму 870455,97 грн.

Для здійснення заходів із психологічної реабілітації постраждалих учасників Революції Гідності та учасників антитерористичної операції на 2018 рік у Державному бюджеті України передбачені видатки у сумі на 836966 грн.

Психологічну реабілітацію у санаторно-курортних закладах України пройшли 101 учасник АТО/ООС, укладено договорів на суму 796,9 тис грн.

На 1 січня 2019 року 141,5 тис сімей області, в яких виховується 159,6 тис дітей, отримували відповідно до законів України: „Про державну допомогу сім'ям з дітьми”, „Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям”, „Про державну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам” соціальну підтримку з Державного бюджету України, якої виплачено на загальну суму 3233,1 млн грн.

За призначенням субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг звернулось 154,8 тис сімей, з них призначено субсидію 136580 сім'ям нараховано житлової субсидії на 1 січня 2019 року на загальну суму 903,4 млн. грн.

Цільовий показник відсотку охоплення населення програмою житлових субсидій Міністерством соціальної політики України не доводився з 01.01.2017.

Станом на 01.01.2018 на обліку в області перебуває 43 740 осіб (31 526 сімей) з числа осіб, які переміщені з тимчасово окупованої території та районів проведення антитерористичної операції.

У 2018 році щомісячну адресну грошову допомогу на покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг призначено та профінансовано 7436 сімей на загальну суму 133 587,7 тис грн.

У січні-грудні 2018 року надійшло 22 звернення громадян щодо встановлення **статусу особи, яка постраждала від торгівлі людьми.**

На 01.01.2019 статус особи, яка постраждала від торгівлі людьми, отримало 16 осіб. Станом на 01 грудня 2018 року Одеська область стала лідером по роботі щодо надання статусу особам, які постраждали від торгівлі людьми.

2.8. Наука, освіта, культура, охорона здоров'я, фізична культура і спорт, сім'я, жінки, молодь та неповнолітні.

2.8.1. Наука та освіта

Систему закладів загальної середньої освіти утворюють 816 освітніх навчальних закладів різних типів і форм власності. У 2017/2018 навчальному році цей показник складав 860 заклад, у 2015/2016 - 871.

Інформація щодо загальноосвітніх навчальних закладів I-III ступенів

Навчальний рік	Кількість загальноосвітніх навчальних закладів I-III ступенів	Кількість загальноосвітніх навчальних закладів I-III ступенів з чисельністю до 100 учнів	% до загальної кількості загальноосвітніх навчальних закладів I-III
2016-2017	581	81	13,9
2017-2018	577	75	13
2018-2019	566	54	9,5

Створення опорних шкіл є першим кроком для розвитку сучасної якісної освіти області, що успішно реалізується у закладах освіти області.

Упродовж 2016 року в області було створено 2 опорні заклади освіти: Широківський навчально-виховний комплекс «Загальноосвітній навчальний заклад І-ІІІ ступенів – дошкільний навчальний заклад» Маразліївської сільської ради Білгород-Дністровського району та Ананьївський навчально-виховний комплекс «Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів - гімназія» Ананьївської районної ради.

У 2017 році утворено 23 опорних заклади, із них 6 - у новостворених ОТГ.

На сьогодні в області функціонує 36 опорних шкіл освіти з 66 філіями, у яких навчається 17 506 учнів. 11 шкіл з 21 філією утворено та успішно функціонують в 9 об'єднаних територіальних громадах області.

11 освітніх округів з опорними закладами загальної середньої освіти утворено протягом 2018 року, що на 2 заклади перевищує плановий показник. Число утворених опорних закладів несе не тільки кількісне значення.

Обласною державною адміністрацією спільно з органами управління освітою міських рад, районних державних адміністрацій, об'єднаних територіальних громад велика увага приділена питанню оснащення закладів загальної середньої освіти сучасними засобами навчання, які створюють умови щодо зацікавлення учнів інтерактивними навчаннями з використанням різних форм освітньої діяльності у відповідному освітньому просторі, що створений за принципом нових підходів до безпекових рівнів, комфорту та енергоефективності, креативного зовнішнього і внутрішнього дизайну, безбар'єрного простору та умов для інклюзивного навчання, зони Інтернет та WI-FI покриття, багатофункціональним сучасним обладнанням, це - інтерактивні та комп'ютерні комплекси, мультимедійне дошки та проектори.

Комп'ютерною технікою забезпечено 809 ЗЗСО, що складає 100%. Підключено до мережі Інтернет 809 ЗЗСО – 100%, до 689 ЗЗСOWI-FI – 85%. За 3 останні роки забезпеченість комп'ютерною технікою навчальних закладів зросла на 21%, підключення до мережі Інтернет збільшилося на 55%, до WI-FI – 68%. На вирішення цього завдання у 2018 році, рішенням сесії обласної ради від 12.06.2018 №737-VII виділено кошти у сумі 5 млн грн.

Наразі залишається у роботі питання щодо збільшення швидкості та якості сигналу мереж Інтернет та WI-FI у закладах загальної середньої освіти області, у тому числі І-ІІ ступенів.

З метою створення умов для організації дистанційного навчання та профілізації старшої школи, поглибленого вивчення предметів, особливо природничо-математичного спрямування у закладах загальної середньої освіти, протягом 2018 року проведено процедури закупівлі за кошти обласного бюджету щодо придбання 100 комп'ютерних комплексів з інтерактивними дошками на загальну суму 29600 тис грн, 51 природничо - математичного кабінету на загальну суму 11 214,90 тис грн.

На виконання наказу МОНу від 23.03.2018 №284 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо використання коштів освітньої субвенції для придбання засобів навчання та навчального обладнання для кабінетів української мови в закладах загальної середньої освіти з навчання мовами національних меншин» вжито заходів щодо пропорційного розподілу коштів у сумі 5880,00 тис грн та контролю щодо придбання 33 кабінетів української мови з відповідним навчальним забезпеченням, а саме: у Ренійському районі -

10, Татарбунарському - 1, Саратському - 7, Білгород-Дністровському - 2, Ізмаїльському -7, Кілійському - 4, Болградському-2.

Із загальної суми освітньої субвенції 5 880,00 тис грн використано - 5 786,122 тис грн.

Питання стабільного розвитку опорних закладів та ефективного функціонування підтримується цільовими освітніми субвенціями, що надає держава протягом останніх трьох років та коштами з бюджету розвитку області. Відповідно до розпорядження КМУ від 16.12.2015 №1340-р для оснащення опорних закладів засобами навчання профінансовано кошти у сумі 23476,60 тис грн.

За рахунок зазначених коштів для опорних закладів придбано лінгафонні кабінети, інтерактивні учбові комплекси, комп'ютерне обладнання, шкільні меблі, засоби навчання та навчальне обладнання, впроваджені енергозберігаючі технології (замінені віконні блоки, двері, утеплені зовнішні стіни, ремонт системи теплопостачання тощо), здійснені заходи щодо проведення Інтернету та Wi-Fi.

Відповідно до розпорядження КМУ від 16.11.2016 №827-р «Деякі питання використання у 2016 році освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам» протягом 2017-2018 рр на підтримку 25 ОТГ виділена субвенція у сумі 18 539,80 тис грн.

Забезпечено розподіл зазначених коштів та координація роботи щодо їх використання. За рахунок зазначених коштів ОТГ було здійснено оснащення загальноосвітніх навчальних закладів засобами навчання (кабінетами фізики, хімії, біології, географії), придбано комп'ютерні комплекси з мультимедійними засобами навчання, інтерактивні комплекси, шкільні меблі, проектори, ноутбуки, шкільні автобуси.

Низка закладів загальної середньої освіти області мають недостатній рівень сучасного навчального та матеріально-технічного забезпечення та потребують у подальшому активізації роботи усіх причетних органів управління освітою всіх рівнів для його систематичного покращення та оновлення. Робота з даного питання визначена обласною державною адміністрацією, як одним з пріоритетних завдань на 2019 рік.

Невід'ємною складовою ефективної організації освітньої діяльності закладів загальної середньої освіти області є організація забезпечення довозу учнів до навчального закладу та додому.

На початок навчального року за межею пішохідної доступності проживає понад 16 тис дітей з більшості районів Одещини. Підвезення учнів забезпечує 368 шкільних автобусів, що задовольняє потребу по підвозу на 100%. Загалом, потреба в закупівлі шкільних автобусів складає 74 одиниці, потребує оновлення автопарк зношених шкільних автобусів.

Протягом 2018 року Окнянським, Овідіопольським, Савранським, Ширяївським, Кілійським, Кодимським, Любашівським районами, ОТГ с.Маразлівка, ОТГ с.Куяльник, ОТГ с.Конопляне, ОТГ смт.Велика Михайлівка, ОТГ смт.Затишшя, ОТГ м.Балта, ОТГ с.Маяки придбано 14 шкільних автобусів.

За рахунок невикористаних коштів у 2017 році (передбачених розпорядженням КМУ від 16.11.2016 №827-р) Роздільнянським та Білгород-Дністровським районами придбано 2 шкільних автобуси.

У 2018 році на закупівлю шкільних автобусів на умовах співфінансування виділено 40 934,9 тис грн.

Відділом освіти Лиманської райдержадміністрації за рахунок коштів місцевого бюджету придбані 5 автобусів на загальну суму 8 978,68 тис. грн.

Відділом освіти Захарівської райдержадміністрації за рахунок коштів місцевого бюджету придбано 2 автобуси на загальну суму 3 446,00 тис. грн.

Протягом 2018 року придбано всього 23 шкільних автобуси.

В Одеській області функціонує 36 закладів професійної (професійно-технічної) освіти (у 2017 році – 39).

Одним із ключових завдань у 2018 році - модернізація мережі закладів професійної (професійно-технічної) освіти, а саме: створення у регіоні модернізованих центрів професійної освіти, які здійснюватимуть багатопрофільну різномірневу підготовку кваліфікованих кадрів.

Так, відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.12.2017 №1639 «Про реорганізацію професійно-технічних навчальних закладів Одеської області, зміну типу і назви Державного навчального закладу «Савранське професійно-технічне аграрне училище» у 2018 році шляхом реорганізації ДНЗ «Балтське професійно-технічне аграрне училище», ДНЗ «Кодимське професійно-технічне аграрне училище», ДНЗ «Савранське професійно-технічне аграрне училище» створено Північний центр професійної освіти.

На виконання наказу Міністерства освіти і науки України від 07.03.2018 №236 «Про реорганізацію закладів професійної (професійно-технічної) освіти Одеської області» проведено роботу щодо припинення ДНЗ «Овідіопольське професійно-технічне аграрне училище» та створення аграрного відділення ДНЗ «Одеський центр професійно-технічної освіти».

Формування замовлення на підготовку робітничих кадрів здійснюється відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 №994-р «Про схвалення методичних рекомендацій щодо формування регіонального замовлення на підготовку фахівців та робітничих кадрів».

З метою проведення аналізу потреби галузей економіки регіону у кваліфікованих робітниках та фахівцях різних професій та спеціальностей, формування робітничого потенціалу регіону обласною державною адміністрацією видано розпорядження від 11.01.2017 №8/А-2017 «Про утворення регіональної ради з професійної освіти (стейкхолдерів) в Одеській області». До складу ради увійшли керівники галузевих управлінь облдержадміністрації, депутати обласної ради, керівники обласної та міської організації роботодавців, регіонального центру зайнятості, Навчально-методичного центру професійно-технічної освіти області тощо.

В ході засідань із залученням керівників районів та міст області було визначено основні професії, які затребувані на регіональному ринку праці, зокрема «Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва», «Кравець», «Кухар», «Електрогазозварник», «Слюсар з ремонту сільськогосподарських машин та устаткування», «Токар».

За підсумками проведених обговорень, врахувавши методичні рекомендації та пропозиції закладів професійно-технічної освіти, а також укладених договорів з роботодавцями, визначено потребу регіону у кваліфікованих кадрах та затверджено обсяги регіонального замовлення на підготовку кваліфікованих робітників і фахівців у закладах професійно-технічної освіти в Одеській області.

У 2018-2019 навчальному році обсяги регіонального замовлення на підготовку кваліфікованих робітників та фахівців складають 5327, що на 142 особи більше ніж у минулому році. За державним замовленням прийнято на навчання 680 осіб, що на 70 осіб більше ніж у минулому році.

З метою підвищення престижності робітничих професій та забезпечення регіонального ринку праці на базі закладів професійної (професійно-технічної) освіти з 01.09.2018 здійснюється підготовка за новими професіями:

- «Оператор з обробки інформації та програмного забезпечення» (підготовка технічних фахівців в області інформаційних технологій) на базі ДНЗ «Одеський центр професійно-технічної освіти», ДНЗ «Лиманський професійний аграрний ліцей», Північного центру професійної освіти;
- «Виноградар» на базі ДНЗ «Татарбунарське професійно-технічне аграрне училище»;
- Професії для сфери послуг на базі ДНЗ «Арцизький професійний аграрний ліцей»;
- «Слюсар з ремонту дорожньо-будівельних машин та тракторів» на базі ДНЗ «Березівський професійний аграрний ліцей».

Загальний контингент учнів державних закладів системи професійно-технічної освіти області становить близько 14 тис осіб (із них: у закладах професійної освіти м. Одеса – 6676 осіб, області – 6725 осіб, 555 осіб у навчальних центрах при установах виконання покарань).

У 2017-2018 навчальному році випуск становив 7906 осіб, з них: 6192 учні та 1714 слухачів з числа працюючого та незайнятого населення. 241 особа отримала дипломи за освітньо-кваліфікаційним рівнем «молодший спеціаліст», що становить 3% від загального випуску. Всього працевлаштовано за професією 7351 особа, що становить 93%. Крім цього, 319 випускників продовжили навчання у закладах вищої освіти, 35 осіб призвані на військову службу тощо.

У 2018 році у закладах професійної (професійно-технічної) освіти створюється новий освітній простір. Вперше за останні 20 років на оновлення матеріально-технічної бази закладів професійної освіти виділено близько 24 млн грн. Зокрема:

- 7 000,0 тис грн на придбання сільськогосподарської техніки

(6 тракторів, плуги, сівалки тощо) для закладів професійної (професійно-технічної) освіти аграрного профілю: Північний центр професійної освіти, ДНЗ «Ананьївський професійний аграрний ліцей», ДНЗ «Ісаєвський професійний аграрний ліцей», ДНЗ «Арцизький професійний аграрний ліцей», ДНЗ «Одеський центр професійно-технічної освіти»;

- близько 2 000,0 тис грн – на оновлення матеріально-технічної бази гуртожитків у 5 закладах (ДНЗ «Ісаєвський професійний аграрний ліцей», ДНЗ «Одеський центр професійно-технічної освіти», Північний центр професійної

освіти, ДНЗ «Лиманський професійний аграрний ліцей», ДНЗ «Захарівський професійний ліцей»);

- близько 700,0 тис грн – на придбання комп'ютерної техніки для 5 закладів (ДНЗ «Лиманський професійний аграрний ліцей», Північний центр професійної освіти, ДПТНЗ «Ізмаїльське вище професійне училище», ДНЗ «Захарівський професійний ліцей», ДНЗ «Білгород-Дністровський професійний будівельний ліцей»).

Станом на 01.01.2018 на базі закладів професійної (професійно-технічної) освіти функціонувало 7 навчально-практичних центрів за галузевим спрямуванням. У 2018 році проведена робота щодо створення ще 9 навчально-практичних центрів:

✓ 2 за кошти державного бюджету:

- ДНЗ «Одеський професійний ліцей морського транспорту» навчально-практичний центр за професією «Токар. Верстатник широкого профілю. Фрезерувальник. Шліфувальник. Свердлувальник»;

- ДНЗ «Ананьївський професійний аграрний ліцей» за професією «Електрозварник ручного зварювання. Електрозварник на автоматичних та напівавтоматичних зварювальних машинах. Зварник».

Вперше з обласного бюджету виділено кошти для створення 8 навчально-практичних центрів, а саме:

✓ «ІТ–технологій» на базі ДНЗ «Одеський центр професійно-технічної освіти»;

✓ «Агротехнологій» на базі ДНЗ «Одеський центр професійно-технічної освіти»;

✓ з підготовки працівників професії робітників дорожньої служби на базі ДНЗ «Березівський професійний аграрний ліцей»;

✓ «Громадського харчування» на базі Північного центру професійної освіти;

✓ «Швейне виробництво» на базі Північного центру професійної освіти;

✓ «Електрозварник ручного зварювання. Електрозварник на автоматичних та напівавтоматичних зварювальних машинах. Зварник» на базі ДПТНЗ «Ізмаїльське вище професійне училище»;

✓ «Електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування. Електромонтажник з освітлення та освітлювальних мереж. Електромонтажник силових мереж та електроустаткування» на базі ДНЗ «Подільський професійний ліцей»;

✓ «Будівельних технологій» на базі ДНЗ «Тарутинський професійний аграрний ліцей».

Крім цього, на базі ДНЗ «Одеський центр професійно-технічної освіти» презентовано українську модель Центру професійної досконалості ТОВ «Фомальгаут -Полімін».

У Центрі створено «POLIMIN HUB», який об'єднує інформаційно-практичні лабораторії, інформаційно-теоретичну SMART-аудиторію, практичні полігони.

Мета Центру полягає: у створенні універсального дизайну освітньої платформи для неперервного професійного розвитку особистості, навчання упродовж життя, для комунікацій між закладами професійної (професійно-технічної) освіти, роботодавцями, національними виробниками, органами

державної влади та місцевого самоврядування; для формування технологічно обізнаного робітника з широким спектром компетентностей, професійної освіченості, підвищення кваліфікації, перекваліфікація робітників для будівельної індустрії, мотивація молоді до стартапів; для сприяння підвищенню престижності будівельних робітничих професій в українському соціумі; для сприяння формуванню якісного трудового потенціалу України.

Створення навчально-практичних центрів галузевого спрямування дозволить впроваджувати сучасні технології у навчально-виробничий процес; організувати стажування викладачів професійної підготовки та майстрів виробничого навчання; здійснювати професійне навчання незайнятого населення; здійснювати підготовку кваліфікованих робітників у відповідності до сучасних державних стандартів професійно-технічної освіти та потреби ринку праці.

У 2018 році у навчально-виробничий процес закладів професійної (професійно-технічної) освіти впроваджуються елементи дуальної форми навчання.

Основне завдання впровадження елементів дуальної форми навчання – усунути основні недоліки традиційних форм і методів навчання майбутніх кваліфікованих робітників, подолати розрив між теорією і практикою, освітою й виробництвом, та підвищити якість підготовки кваліфікованих кадрів із урахуванням вимог роботодавців у рамках нових організаційно-відмінних форм навчання.

З 01.09.2018 року елементи дуальної форми навчання запроваджено на базі: ДНЗ «Одеський професійний ліцей морського транспорту» з професії «Електрозварник ручного зварювання»; ДНЗ «Ананьївський професійний аграрний ліцей» з професій «Робітник з комплексного обслуговування й ремонту будинків та Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва (категорії А1, А2). Слюсар з ремонту сільськогосподарських машин та устаткування»; ДНЗ «Одеське вище професійне училище торгівлі та технологій харчування» з професії «Продавець продовольчих товарів. Контролер-касир»; ДНЗ «Одеське вище професійне училище морського туристичного сервісу» з професії «Кухар судновий. Офіціант судновий»; ДНЗ «Білгород-Дністровський професійний будівельний ліцей» з професії «Кухар»; ДНЗ «Ізмаїльський центр професійно-технічної освіти» з професії «Електрогазозварник. Контролер зварювальних робіт». У наступному навчальному році цей показник заплановано збільшити вдвічі.

Науково-технічна система області складається з 51-єї наукової установи та організації, з яких 8 наукових установ Національної академії наук України, 21 науковий центр закладів вищої освіти, 24 галузеві науково-дослідні інститути та організації. Зазначені установи займаються науковою діяльністю, виконують дослідження та розробки у більш як десяти галузях науки та спроможні задовольнити потреби науково-технічного та інноваційного розвитку економіки області.

У 2018 році на регіональний конкурс інноваційних проектів подано 33 інноваційні проекти, в конкурсі взяло участь 14 організацій.

В області постійно здійснюються заходи щодо розвитку мережі закладів дошкільної освіти та забезпечення доступу кожної дитини до дошкільної

освіти. Проте, мережа залишається недосконалою та не забезпечує права всіх дітей на дошкільну освіту. У черзі на влаштування перебуває понад 2,5 тис дітей віком від 3 до 5 (6) років.

Розвиток мережі закладів дошкільної освіти області

Рік	Кількість ЗДО	Відсоток охоплення дітей віком від 3 до 5 (6) років ЗДО	Всього дітей на 100 місцях
2016	842	76	107
2017	849	78	107
2018	861	82	107

Станом на 01.01.2019 мережа закладів дошкільної освіти становить 861 заклад різних типів та форм власності, в них здобувають дошкільну освіту 78 тис дітей, що становить 82% дітей віком від 3 до 5 (6) років.

За останні 3 роки мережа збільшилась на 19 одиниць. Завдяки планомірній роботі збільшено показник охоплення дітей віком від 3 до 5 (6) років закладами дошкільної освіти з 76% до 82%.

Перевантаження груп дітьми, в середньому по області становить 107 дітей на 100 місцях. Спостерігається значне перевантаження груп дітьми у закладах дошкільної освіти міст обласного значення, районних центрів та районів територіально близько розташованих біля обласного центру м. Одеса (подекуди на 40-50%).

Здійснено моніторинг забезпечення дітей закладами дошкільної освіти по кожному населеному пункту та складено план дій на 2017-2019 роки поетапного створення додаткових місць у закладах освіти для всіх дітей, які потребують здобуття дошкільної освіти.

Протягом 2018 року створено 1680 додаткових місць:

- відкрито 2 нових сучасних заклади дошкільної освіти у реконструйованих пристосованих приміщеннях с. Фонтанка та с. Шомполи Лиманського району;

- відновлено діяльність 2 закладів дошкільної освіти у м. Одесі (ЗДО №48 та НВК №125);

- відкрито 7 дошкільних відділень у складі закладів загальної середньої освіти Березівського (3 заклади), Роздільнянського (2 заклади), Савранського та Ширяївського районів;

- видано ліцензії на провадження освітньої діяльності за рівнем дошкільної освіти десяти закладам дошкільної освіти приватної форми власності у м. Одесі;

- відкрито 12 додаткових груп у функціонуючих закладах дошкільної освіти області та 25 груп з короткотривалим перебуванням дітей у закладах загальної середньої освіти.

В області триває будівництво нових закладів дошкільної освіти в Овідіопольському, Тарутинському та Біляївському районах, реконструкція приміщень для створення дошкільних відділень у складі закладів загальної середньої освіти у Лиманському, Роздільнянському, Березівському районах та Куяльницькій ОТГ.

Мережа закладів фізичної культури і спорту в області складає 38 одиниць.

Кількість дітей та підлітків, залучених до систематичних занять у дитячо-юнацьких спортивних школах – 17,4 тис осіб.

Впродовж 2018 року проведено 49 спортивно-масових заходів за участю 212,6 тис дітей.

В області діє цільова соціальна програма «Молодь Одещини» на 2018-2020 роки, затверджена рішенням Одеської обласної ради від 17 березня 2018 року №660-VII. У 2018 році на реалізацію заходів у межах програми заплановано 926,5 тис. грн., профінансовано у сумі – 737,6 тис грн.

У бюджетах районів, міст та ОТГ на 2018 рік було заплановано 5,5 млн. грн. на реалізацію заходів молодіжної політики.

З метою забезпечення змістовного дозвілля організовано чемпіонат КВН на першість Одеської області. Так, 6-9 квітня 2018 року в смт Затока м. Білгород-Дністровський проведено півфінал 18-го чемпіонату команд КВН на першість Одеської області. В заході взяло участь 24 команди з Одеської області, 16-18 травня 2018 року в м. Білгород-Дністровський проведено фінал 18-го чемпіонату, в якому взяло участь 11 команд з Одеської області. В жовтні 2018 року в смт Затока м. Білгород-Дністровський проведено відбіркові ігри 19-го чемпіонату команд КВН на першість Одеської області. Охоплено понад 1000 осіб.

З метою створення умов для інтелектуального самовдосконалення молоді, творчого розвитку особистості організовано та проведено обласну студентську Ліги Сміху, в рамках якої відбулося 4 заходи. Охоплено понад 1000 осіб.

З метою формування здорового способу життя серед дітей і молоді у м.Одеса на базі ДП «УДЦ «Молода гвардія» 25-27 травня був проведений обласний етап 14-го обласного фестивалю-конкурсу «Молодь обирає здоров'я». У конкурсі взяли участь 32 команди з міст і районів області. Охоплено понад 500 осіб.

Крім того, у жовтні–листопаді реалізовано проект «University Challenge», розроблений спільно з громадськими організаціями, направлений на спонукання студентів та викладачів бути ініціаторами позитивних змін у житті свого університету, створюючи та реалізуючи соціальні проекти.

Протягом вересня – грудня проведено ряд турнірів, ігор та майстер-класів гри «Що?Де?Коли?». Всього заходами охоплено близько 1000 осіб.

У 2018 році за фінансової підтримки Міністерства молоді та спорту на території Одеської області проведено Всеукраїнську молодіжну акцію «Social Project Awards».

З метою ефективної реалізації завдань з національно-патріотичного виховання у 2016 році було розроблено та затверджено рішенням сесії обласної ради від 17 червня 2016 року №219-VII обласну цільову комплексну програму національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016-2020 роки. Пріоритетним напрямом Програми є спрямування на формування патріотизму, національної й громадянської свідомості, ціннісного ставлення до суспільства та держави. Розмір передбаченого фінансування Програми в обласному бюджеті на 2018 рік – передбачено 794 тис грн; виділено – 764 тис грн.

У 2018 році обласною державною адміністрацією спільно із Міністерством молоді та спорту України та громадською спілкою "Творче патріотичне об'єднання "Музичний батальйон" проведено Всеукраїнський фестиваль, спрямований на формування національно-культурної ідентичності,

«Дунайська Січ – 2018», який відбувся з 28 по 29 червня 2018 року, в м. Ізмаїл. Заходом охоплено близько 10 000 осіб.

З метою формування громадянської позиції і національно-патріотичного виховання дітей та молоді у 2018 року організовано ряд заходів, направлених на відродження національно патріотичного виховання, утвердження громадянської свідомості і активної життєвої позиції молоді.

22 січня 2018 року проведено заходи в рамках всеукраїнської акції «Ланцюг Єднання» до дня Соборності України. В заході прийняло участь близько 300 осіб;

- організовано вечори пам'яті Героїв Небесної сотні;

- 19 травня 2018 року проведено спільно з громадськими організаціями всеукраїнський захід - Мегамарш у вишиванках. Близько тисячі одеситів пройшлися центральними вулицями міста, вдягненими у національний український одяг. Всеукраїнська акція "Мегамарш у вишиванках" в Одесі проходить вже 6-ий рік поспіль. XI-ий мегамарш у вишиванках організатори проводять з нагоди відзначення Дня Європи в Україні та популяризації української культури.

З 9 по 13 червня 2018 року відбувся II (обласний) етап Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»). Мета гри – виховання у юнаків та дівчат глибоких і твердих національно-патріотичних переконань, шляхом залучення до оборонно-масової та військово-спортивної патріотичної роботи, вивчення історії українських військових формувань. В обласному етапі взяло участь 400 особи (34 команди з районів та міст області).

30 червня 2018 року організовано та проведено музично-культурницький фестиваль «RockSea», участь в якому взяли 5 гуртів, які представляли Одеську область. Захід відвідало близько 2000. осіб.

За даними Головного управління статистики в Одеській області загальна чисельність дітей шкільного віку (віком 7-17 років) складає 259,7 тис осіб.

Оздоровлення дітей в області проводиться за III рівнями, а саме:

- за кошти державного бюджету – Міністерство соціальної політики України;

- за кошти обласного бюджету – Департаменти обласної державної адміністрації: соціальної та сімейної політики і освіти та науки;

- за кошти адміністративно-територіальних одиниць області.

За кошти державного бюджету до державного підприємства «Український дитячий центр «Молода гвардія» направлено 1541 дитину до ДП «Міжнародний дитячий центр «Артек».

В області діє обласна комплексна програма соціальної підтримки населення на 2018-2020 роки «Соціальний захист населення в Одеській області» відповідно до якої:

- оздоровлено 125 дітей-вихованців дитячого будинку-інтернату у оздоровчо-реабілітаційному центрі інвалідів зі слуху;

- оздоровлено 874 дитини, які утримуються в інтернатних закладах та які навчаються у професійно-технічних навчальних закладах.

Станом на 1 січня 2019 року за оперативними даними адміністративно-територіальних одиниць області на проведення оздоровчої кампанії

використано майже 85 млн грн (84365,0 тис грн), що майже на 10 млн грн більше, ніж у 2017 році, а саме:

- за кошти обласного бюджету – 11043,3 тис грн;
- за кошти місцевих бюджетів – 33507,3 тис грн;
- за позабюджетні (залучені) кошти – 39814,4 тис грн.

У 2018 році послугами оздоровлення та відпочинку охоплено майже 99 тис дітей (98858), що на ≥ 1000 дітей більше ніж, у 2017 році, з них 51805 дітей пільгових категорій, що на ≥ 1500 дітей більше, ніж у 2017 році.

Але, за рахунок збільшення чисельності дітей пільгових категорій більш ніж на 7500 дітей (101825) охоплено 51%, що менше на 2,0% ніж у 2017 році.

У 2017 році послугами оздоровлення та відпочинку охоплено 97 669 дітей. З 94205 дітей пільгових категорій оздоровлено 50 202 (53,0 %).

Слід зазначити, що протягом оздоровчої кампанії 2018 року охоплено 100% дітей пільгових категорій, а саме:

- дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;
- дітей, батьки яких загинули від нещасних випадків на виробництві або під час виконання службових обов'язків;
- дітей, один із батьків яких загинув у районі проведення бойових дій або внаслідок поранення, одержаних у районі проведення антитерористичної операції.

Послуги надавали: 655 закладів відпочинку та 42 стаціонарні заклади оздоровлення та відпочинку.

2.8.2. Культура

Станом на 01.01.2019 в області діє 25 установ обласного підпорядкування:

6 театральних закладів: Одеський академічний український музично-драматичний театр ім. В. Василька, Одеський академічний російський драматичний театр, Одеський академічний театр музичної комедії ім. М. Водяного, Одеський обласний театр ляльок, Одеський театр юного глядача ім. Ю. Олеси, Одеська обласна філармонія;

3 обласні бібліотеки: Одеська обласна універсальна наукова бібліотека ім. М. Грушевського, Одеська обласна бібліотека для дітей ім. В. Катаєва, Одеська обласна бібліотека для юнацтва ім. В. В. Маяковського;

5 центрів національних культур: Одеський обласний центр української культури, обласний центр національних культур (Ізмаїльський район), обласний центр національних культур в Ренійському районі, обласний центр болгарської культури у м. Болград, обласний центр гагаузької культури (с. Виноградівка Болградського району);

7 музеїв: Одеський художній музей, Одеський музей західного та східного мистецтва, Одеський літературний музей, Одеський історико-краєзнавчий музей, Ізмаїльський історико-краєзнавчий музей Придунав'я, обласний центр естетичного виховання (Ізмаїльська картинна галерея), Одеський музей морського флоту;

3 навчальні заклади культури і мистецтв: КЗ «Одеський художній коледж ім. М. Б. Грекова», ВНКЗ «Одеське театральне училище», КЗ «Одеський коледж мистецтв ім. К. Ф. Данькевича» та обласний навчально-методичний центр закладів культури і мистецтв;

6 закладів національного значення: Одеський національний академічний театр опери та балету, Одеський національний філармонійний оркестр, Одеська національна наукова бібліотека, Одеська національна музична академія ім. А.Нежданової, Одеська середня спеціальна музична школа-інтернат ім. проф. Столярського, державний цирк;

в районах та містах області: 766 бібліотек, 732 клубних закладів, 68 шкіл естетичного виховання, з них 47 в містах обласного значення та районах області, 32 районних, міських та сільських музеї; 10 парків культури та відпочинку.

У 2016 закрито 37 закладів культури, 2017 році – 17 об'єктів культури, у 2018 році – 21 заклад культури.

У 2017 році відкрито 1 клубний заклад у Великомихайлівському районі.

У 2018 році:

в м. Южне Палац культури «Дружба» Одеського припортового заводу передано до комунальної власності Южненської міської ради та утворено КЗ «Міський палац культури «Дружба»;

у с. Салгани, яке входить до складу Шабівської сільської ради ОТГ Білгород-Дністровського району, утворено КЗ «Центр дозвілля молоді» (клубний заклад), у м. Ізмаїл утворено КЗ Ізмаїльської міської ради «Центр дозвілля «Портовик».

У 2018 році вжито заходів щодо оновлення закладів культури обласного підпорядкування. На зазначені цілі з обласного бюджету було виділено:

Поточні видатки на загальну суму 895,8 тис грн, у т.ч.:

мистецькі навчальні заклади - 199,9 тис грн.

театри - 418,0 тис грн,

бібліотеки – 81,3 тис грн,

музеї - 196,6 тис грн.

Капітальні видатки на загальну суму 8922,7 тис грн з них:

мистецькі навчальні заклади – 1284,4 тис грн.

театри – 5154,5 тис грн;

філармонія – 872,8 тис грн;

бібліотеки – 347,0 тис грн;

музеї - 1084,2 тис грн.

центри національних культур - 179,7 тис. грн.

У 2018 році в рамках виконання обласної комплексної програми «Культура Одещини - 2017-2019 роки» на модернізацію та покращення матеріально-технічного стану обласних закладів культури і мистецтв було виділено **4393,17 тис грн**, у тому числі: на музеї - 288,09 тис грн, на бібліотеки - 1859,13 тис грн, театри - 1648,8 тис грн, заклади вищої мистецької освіти – 401,2 тис грн, обласні центри національних культур – 196, 0 тис грн.

У 2018 році здійснено поточний ремонт спортивного залу ВНКЗ «Одеське театральне-художнє училище», придбано: пасажирський мікроавтобус для КЗ «Одеський коледж мистецтв ім. К.Ф.Данькевича», комп'ютерне та телевізійне обладнання, системи відеонагляду, кондиціонери, швейне обладнання, світлове обладнання, сценічні костюми для творчих колективів обласної філармонії, акустичну систему та систему кондиціонування повітря для одеських театрів, філармонії та учбових мистецьких закладів, комп'ютерну

техніку для музеїв, обладнання для музею «Нематеріальна культурна спадщина Одещини» Одеського обласного центру української культури тощо.

Одним з пріоритетних напрямів обласної державної адміністрації є трансформація бібліотек в багатофункціональні й поліфункціональні установи. Так, за рахунок коштів обласного бюджету у 2018 році придбано комплекти комп'ютерної техніки для створення в 14 районних та сільських бібліотеках культурно-освітніх медіа-центрів на суму 1098,0 тис грн, а за рахунок видатків районних бюджетів здійснено капітальні ремонти приміщень та придбано меблі. Сьогодні функціонують такі центри у смт Любашівка, с. Мирне Біляївського району, смт Захарівка, Куяльницька ОТГ, смт Миколаївка, смт Саврань, м. Татарбунари, м. Білгород-Дністровський, м. Рені, м. Болград.

За рахунок коштів районних, міських селищних, сільських бюджетів у 2018 році здійснено оновлення закладів культури та покращення їх матеріально-технічної бази, придбано комп'ютерну техніку, меблі, музейне обладнання, сценічні костюми, одяг сцени, музичні інструменти тощо. На зазначені цілі виділено: Біляївський район - 376,3 тис грн; Кілійський район - 341,6 тис грн, Старокозацька сільська рада ОТГ - 200,0 тис грн, Березівський район - 325 тис грн, Ізмаїльський район - 181,48 тис грн, Миколаївський район - 37,7 тис грн, Балтський район - 112,4 тис грн, Куяльницька сільська рада ОТГ Подільського району - 1223,2 тис грн, м. Чорноморськ - 30891,3 тис грн, Окнянський район - 298,7 тис грн, м. Подільськ - 49,0 тис грн.

Поповнення бібліотечних фондів.

У 2016 році до бібліотек області надійшло 102,2 тис прим, у 2017 році – 96,0 тис прим, у 2018 році – 29,1 тис прим.

На цей час безпроводний інтернет-доступ Wi-Fi є у 123 закладах культури області.

Кількість випускників шкіл естетичного виховання.

2015-2016 учбовий рік – 1555 випускників, 2016-2017 учбовий рік – 1422 учня, 2017-2018 учбовий рік - 1442 учня;

Проведення капітальних ремонтів у закладах культури, пускові об'єкти.

Біляївський район: 10 об'єктів на загальну суму 6066,00 тис грн (села Мирне, Широка Балка, Великий Дальник, Нова Ковалівка, Вигода, Дачне, Секретарівка, Кагарлик, Нерубайське, Протопопівка);

Кодимський район - розпочато спорудження пам'ятника героям України - 574,1 тис грн;

Миколаївський район: ремонт приміщень 2-х бібліотек та 4-х клубних закладів - 1200,0 тис грн;

Любашівський район - капітальний ремонт 2-х об'єктів: сільського будинку культури с.Гвоздавка Перша та центральної районної бібліотеки - 1641,7 тис грн;

Кілійський район - ремонт двох сільських будинків культури на суму 570,8 тис грн (села Приморське, Приозерне);

Овідіопольський район – ремонт районної центральної бібліотеки - 150,0 тис грн;

Іванівський район - ремонт Іванівського районного будинку культури – 1500,0 тис грн;

Ананьївський район – ремонт Ананьївського районного будинку культури - 1500,0 тис грн;

Роздільнянський район - ремонт районної центральної бібліотеки - 171,6 тис грн;

м.Ізмаїл - капітальний ремонт Ізмаїльського палацу культури ім.Т.Г.Шевченка - 1095,6 тис грн, Ізмаїльської дитячої школи мистецтв ім.С.О.Малаховського - 168,7 тис грн;

Березівський район - капітальний ремонт Березівської дитячої музичної школи та будинку культури с. Шевченкове - 2281,0 тис грн;

Балтська міська рада об'єднаної територіальної громади - капітальний ремонт КЗ «Балтський будинок культури», будинку культури с. Обжила - 459,7 тис грн;

Ширяївський район - капітальний ремонт Ширяївського районного будинку культури та будинку культури с. Вікторівка;

Балтський район - капітальний ремонт будинку культури с. Сінне - 398,0 тис грн, будинку культури с. Новопольське - 1499,99 тис грн;

Куяльницька сільська рада ОТГ Подільського району – капітальний ремонт будинку культури с. Бочманівка та районний центр культури та дозвілля -1795,0 тис грн;

Савранський район - капітальний ремонт Савранського районного будинку культури - 624,1 тис грн;

Ренійський район - капітальний ремонт 4 об'єктів: дитячої районної бібліотеки, районної центральної бібліотеки, дитячої школи мистецтв, районного будинку культури на суму 1182,6 тис грн. Продовжується ремонт будинку культури с. Котловина за фінансової підтримки Турецького агентства з співробітництва та розвитку «ТІКА», вартість робіт - 499,5 тис \$;

Окнянський район - капітальний ремонт будинків культури сіл Гулянка та Топали на суму 398,7 тис грн;

Арцизький район – капітальний ремонт 5 сільських будинків культури сіл Главани, Долинівка, Задунаївка, Мирнопілля, Павлівка на загальну суму 1793,4 тис грн, розпочато капітальний ремонт АРТ-галереї центральної бібліотеки - 500,0 тис грн;

Болградський район - капітальний ремонт сільських будинків культури сіл: Баннівка, Нові Трояни, Городне, Кубей, Залізничне -1000,0 тис грн;

Саратський район - капітальний ремонт будинку культури с. Крива Балка - 591,0 тис грн;

Біляївська міська рада – капітальний ремонт Біляївського міського будинку культури - 1481,5 тис грн;

Мологівська сільська рада ОТГ – капітальний ремонт будинку культури с.Молога - 272,0 тис грн, розпочато капітальний ремонт будинку культури с.Сухолужжя - 290,0 тис грн;

м. Подільськ – розпочато капітальний ремонт дитячої музичної школи (580,0 тис. грн.) та створення музею історії міста (250,0 тис грн);

Пускові об'єкти: сільський клуб с. Кубанка Красносільської сільської ради ОТГ Лиманського району (реконструкція, червень 2019 року); Іванівський районний будинок культури (III квартал 2019 року); будинок культури с. Кагарлик Біляївського району (III квартал 2019 року); будинок культури

с. Котловина Ренійського району (серпень 2019 року); Ананьївський районний будинок культури (червень - липень 2019 року).

Заходи збереження історико-культурної спадщини.

З метою формування привабливого міжнародного іміджу України засобами української культури та культурної спадщини в області реалізуються великі мистецькі проекти, які стали вже традиційними, зокрема: Міжнародний Одеський Корнійчуковський фестиваль дитячої літератури, Міжнародний книжковий фестиваль «Зелена хвиля»; Одеський міжнародний літературний фестиваль; Міжнародний фестиваль сучасного мистецтва «Два дні і дві ночі нової музики»; мистецький марафон «Ніч в філармонії»; Міжнародний музичний фестиваль «Odessa Classics» (м. Одеса, Білгород-Дністровський); Одеський міжнародний кінофестиваль; фестиваль мистецтв «Оксамитовий сезон в Одеській опері», міжнародний джазовий фестиваль «OdessaJazzFest».

У 2018 році проведено низку культурно-мистецьких акцій, спрямованих на збереження та розвиток української культури, вивчення народних традицій, звичаїв, обрядів: Всеукраїнський рок-фестиваль «Дунайська Січ – 2018» (м. Ізмаїл); III регіональний етно-фестиваль «Кодима Фест 2018» (с. Івашків Кодимського району), «Vinogradovka Counry Fest 2018» (Арцизький район), вручення обласної Премії імені Ростислава Палецького; обласний фестиваль літературно-музичних композицій, моновистав та читців «Співець українського слова»; «Дунайські гостини» спільно з Міністерством культури України у рамках проекту «Маленькі міста – великі враження» (м. Вилкове Кілійського району), безкоштовні кінопокази в закладах культури області у рамках проекту «Кінохвиля» спільно з ГО «Культпросвіт»; промо-тури одеських письменників з презентації кращих видань місцевих авторів; видання краєзнавчої, історичної, дитячої, художньої літератури місцевих авторів, що популяризують традиції та історію рідного краю; щорічний загальнодержавний конкурс «Українська мова – мова єднання»; виїзний зональний фестиваль української книги пам'яті Михайла Грушевського «Безмежність української книги» за фінансової підтримки Українського фонду культури (сmt. Любашівка); фестиваль національних культур «Барвисте коло», мистецький фестиваль «Українська Бессарабія» (м. Білгород-Дністровський, Ізмаїльський, Кілійський, Ренійський райони), гастрофестиваль «Сиру і бринзи» (Біляївський район), фестиваль національних культур «Етнічний букет Бессарабії», виставку приватної колекції Анастасії Чумаченко «Національний жіночий одяг різних регіонів України» (Кілійський район); XIII районний фестиваль молдавської національної культури «Стругушор» (Ананьївський район); фестиваль народної творчості «Україна ЙОЙ», конкурс бальних танців «Южний фест», фестиваль квітів «Квітуча Україна» (м. Южне); I відкритий районний медовий фестиваль (Роздільнянський район); районний фестиваль-ярмарок «Новий Любашівський базар» (Любашівський район); фестиваль мистецтв «Дунайська весна», етнічний фестиваль «Бессарабська тантелла» (м. Ізмаїл); міжрайонний фестиваль дитячої творчості «Перлинки рідного краю», фестиваль козацької пісні «Козацька слава не вмере, не загине», фестиваль української культури «Народні ремесла України», фестиваль української страви «Пан казан» (м. Балта); etno-feshn конкурс – дефіле «Найкраще вбрання в етнічному стилі» (Ширяївський район); Open air-Fest «Ой, у вишневому садочку», фестиваль

дитячої творчості «Перші зірочки» (Куяльницька ОТГ); районні конкурси «Співуча весна» та «Мелодії над Тилігулом» (Лиманський район); міжрайонний фестиваль «Відчуйте серцем Україну», фестиваль зимових обрядів «Флоріле далбе», весняних обрядів « Мерцішор», болгарської культури «Българи да сі останем» (Ренійський район); фестиваль національних культур «Єдина родина в серці України» (Татарбунарський район); районний фестиваль «Бессарабські ізвори», фестиваль «Великий курбан», фестиваль традиційного бессарабського одягу «Кубейський мегдан» та Міжнародний винний фестиваль Болград WINE-FEST» (Болградський район); міжрайонний фестиваль «Великодній кошик», етно-національний фестиваль XIII-го Всеукраїнського болгарського Собору України (Білгород-Дністровський район); фестиваль національних культур «Веселка націй» (Красносільська сільська рада), X регіональний фестиваль майстрів традиційного домашнього виноробства (с. Новоселівка), регіональний відкритий фестиваль-конкурс болгарського народного танцю «Єсенно хоро в камчика» с. Зоря, регіональний фестиваль українського народного мистецтва «Козацька Бессарабія» с. Михайлівка (Саратський район); етнофестивалі «Квітка папороті» (Савранський, Тарутинський, Біляївський райони).

У 2018 році продовжено роботу з паспортизації пам'яток культурної спадщини. Виготовлено облікову документацію на 40 об'єктів культурної спадщини, в т.ч. 3 комплекси пам'яток. Також на замовлення управління виготовлено облікову документацію на 49 об'єктів культурної спадщини. В 2018 році проведено 7 засідань Консультативної ради з питань охорони культурної спадщини, за результатами яких до Міністерства культури України направлені подання для занесення до Державного реєстру нерухомих пам'яток України 51 об'єкта культурної спадщини Одеської області, в т.ч. об'єкти, що входять до складу 3 комплексів пам'яток. Протягом року Міністерством культури України занесені до Державного реєстру нерухомих пам'яток України 9 пам'яток місцевого значення, а також рекомендовано до занесення до Державного реєстру однієї пам'ятки національного значення, які подані управлінням культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини облдержадміністрації.

З метою створення електронного інформаційного ресурсу культурної спадщини і культурної спадщини Одеської області спеціалісти управління брали участь в практикумі на тему: «Розробка та впровадження уніфікованої державної системи обліку та збереження нерухомої культурної спадщини України», щодо опрацювання формалізованої моделі основних процесів обліку об'єктів культурної спадщини.

Розпочато інвентаризацію об'єктів культурної спадщини розташованих на території Одеської області, в т.ч. пам'яток археології.

На виконання ст.23 Закону України „Про охорону культурної спадщини" управлінням укладаються відповідні охоронні договори з користувачами та власниками пам'яток. Протягом звітнього періоду оформлено 224 охоронних договорів.

Для попередження та захисту від необґрунтованої забудови територій пам'яток та в межах їхніх зон охорони в 2018 році були визначені державні інтереси в сфері охорони культурної спадщини для їх урахування

розробниками під час розроблення проектів містобудівної документації (генеральні плани та плани зонування територій) для 85 населених пунктів Одеської області. У звітному періоді розглянуто та у межах повноважень погоджено 46 генеральних планів з планами зонування населених пунктів Одеської області, розглянуто 144 детальних планів територій (погоджено 141).

2.8.3. Охорона здоров'я

З метою подальшого удосконалення системи охорони здоров'я та забезпечення населення якісним медичним обслуговуванням в області протягом звітнього періоду було проведено наступні заходи:

1. розпочав роботу Центр соціально значущих хвороб.

Рішенням обласної ради №429-VII від 16 червня 2017 року було створено єдиний заклад КНП «Одеський обласний Центр соціально значущих хвороб» на базі Обласного центру профілактики та боротьби зі СНІДом шляхом злиття з ним «Одеського обласного протитуберкульозного диспансеру», «Одеської клінічної туберкульозної лікарні» та «Одеського протитуберкульозного диспансеру №2». Працювати Центр почав практично з січня минулого року.

2. Збільшення доступності та якості медичних послуг на всіх рівнях надання медичної допомоги.

Для виконання внесеного Президентом Закону України №7117 «Про підвищення доступності та якості медичного обслуговування у сільській місцевості» головою Одеської обласної державної адміністрації 17 травня 2017 року було запропоновано Стратегічний план дій на 2017-2019 роки «Розумний регіон» з концепцією розвитку системи охорони здоров'я. Серед заходів щодо реалізації запланованих дій у звітному році було проведено:

З 19.12.2017 продовжує плідно працювати «Одеський обласний центр нефрології та гемодіалізу». Станом на 01.01.19 нирково-замісну терапію за попередніми даними отримують 108 хворих, серед яких 42 пацієнти є мешканцями районів; плідне працює і відділення гемодіалізу у м. Білгород-Дністровський, що забезпечує безперебійну підтримку життя 24 хворих. Повністю ліквідована черга на проведення ниркової замісної терапії.

Активно надає медичну допомогу створений у серпні 2017 року відділ онкопrevenції Одеського обласного консультативно-діагностичного центру. Проводяться консультації не тільки в умовах Центру, а й на виїздах в райони області, що наближує даний від медичної допомоги до міста проживання пацієнтів. Для медичних оглядів мешканців віддалених населених пунктів з метою онкопrevenції придбано 2 автомобілі з маммографом та апаратом ультразвукової діагностики.

В рамках обласної цільової програми «Доступна медицина на 2018-2020 роки» було виділено 13 000,0 тис грн для надання медичної допомоги хворим онкологічного профілю.

Протягом 2018 року у складі Одеської ОКЛ продовжив роботу регіональний реперфузійний центр з відокремленим структурним підрозділом у м. Балта. У відділенні надають екстрену медичну допомогу мешканцям 5-ти північних районів регіону при гострому інфаркті міокарда. У листопаді 2018 року відкрито реперфузійний центр в м.Ізмаїл. В реперфузійних центрах проведено 800 стентувань та 1635 коронарографій.

У листопаді 2018 року в хірургічному відділенні Болградської ЦРЛ було проведено перша лапароскопічна операція. Розпочата плідна співпраця сільських медиків з працівниками кафедри хірургії №4 Одеського національного медичного університету, що курирують процес, який приведе до покращення якості та об'ємів надання хірургічної допомоги населенню району.

Активне працює відкритий у листопаді 2017 року на базі КУ «Окнянська ЦРЛ» кабінет телемедицини. В подальшому заплановано створення телемедичної мережі (до кінця 2019 року) у всіх лікувальних закладах Одеської області. Загалом проведено 1700 телемедичних консультацій. Закуплено 168 мобільно-діагностичних комплексів для телемедицини.

В м.Одеса протягом звітного року продовжила працювати перша в Україні клініка фундації АНФ для швидкого тестування та лікування пацієнтів з ВІЛ/СНІД.

З 20.03.2018 в області введена в дію Єдина оперативна диспетчерська служба екстреної (швидкої) медичної допомоги (ЄОДС), а з 19.06.2018 до єдиного номеру 103 підключені всі райони та міста області. В 7 разів скорочено час передачі виклику від пацієнта до «швидкої». Витрати на організацію ЄОДС становили 12 157 тис грн, що було виділено відповідно до запланованого фінансування Обласної цільової програми «Доступна медицина – 2018-2020».

Придбано 10 автомобілів швидкої медичної допомоги. Усі 175 бригад області оснащені мобільними телефонами та кардіографами з функцією телеметрії, що дає можливість в режимі 24/7 отримати консультацію лікаря-кардіолога телемедичного центру ЄОДС. Запроваджуються сучасні міжнародні стандарти надання екстреної медичної допомоги на догоспітальному та ранньому госпітальному етапі.

Реалізується програма створення Emergency department в центральних районних лікарнях. Відкрито 2 Emergency department у Болграді та Маяках (01 жовтня та 26-27 грудня 2018 року відповідно).

В Тарутинському районі області оптимізовано локація підстанції екстреної медичної допомоги шляхом переведення її на перший поверх ЦРЛ поблизу приймального відділення, що покращує взаємодію приймально-діагностичного відділення та спеціалістів ЕМД для надання своєчасній медичної допомоги та визначення оптимального маршруту пацієнта.

Впроваджено проект «Мобільна поліклініка» для виявлення найбільш поширених захворювань на ранніх стадіях серед сільського населення та подальше направлення пацієнтів для обстеження та лікування у заклади високоспеціалізованої медичної допомоги. Понад 3200 осіб скористалися послугами мобільних поліклінік.

На початок 2019 року в області **163 медичні установи**, у т.ч. за рахунок місцевих бюджетів утримується **146** закладів.

В структурі існуючих закладів охорони здоров'я області, які утримуються за рахунок місцевого бюджету, зареєстроване: 69 лікувальних закладів (60 лікарень +6 пологових будинків+3 диспансери з ліжковим фондом). До складу лікарень входять: 2 обласні лікарні, 2 шпиталі для ІВВВ, 15 міських лікарень для дорослих та 3 для дитячого контингенту, 26 центральних районних, 1 районна. Пологову допомогу надають 5 пологових будинків та Перинатальний центр II рівня.

Як амбулаторно-поліклінічні установи зареєстроване 71 заклад (59 амбулаторно-поліклінічних та 5 диспансерів різних профілів та 7 стоматологічних поліклінік). Потужність амбулаторно-поліклінічних установ - **42,0 тис** відвідувань за зміну

Кількість нелікувальних закладів становить 22 установи: Центр здоров'я та комунікацій, 2 Інформаційно-аналітичні центри медичної статистики, Центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф, 3 заклади експертного характеру – МСЕК, ПАБ, СМЕ, 2 станції переливання крові та інші.

В області існують 9 санаторіїв, 4 будинки дитини на 565 місць та 2 дитячих санаторії на 320 ліжок, зокрема 120 ліжок для хворих на туберкульоз тощо.

Потужність стаціонарних закладів по території області складала станом на 01.01.2016 **17 661 ліжко**. Забезпеченість ними населення у 2017 році становила **74,0 на 10 тисяч**, зокрема ліжками місцевого бюджету (16 416 одиниць) - **68,8 ліжок** на 10 тисяч при існуючому у той час нормативі – 80 ліжок на 10 тисяч населення.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 25.11.2015 №1024 «Про затвердження нормативу забезпечення стаціонарними ліжками у розрахунку на 10 тисяч населення» норматив було знижено до 60 ліжок на 10 тис. Міністерством охорони здоров'я було розроблено проект медичних рекомендацій щодо розрахунку ліжок на територіях. За минулі 3 роки стаціонарний фонд області скоротився на 2010 одиниць та на 01.01.2019 становить **15651 ліжко**, що нараховує **66,0** одиниць на 10 тис жителів (ліжками місцевого бюджету – 61,3) при середньому показнику по Україні 2017 року – 67,5 ліжок на 10 тис населення.

Станом на 01.01.2019 організовано **40 Центрів** первинної медичної допомоги, у т.ч. 14 функціонують у містах регіону та 26 – в районах області. Обласний план виконано на 100%.

З метою забезпечення населення первинною медичною допомогою, а саме мережею амбулаторій ЗПСМ, з урахуванням характеру розселення міського та сільського населення, залежно від характеру забудови та досягнення рівної доступності первинної медичної допомоги, в області протягом останніх 3-х років проведено ряд реорганізаційних заходів.

За 2018 рік заклади первинної ланки *типу амбулаторій сімейного лікаря*, які фінансуються з місцевих бюджетів, нараховують **300 установ** (наприклад, на 01.01.18- 298), серед яких **183 амбулаторії** розташовані у сільських районах регіону та **117** – у містах області.

Одночасно на території області надають медичну допомогу за принципом сімейного лікаря **2** самостійні **приватні** амбулаторії (Медичний центр «Вемамед» та ТОВ «АЗПСМ»).

Крім установ амбулаторного типу, первинну медичну допомогу на засадах загальної практики надають заклади, в яких відкрити відділення та кабінети сімейної медицини. У містах організовано **5 подібних відділень**, серед яких зареєстрована Клініка Медичного університету, поліклініки м. Теплодар та Чорноморськ тощо. Також працюють **відділення** сімейного типу при Миколаївської та Ізмаїльської ЦРЛ, **2 відділення** при установах відомчого підпорядкування (у шпиталях Міністерства оборони України та Прикордонної

служби) та **8 дільниць** у приватних лікувальних закладах (Центр «Медікап», ТОВ «Медея», ТОВ «Дім медицини» та інші).

Кількість населення, що отримує первинну медичну допомогу на засадах загальної практики, взагалі по області складає **1 993 671** особи, зокрема на селі – **714 157** мешканців.

Загальна забезпеченість жителів регіону амбулаторними установами нараховує станом на 01.01.2019 **1,27** проти 1,25 на 10 тисяч рік тому та при нормативі 1,60. Показник фактичної забезпеченості амбулаторіями по території районів підвищився і становить 2,25 на 10 тисяч проти 1,9 у попередньому році при нормативі 2,9 закладів на 10 тисяч, зокрема у сільській місцевості – 2,31 амбулаторії на 10 тисяч (норматив 3,0), наприклад у 2015 році даний показник було зареєстроване на рівні 1,65 на 10 тис.

Показник малюкової смертності в 2012-ому році складав 8,84 на 1000 народжених живими, в 2016 році нарахував 7,87 на 1000 народжених живими, надалі 8,33 на 1000 народжених живими за 3 квартали 2017 року знизився до **7,32‰** за 9 місяців 2018 року.

Рівень перинатальної смертності у 2015 році порівняно з попереднім роком був на рівні 9,28‰, за підсумками минулого року – 10,66 та у 2018 році змінився мало та становить **10,59** на 1000 народжених живими.

Протягом 2016 року показник материнської смертності по області вагомо знизився та склав – 7,57 (2 випадки), що було майже вчетверо нижче, ніж у 2015 році, але в 2017 році знову підвищився вдвічі та становив **15,74** на 100 тис народжених живими при державному показнику 2016 року – 14,8 на 100 тис народжених живими. Рівень материнських втрат протягом 9-місячного періоду зріс практичне вдвічі за рахунок зменшення числа народжених і зареєстровано на показнику **22,86** на 100 тисяч народжених живими проти 10,55 на 100 тис народжених живими за 9 місяців 2017 року.

Стан здоров'я населення регіону погіршується. За минулі 5 років відбувалося послідовне зростання показників захворюваності серед всього населення області. При цьому важливо, що мало місце випереджуюча динаміка показників загальної захворюваності у порівнянні з первинною, яка відображала накопичення захворюваності. Так, якщо за минулі 5 років приріст первинної захворюваності становив 5,2%, то загальна захворюваність за той же період зростає на 7,3%. Це свідчило про зростання хронізації захворювань серед населення. Але за останні 2 роки було зареєстроване більше зростання виявлення хвороб ніж їх розповсюдження, що можливо свідчить про зменшення звернення хронічно хворих за медичною допомогою.

На даний час відповідно до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 02.11.2018 №1999 «Про утворення та затвердження складу робочої групи з прийому статистичних звітів закладів охорони здоров'я України за 2018 рік» форма №12 виключено з переліку звітних форм за 2018 рік. Підсумкові дані про загальну та первинну захворюваність по регіону відсутні. Наявні попередні звітні показники за окремими групами хвороб за 2018 рік, що відображають загальну тенденцію змін захворюваності.

Хвороби системи кровообігу залишаються найбільш поширеною патологією, як в Україні так і в Одеській області. Але рівень поширеності хвороб системи кровообігу по регіону за попередніми даними протягом

2018 року ще *декілька* знизився (на 2,1%) у порівнянні з 2017 роком, а саме з **70634,7** до **69148,3** на 100 тис дорослого населення, що обумовлено поліпшенням профілактичної роботи, боротьбою з факторами ризику, подальшим формуванням здорового способу життя, а також посиленою роботою з контингентами високого кардіоваскулярного ризику та підвищенням доступності медикаментів з впровадженням державної програми «Доступні ліки».

Виявлення захворювань системи кровообігу також зменшилось на 3,5% та складає **5902,1 випадків** проти **6119,5** на 100 тис дорослого контингенту рік тому (по Україні – 4198,0). Разом з тим, реєструється зменшення кількості випадків гострого інфаркту міокарда, що відповідає поставленому завданню щодо поліпшення діагностики ГІМ та досягненню за цим показником цифр, характерних для країн з передовими моделями організації охорони здоров'я. Сприяють цьому заходи щодо поліпшення матеріально-технічної бази і вдосконалення організаційних форм надання медичної допомоги.

Реєструється зниження смертності від серцево-судинних хвороб на 1,5% за рахунок цереброваскулярних хвороб (-3,2%), гострого інфаркту міокарду (-7,7%) показник нараховує **903,2** на 100 тис дорослих (2017 рік – 917,3 на 100 тис дорослих). Паралельно зареєстроване зменшення смертності від ішемічної хвороби серця на 2,2% порівняно з попереднім роком.

Епідемічне поширення **ВІЛ-інфекції та СНІД** серед населення регіону в 2018 році має тенденцію до поширення; первинна захворюваність на дані патології зростає. Станом на 01.01.2019 показник виявлення ВІЛ зріс та становив **109,3 на 100 тисяч** населення проти **90,7** за період минулого року. Захворюваність на СНІД складає **74,6 на 100 тисяч** населення та перевищує показник аналогічного періоду попереднього року (60,0). На даному фоні показник смертності від СНІД збільшився на 10,4% з **19,2 до 21,2 випадків** на 100 тис.

Захворюваність на **злякисні новоутворення** останні роки по Одеської області повільно зростає. За попередніми річними даними в звітному році виявлення онкологічної патології становить **298,6 проти 293,8** випадків на 100 тис жителів рік тому (Україна 2017 рік – 319,3). Не зважаючи на погіршення динаміки деяких показників, загальна смертність від раку продовжила знижуватися, а саме з **128,3 на 100 тисяч** у 2017 році до **115,5 випадків** – у звітному (Україна 2017 рік – 158,2).

Захворюваність на **туберкульоз** зростає, у 2016 році було зареєстроване підвищення показнику порівняно з річним показником 2015 року (102,5) до **109,0** на 100 тис жителів регіону. В 2017 році ситуація практично не змінилась, захворюваність на усі форми туберкульозу становила **107,9** на 100 тис населення. Протягом 2018 року порівняно з минулим роком збільшилась на 6,7% та становить **115,1** на 100 тис населення (Україна – 51,9). Але це не вплинуло на показник смертності від туберкульозу, який за даними 3-х кварталів знизився в 1,8 разів з **9,4 випадків** рік тому до **5,3 на 100 тис** на 01.10.2018 (річний показник по Україні 2017 року – 7,9).

У 2018 році було проведено чергові зміни в організації та фінансуванні системи первинної та вторинної медичної допомоги.

Наприкінці 2017 року вирішено на рівні Кабінету Міністрів України питання щодо кількості створення госпітальних округів. Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2017 року №1010-р «Про затвердження переліку та складу госпітальних округів Одеської області» в регіоні у подальшому буде створено **9 госпітальних округів**.

Розпорядженням голови облдержадміністрації від 17.05.2018 №504А/2018 затверджено Перспективний план створення спроможних мереж надання первинної медичної допомоги в Одеській області.

До плану включено 25 Центрів ПМСД, 105 Амбулаторій групової практики, 121 Амбулаторія моно практики та 466 Пунктів здоров'я. Наданням первинної медичної допомоги охоплено 1 098,4 тис жителів районів області, у т.ч. 234,7 тис дитячого віку.

Для створення спроможних мереж первинної допомоги розроблено Перелік проектів будівництва (нове будівництво, реконструкцію, капітальний ремонт, у тому числі виготовлення проектної документації) комунальних закладів охорони здоров'я, що можуть реалізовуватися за рахунок Субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на розвиток системи охорони здоров'я в сільській місцевості.

Визначені уточнені міста будівництва 29 нових амбулаторій в сільських районах області, які будуть збудовані протягом 2019 року. До переліку існуючих закладів охорони здоров'я у сільській місцевості, що не потребують будівельних робіт увійшли 5 ЦПМСД, 32 АГ та 35 АМ.

2.8.4. Фізична культура і спорт.

В 2018 році на території Одеської області було проведено 5326 заходів з фізичної культури і спорту в яких брали участь 546 тис учасників.

Станом на 1 січня 2019 року в Одеській області функціонує 1 школа вищої спортивної майстерності (ОШВСМ «Олімпієць»), 1 центр олімпійської підготовки, 1 обласний, 8 міських, 1 селищний та 1 районний в місті центр фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх», обласний центр фізичної культури і спорту інвалідів «Інваспорт», 68 дитячо-юнацьких спортивних шкіл. У порівнянні з 2017 роком кількість закладів фізичної культури і спорту збільшилась на 1 дитячо-юнацьку спортивну школу – відкрилась ДЮСШ Авангардівської об'єднаної територіальної громади. Проведена вся необхідна робота та розпочинає свою діяльність з січня 2019 року ще 1 дитячо-юнацька спортивна школа – «Одеська обласна дитячо-юнацька спортивна школа».

У порівнянні з 2017 роком збільшився відсоток дітей та підлітків, залучених до систематичних занять у дитячо-юнацьких спортивних школах з 11,3 до 11,65 % від загальної чисельності учнівської молоді у віці 6-18 років.

Збільшилась кількість мешканців Одещини, залучених до занять фізичною культурою та спортом з 16,05% до 16,85% від загальної кількості населення.

Стан забезпечення спортивними спорудами на 1 тис населення збільшився з 2,05 до 2,11.

Забезпеченість кадрами сфери фізичної культури і спорту на 1 тис населення складає 1,46 (у попередній рік – 1,46).

Сума витрат з місцевого бюджету на 1 учня ДЮСШ, СДЮСШОР в 2018 році складає 5,88 гривні.

2.9. Використання землі, природних ресурсів, охорона навколишнього природного середовища.

За 2018 рік надійшло 19 461,8 тис грн екологічного податку. Виконання плану 45,7%. До плану недоотримано 23 102,1 тис грн. Темп росту до 2017 року 102,9%, зростання на 552,6 тис грн. Питома вага екологічного податку в доходах місцевих бюджетів 0,1%. За 2018 рік доходи на 1 мешканця склали 6 319,2 тис грн, з них екологічного податку 6,32 грн, або 0,1%.

Щодо інвентаризованих у звітному періоді земель до загальної кількості землі в межах та за межами населених пунктів:

- 65,9% про інвентаризованих земель населених пунктів від загальної площі;

- 89,4% про інвентаризованих земель несільськогосподарського призначення за межами населених пунктів від загальної площі.

За 2018 рік надійшло плати за землю 2 213 717,3 тис грн, виконання плану 106,0% до плану додатково отримано 125 394,2 тис грн. Темп росту до 2017 року 110,8%, зростання на 216 491,0 тис грн. Земельний податок надійшов 956 493,1 тис грн. Орендна плата за землю 1 257 324,2 тис грн.

Рентна плата за надра до місцевих бюджетів за 2018 рік надійшла у сумі 5 679,3 тис грн, виконання плану 147,1%, додатково отримано 1 817,5 тис грн Темп росту до 2017 року 151,4%, або зростання на 1 927,5 тис грн.

На території Одеської області щорічно утворюється близько 6,1 млн м³ твердих побутових відходів (далі –ТПВ). Більша частина звалищ полігонів ТПВ вичерпала свій потенціал. Побутові відходи, які утворюються в місті Одеса та прилеглих територіях, вивозяться на Одеське міське звалище ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри».

Сміттєзвалище розташоване на землях Ново-Долинської сільської ради Овідіопольського району та Велико-Дальницької сільської ради Біляївського району Одеської області, загальною площею 96,2 га.

Полігон ТПВ-1 «Дальницькі кар'єри» експлуатується ТОВ «СОЮЗ».

На сміттєзвалище приймаються тверді побутові та промислові відходи 3-4 класів небезпеки, що вивозяться з території м. Одеса, Іллічівського порту та прилеглих населених пунктів самовивезенням (по талонам).

Ведеться реєстр місць видалення відходів, всього до реєстру внесені 495 паспортів місць видалення відходів, в т.ч. 484 сміттєзвалища.

На території Одеської області майже всі сміттєзвалища не відповідають нормам екологічної безпеки (в т. ч. вимогам ДБН В.2.4-2-2005) та потребують реконструкції відповідно до нормативно-правових документів.

Відсутність роздільного збирання відходів робить у багатьох випадках тверді побутові відходи рівнозначними з промисловими за характером та наслідками впливу на довкілля та здоров'я населення. Морфологічний склад побутових відходів з кожним роком ускладнюються, включаючи в себе все більшу кількість екологічно небезпечних компонентів та речовин. Проблема екологічної небезпеки твердих побутових відходів торкається всіх стадій поводження з ними, починаючи зі збирання і транспортування та закінчуючи підготовкою до використання утильних компонентів, знищенням або похованням фракцій, які не використовуються.

У 2017 році обсяг оборотної, повторної та послідовно використаної води складає – 128,2 млн м³.

Загальний обсяг скиду стічних вод у 2017 році складає 492,6 млн м³, у тому числі у поверхневі водні об'єкти 158,7 млн м³.

Скид забруднених стічних вод у водні об'єкти складає 158,7 млн м³, у тому числі недостатньо очищених 3,484 млн м³, без очищення – 29,17 млн м³.

У 2016 році обсяг оборотної, повторної та послідовно використаної води складає – 127,5 млн м³.

Загальний обсяг скиду стічних вод у 2016 році складає 808,8 млн м³, у тому числі у водні об'єкти 649,7 млн м³.

Скид забруднених стічних вод у водні об'єкти складає 166,8 млн м³, у тому числі недостатньо очищених – 3,626 млн м³, без очищення – 24,91 млн м³.

Дані за 2018 рік будуть надані у II кварталі 2019 року Головним управлінням статистики в Одеській області.

У 2017 році 32,2% забруднених зворотних вод (без очистки та недостатньо очищених) від загального обсягу скиду надійшло до водних об'єктів.

У 2016 році 20,6% забруднених зворотних вод (без очистки та недостатньо очищених) від загального обсягу скиду надійшло до водних об'єктів.

Дані за 2018 рік будуть надані у II кварталі 2019 року Головним управлінням статистики в Одеській області.

З метою збереження та сталого використання біологічного та ландшафтного різноманіття, видів тваринного і рослинного світу, проводяться заходи щодо охорони, збереження й розвитку територій та об'єктів природно-заповідного фонду, водно-болотних угідь міжнародного значення та формування екологічної мережі.

З метою охорони, збереження та недопущення нецільового використання існуючих територій та об'єктів природно-заповідного фонду забезпечено оформлення охоронних зобов'язань для 4-х парків-пам'яток садово-паркового мистецтва місцевого значення у м.Одеса та розробку Положень про території та об'єкти природно-заповідного фонду для 6-ти заказників загальнодержавного значення, які у подальшому були направлені на затвердження до Міністерства екології та природних ресурсів України.

Для розширення мережі територій та об'єктів природно-заповідного фонду Одеської області протягом звітнього періоду проводилась робота щодо створення 11 нових територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

Так, забезпечено подання на схвалення до Міністерства екології та природних ресурсів України клопотання щодо створення 2-х ботанічних заказників загальнодержавного значення «Староманзирський» та «Підгірне».

Продовжувались роботи щодо створення національного природного парку «Куяльницький» у межах Іванівського, Біляївського та Лиманського районів Одеської області та м.Одеса. Протягом I півріччя 2017 року відповідно до вимог статті 52 Закону України «Про природно-заповідний фонд України» отримано погодження на створення національного природного парку «Куяльницький» від Лиманської районної державної адміністрації Одеської

області та відокремленого підрозділу «Південна електроенергетична система» ДП «Укренерго».

Розпорядженнями голови Одеської обласної державної адміністрації (від 27.06.2018 №668/А-2018, №669/А-2018) погодженого створення 2-х ландшафтних заказників загальнодержавного значення «Озеро Кагул» та «Озеро Картал».

Для збереження водно-болотних угідь Одеської області направлені відповідні звернення до районних державних адміністрацій та установ природно-заповідного фонду, на територіях яких розташовані водно-болотні угіддя міжнародного значення, щодо необхідності суворого дотримання природоохоронного законодавства та врахування меж водно-болотних угідь при розгляді питань господарського використання та забудови суміжних територій, здійснення заходів щодо управління водно-болотними угіддями міжнародного значення, а саме: розроблення спільних планів щодо організації їх охорони та використання, моніторингу стану, поновлення паспортів та інформаційних описів водно-болотних угідь міжнародного значення.

З метою формування, збереження та раціонального використання екологічної мережі області рішенням Одеської обласної ради від 21.12.2017 №588-VII внесені зміни до Комплексної програми охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки в Одеській області на 2014-2019 роки, затвердженої рішенням Одеської обласної ради від 21.02.2014 №1021-VI, відповідно до яких на 2018 рік передбачені витрати на продовження науково-дослідних робіт на тему: «Розроблення деталізованої схеми екологічної мережі Одеської області в крупних масштабах (1:50000)».

Природно-заповідний фонд Одеської області станом 01.01.2019 має в своєму складі 123 об'єкта, з них 16 об'єктів загальнодержавного значення, та 107 об'єктів - місцевого значення. Загальна площа об'єктів природно-заповідного фонду становить 159974,1992 га. З урахуванням того, що 12 об'єктів загальною площею 9133,25 га знаходяться у складі природно-заповідних територій, фактично займана ПЗФ площа в області становить – 150840,9492 га. Відношення площі ПЗФ до площі Одеської області («показник заповідності») становить 4,5 %.

2.10. Оборонна та мобілізаційна підготовка

Районні центри комплектування та соціальної підтримки Одеської області в межах своїх повноважень та можливостей здійснюють відповідну роботу щодо призову громадян на військову службу за контрактом, зокрема шляхом проведення агітаційної роботи для залучення військовозобов'язаних до служби за контрактом.

Обласна державна адміністрація організовує проведення нарад щодо оперативного вирішення проблемних питань, які виникають при здійсненні відбору громадян на військову службу за контрактом (видача довідок у найкоротші строки, рекламування служби з використанням комерційних площ, перевезення кандидатів до навчальних центрів тощо) із заслуховуванням голів районних державних адміністрацій, міських голів міст обласного значення, начальників районних центрів комплектування та соціальної підтримки Міністерства оборони України.

Протягом 2018 року в Одеській області прийнято на військову службу за контрактом 1269 осіб (70 % від планового завдання).

Одеським обласним та районними центрами комплектування та соціальної підтримки Міністерства оборони України спільно з регіональним медіа-центром Міністерства оборони, Військовою академією м. Одеса, Південним територіальним юридичним відділом Міністерства оборони України проведено близько 125 конференцій, брифінгів та інформаційно-патріотичних акцій з різних питань, що вирішуються Збройними силами України.

Були організовані та проведені прес-конференції, брифінги із залученням представників засобів масової інформації, як телебачення так друкованих та «Інтернет» видань, на яких були висвітлені питання проведення заходів мобілізації, соціального захисту військовослужбовців, правові основи проведення мобілізації.

З метою проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи серед населення, формування позитивної мотивації та відповідального ставлення до виконання завдань військової служби, свідомого бажання щодо виконання громадянського військового обов'язку по захисту Вітчизни та оборони України проводяться заходи в місті Одесі та в районних центрах на телерадіоканалах, розміщується інформація в газетах районного і місцевого значення, проводиться інформування через Інтернет ресурси.

Взаємодія та координація роботи з громадськими ветеранськими організаціями Одеської області проводиться за напрямками:

- робота у рамках Всеукраїнського проекту «Пам'ять героїв України»;
- створення реабілітаційних центрів для учасників АТО та їх сімей у районах області;
- участь в роботі комісії у справах увічнення пам'яті учасників АТО, жертв війни та політичних репресій.

В ході проведення призову своєчасно були утворені обласна, районні та міські призовні комісії, затверджено персональний та резервний склад комісій, графік їх засідань, порядок проведення та забезпечення заходів з організації призову громадян України на строкову військову службу.

Районними державними адміністраціями у тісній взаємодії з районними центрами комплектування та соціальної підтримки Міністерства оборони України проведено низку заходів щодо підготовки і проведення призову громадян України на строкову військову службу та відправки молодого поповнення до лав Збройних сил України та інших військових формувань України, а саме:

- проведено інструктивно-методичні збори з головами районних, міських призовних комісій та посадовими особами, які відповідають за призов;
- забезпечено районні центри комплектування та соціальної підтримки Міністерства оборони України обладнаними призовними дільницями, медикаментами, медичним інструментарієм, господарським майном та автомобільним транспортом;
- затверджено персональний та резервний склад комісій, графік їх засідань, порядок проведення та забезпечення заходів з організації призову громадян України на строкову військову службу;

– затверджено порядок проведення та забезпечення заходів з організації призову громадян України на строкову військову службу у кожному районі Одеської області;

– організовано виділення ліжко-місць у лікувальних закладах району для своєчасного проведення додаткового медичного огляду призовників;

– надано допомогу районним центрам комплектування та соціальної підтримки Міністерства оборони України в організації оповіщення призовників і забезпеченні їх явки на районні (міські) призовні комісії, організовано безпечну доставку призовників на обласний збірний пункт для відправки у війська;

– оповіщення призовників про явку на призов проводилося шляхом інформування населення у пресі, по радіо, а також персональними повістками.

Заходи щодо призову громадян на строкову військову службу використано в цілях військово-патріотичного виховання молоді та їх агітації для проходження військової служби за контрактом.

Основні зусилля при виконанні планового завдання на призов спрямовувались на відправку у війська здорового та психологічно загартованого молодого поповнення з відповідним рівнем загальноосвітньої підготовки.

На весняний призов 2018 року для Одеської області встановлено планове завдання у 870 осіб.

На осінній призов 2018 року для Одеської області встановлено планове завдання у 995 осіб.

Весінній та осінній призов громадян України на строкову військову службу у 2018 року по Одеській області виконано повністю.

III. Суспільно-політична ситуація

3.1. Забезпечення законності, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян

Протягом 2018 року органами прокуратури Одеської області вжито комплекс заходів щодо забезпечення ефективного виконання покладених функцій та завдань, спрямованих на утвердження законності в регіоні, запобігання та протидії проявам корупції, протиправним посяганням на територіальну цілісність держави та її економічну стабільність.

За результатами вжитих заходів та спільних зусиль правоохоронних органів області стабілізовано криміногенну ситуацію у регіоні, забезпечено зменшення кількості злочинів окремих категорій та покращення їх розкриття.

Кількість особливо тяжких кримінальних правопорушень в області зменшилась на 18% (з 1461 до 1200), тяжких - на 19% (з 16136 до 13132).

На 29% менше (48 проти 68) обліковано злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканності особи, у т.ч. на 70% менше - зґвалтувань (10 проти 33).

Втричі менше обліковано фактів бандитизму (1 проти 3).

Зменшилась на 28% кількість злочинів, пов'язаних із перешкоджанням законній професійній діяльності журналістів (13 проти 18).

На 24% менше (26 проти 34) обліковано грубих порушень законодавства про працю та на 11% - порушень вимог законодавства про охорону праці (24 проти 27).

На 0,7% менше вчинено злочинів проти власності (20959 проти 21104). Кількість квартирних крадіжок зменшилась з 2374 до 1888 (- 21%), грабежів - з 2679 до 1775 (- 34%), розбій - з 428 до 290 (- 32%), шахрайства - з 1937 до 1851 (- 4%), вимагання - з 86 до 74 (- 14%).

Водночас, на 15 % збільшилась кількість виявлених фактів привласнення, розтрати майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем (з 795 до 913), а також на 22% - фактів ухилення від сплати податків, зборів та інших обов'язкових платежів до бюджету (з 64 до 78).

На 2% більше (132 проти 129) обліковано злочинів проти довкілля.

Кількість злочинів проти безпеки руху та експлуатації транспорту знизилась на 32% (з 2292 до 1556), у т.ч. на 32% менше вчинено порушень правил безпеки руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами (644 проти 940), з них на 9% менше (155 проти 171) - тих, що спричинили смерть потерпілого. На 34 % зменшилась кількість незаконних заволодінь транспортними засобами (з 1181 до 781).

Викрито більше на 1% (1391 проти 1379) злочинів у сфері незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, у т.ч. на 2% більше без мети збуту (з 958 до 975), на 11% - з метою збуту (з 226 до 251).

На 3% (з 62 до 60) зменшилась кількість скоєних злочинів у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації, у тому числі на 56% зменшилась кількість фактів ухилення від призову на строкову військову службу (з 30 до 13).

Зросла на 39% кількість облікованих злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної із наданням публічних послуг (з 1542 до 2141). На 33% більше виявлено фактів перевищення влади або службових повноважень працівником правоохоронного органу (203 проти 153), у 3 рази більше - зловживань повноваженнями особами, які надають публічні послуги (31 проти 12), у 3 рази - службового підроблення (973 проти 407), на 34% - службової недбалості (157 проти 117), на 1% - хабарництва та одержання неправомірної вигоди (273 проти 270).

На третину менше обліковано злочинів проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку (6 проти 9).

Кількість виявлених осіб, які вчинили кримінальні правопорушення, з урахуванням кримінальних проваджень минулих років, збільшилась на 33% (з 5529 до 7353).

З 10 008 до 11 201 зросла кількість скерованих до суду кримінальних правопорушень, з урахуванням кримінальних проваджень минулих років та з 7 929 до 8 884 - що обліковані у звітному періоді.

Водночас, на 2% зменшилась кількість кримінальних правопорушень, у яких кінцеве рішення не прийнято, без урахування зупинених (з 24 037 до 23 688), у т.ч. їх кількість зменшилась на 6% за фактами смерті та зникнення безвісті (з 227 до 214), умисних вбивств - на 12% (з 43 до 38), квартирних крадіжок - на 20% (з 2 208 до 1 784), грабежів - на 37% (з 2 170 до 1 377), розбоїв - на 39% (з 290 до 176).

Слідчими Управління Служби безпеки України в Одеській області закінчено розслідування з направленням до суду обвинувальних актів у 24 кримінальних провадженнях за фактами сепаратизму та тероризму, у 7 - за

фактами посягання на територіальну цілісність і недоторканість України, у 6 - про корупційні кримінальні правопорушення та у 1 - про кримінальні правопорушення, вчинені у бюджетній системі.

Викрито канали контрабанди наркотичних засобів з Німеччини, Королівства Нідерланди, Франції, Гонконгу із застосуванням міжнародних поштових відправлень, а також з Бразилії через міжнародний аеропорт «Одеса».

Активізовано роботу слідчих органів Управління державної фіскальної служби в Одеській області. До суду скеровано обвинувальний акт за фактом легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом. Забезпечено відшкодування 84% установлених під час досудового розслідування збитків, заподіяних інтересам держави і територіальних громад (30713 тис. грн.).

Покращено результати роботи слідчих підрозділів Національної поліції в Одеській області. Кількість направлених до суду обвинувальних актів збільшилась на 2% (з 6172 до 6269 у 2017 році).

Упродовж 2018 року за направленими до суду обвинувальними актами правоохоронними органами області знешкоджено 12 організованих злочинних груп у складі 49 осіб, якими вчинено 157 кримінальних правопорушень.

Майже вдвічі більше (43 проти 20 у 2017 році) слідчими поліції направлено до суду обвинувальних актів про кримінальні правопорушення у бюджетній системі.

Продовжується робота щодо протидії, викриття та належної організації досудового розслідування кримінальних правопорушень у сфері земельних правовідносин, кількість направлених до суду слідчими поліції обвинувальних актів у цій категорії проваджень зросла майже удвічі (з 5 до 9).

Завдяки підвищенню ефективності протидії корупції, хабарництву і незаконному збагаченню протягом 2018 року до суду спрямовано у двічі більше обвинувальних актів (63 проти 32 у 2017 році).

Зусилля слідчих прокуратури області також спрямовувалися на розслідування кримінальних проваджень корупційної спрямованості, до суду з обвинувальним актом направлено 41 кримінальне провадження про корупційні кримінальні правопорушення, що є найкращим результатом серед інших регіонів держави.

Загалом слідчими органів прокуратури області до суду з обвинувальними актами скеровано 77 кримінальних проваджень.

Протягом 2018 року публічними обвинувачами органів прокуратури Одеської області забезпечено участь у розгляді судами 6116 кримінальних проваджень.

За апеляційними скаргами прокурорів переглянуто (скасовано або змінено) вироки та ухвали суду стосовно 336 осіб, що становить 88 % від загальної кількості переглянутих судових рішень. Питома вага задоволених апеляційних скарг склала 77 %.

До Верховного Суду внесені 62 касаційні скарги стосовно 72 осіб. Судом касаційної інстанції задоволено касаційні скарги прокурорів стосовно 33 осіб. За вказаним показником Одеська область посідає перше місце по державі (62%).

Активізовано протидію адміністративним корупційним проявам. Правоохоронцями області складено та направлено до суду 861 протокол, пов'язаний з корупцією, що удвічі більше минулого року.

До адміністративної відповідальності у вигляді штрафу притягнуто 352 особи, що майже удвічі більше минулого року: 48 державних службовців 3-4 категорії, 109 депутатів місцевих рад, 2 депутатів обласної ради, 26 посадових осіб місцевого самоврядування, 13 працівників поліції, 12 працівників державної податкової служби, 2 працівників державної кримінально-виконавчої служби, 8 працівників державної прикордонної служби, 3 працівників митної служби, 5 військовослужбовців та 124 посадові особи юридичних осіб публічного права.

Загальна сума накладених на правопорушників стягнень склала 443,7 тис. гривень.

Органами прокуратури області вживаються системні заходи щодо захисту прав і свобод дітей.

Загалом у 2018 році органами прокуратури області у сфері охорони дитинства заявлено позовів на суму 28 млн грн. У минулому році також виявлялись непоодинокі факти порушення вимог трудового законодавства під час використання праці неповнолітніх.

За всіма наведеними та іншими фактами розпочато 19 кримінальних проваджень за ознаками кримінальних правопорушень, передбачених статтею 150 Кримінального кодексу України. Наразі завершено досудове розслідування у 8 кримінальних провадженнях цієї категорії, обвинувальні акти скеровано до суду.

Предметом особливої уваги органів прокуратури області залишається робота зі зверненнями громадян. Органами прокуратури Одеської області у 2018 році прийнято до провадження та вирішено 15657 звернень, з яких задоволено 548 звернень. Активно здійснюється особистий прийом громадян в органах прокуратури області, на особистому прийомі прийнято 8671 письмових звернень громадян. Забезпечено ефективний прийом громадян керівництвом прокуратури. Керівниками органів прокуратури особисто прийнято 1052 громадян, 223 заявників прийнято особисто прокурором Одеської області.

Кількість посадовців, притягнутих до адміністративної відповідальності за порушення норм антикорупційного законодавства

Усього осіб притягнуто судом до відповідальності (штраф) – 324 особи з них:

- державних службовців – 41 особа (3 категорії (II групи) – 17 осіб; 4 категорії (III групи) – 20 осіб; 5-7 категорій (IV, V групи) – 4 особи);
- депутатів обласної ради – 1 особа;
- депутатів сільських, селищних, міських, районних рад – 96 осіб;
- посадових осіб місцевого самоврядування – 25 осіб (3 категорії – 3 особи; 4 категорії – 11 осіб; 5-7 категорії – 11 осіб);
- посадових та службових осіб (райдержадміністрацій – 5 осіб; облдержадміністрацій – 10 осіб);
- посадових та службових осіб інших органів державної влади - 14 осіб;
- службових осіб і працівників (органів внутрішніх справ – 12 осіб; податкової міліції – 1 особа; державної податкової служби – 11 осіб;

державної кримінально-виконавчої служби – 1 особа; Збройних Сил України – 4 особи; державної прикордонної служби – 4 особи; митної служби – 3 особи);

- осіб, що надають публічні послуги – 1 особа;
- посадових осіб юридичних осіб публічного права – 134 особи;
- осіб, які виконують організаційно-розпорядчі чи адміністративно-господарські обов'язки в юридичних особах приватного права – 1 особа;

- осіб, які вчинили правопорушення у системі (сфері) (паливно-енергетичному комплексі – 6 осіб; агропромислового комплексі – 5 осіб; освіти – 1 особа; охорони здоров'я – 4 особи; транспорту – 5 осіб; на підприємствах оборонно-промислового комплексу – 2 особи; бюджетній – 46 осіб; земельних відносин – 29 осіб);

- за ст. КУПАП України (із рядка 14) (порушення обмежень щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності (ст.172-4) – 1 особа; порушення вимог фінансового контролю (ст.172-6) – 214 осіб; порушення вимог щодо повідомлення про конфлікт інтересів (ст. 172-7) – 107 осіб; незаконне використання інформації, що стала відома особі у зв'язку з виконанням службових повноважень (ст. 172-8) – 2 особи).

Кількість осіб, щодо яких відкрито кримінальні провадження за корупційні злочини

Усього осіб – 141 особа:

- держаних службовців – 20 осіб (3 категорії (II групи) – 8 осіб; 4 категорії (III групи) – 7 осіб; 5-7 категорій (IV, V групи) – 5 осіб);

- депутатів сільських, селищних, міських, районних рад – 2 особи;

- посадових осіб місцевого самоврядування – 12 осіб (4 категорії – 6 осіб; 5-7 категорії – 6 осіб);

- посадових та службових осіб (райдержадміністрацій – 5 осіб);

- службових осіб і працівників (органів прокуратури – 5 осіб; органів внутрішніх справ – 15 осіб; державної податкової служби – 4 особи; державної кримінально-виконавчої служби – 9 осіб; Служби безпеки України – 1 особа; Збройних Сил України – 6 осіб; державної прикордонної служби – 8 осіб; митної служби – 5 осіб);

- посадових та службових осіб інших органів державної влади – 12 осіб;

- осіб, що надають публічні послуги – 5 осіб;

- посадових осіб юридичних осіб публічного права – 25 осіб;

- осіб, які виконують організаційно-розпорядчі чи адміністративно-господарські обов'язки в юридичних особах приватного права – 7 осіб;

- посадових осіб юридичних осіб, фізичних осіб – у разі одержання від них неправомірної вигоди – 20 осіб;

- осіб, які вчинили правопорушення у системі (сфері) (фінансово-кредитній системі – 1 особа; банківській системі – 1 особа; паливно-енергетичному комплексі – 2 особи; агропромислового комплексі – 1 особа; освіти – 2 особи; охорони здоров'я – 2 особи; транспорту – 3 особи; бюджетній – 11 осіб; земельних відносин – 1 особа; охорони довкілля – 3 особи).

Кількість осіб, відносно яких вирок (ухвали) набрали законної сили

Усього осіб – 150 осіб:

- держаних службовців – 27 осіб (5-7 категорій (IV, V групи) – 27 осіб);
- посадових осіб місцевого самоврядування – 5 осіб (5-7 категорії – 5 осіб);
- посадових та службових осіб (райдержадміністрацій – 2 особи, облдержадміністрацій – 1 особа);
- професійних суддів – 1 особа;
- службових осіб і працівників (органів внутрішніх справ – 16 осіб; податкової міліції – 2 особи; державної податкової служби – 8 осіб; державної кримінально-виконавчої служби – 2 особи; Збройних Сил України – 7 осіб; інших утворених відповідно до законів військових формувань -2 особи; митної служби – 7 осіб; органів та підрозділів цивільного захисту – 2 особи);
- посадових та службових осіб інших органів державної влади – 31 особа;
- осіб, що надають публічні послуги – 18 осіб;
- посадових осіб юридичних осіб публічного права – 19 осіб;
- осіб, які виконують організаційно-розпорядчі чи адміністративно-господарські обов'язки в юридичних особах приватного права – 5 осіб;
- посадових осіб юридичних осіб, фізичних осіб – у разі одержання від них неправомірної вигоди – 22 особи;
- осіб, які вчинили правопорушення у системі (сфері) (банківській системі – 2 особи; паливно-енергетичному комплексі – 2 особи; освіти – 15 осіб; охорони здоров'я – 3 особи; транспорту – 2 особи; бюджетній – 5 осіб; земельних відносин – 6 осіб; охорони довкілля – 2 особи).

З числа засуджених осіб, 68 осіб позбавлені права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю.

За 2018 рік обласною державною адміністрацією перевірка делегованих повноважень здійснювалась відповідно до графіку перевірок здійснення виконавчими органами міських рад (міст обласного значення) делегованих повноважень органів виконавчої влади у 2018 році, затвердженого розпорядженням голови одеської обласної державної адміністрації від 29 березня 2018 року №293/А-2018. Було здійснено перевірки виконавчих органів 9 міських рад, за результатами яких були складені відповідні довідки та надані відповідні рекомендації, для подальшого урахування в роботі виконавчих органів міських рад.

Відповідно до вимог Закону України «Про звернення громадян», Указу Президента України від 07.02.2008 №109/2008 «Про першочергові заходи щодо забезпечення реалізації та гарантування конституційного права на звернення до органів державної влади та органів місцевого самоврядування», розпоряджень голови Одеської обласної державної адміністрації вжито низку організаційних заходів для удосконалення роботи із зверненнями громадян в обласній державній адміністрації.

Облік заяв, скарг та пропозицій громадян здійснювався відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 14 квітня 1997 року № 348 «Про затвердження Інструкції з діловодства за зверненнями громадян в органах державної влади і місцевого самоврядування, об'єднаннях громадян, на

підприємствах, в установах, організаціях незалежно від форм власності, в засобах масової інформації» окремо від інших видів діловодства.

Впродовж 2018 року обласною державною адміністрацією опрацьовано 5251 заяв, скарг та пропозицій, що на 15,47% менше у порівнянні з даними 2017 року (6212), у тому числі: 1349 отримано поштою (239 із них – електронною поштою) та 3902 на особистому прийомі громадян.

Кількість громадян, які звернулися до обласної державної адміністрації, зменшилась з 195624 у 2017 році до 27808 у 2018 році.

На 3,3% зменшилась частка звернень громадян, поданих на особистому прийомі, - зі 4035 у 2017 році до 3902 у 2018 році:

Кількість звернень за формою надходження

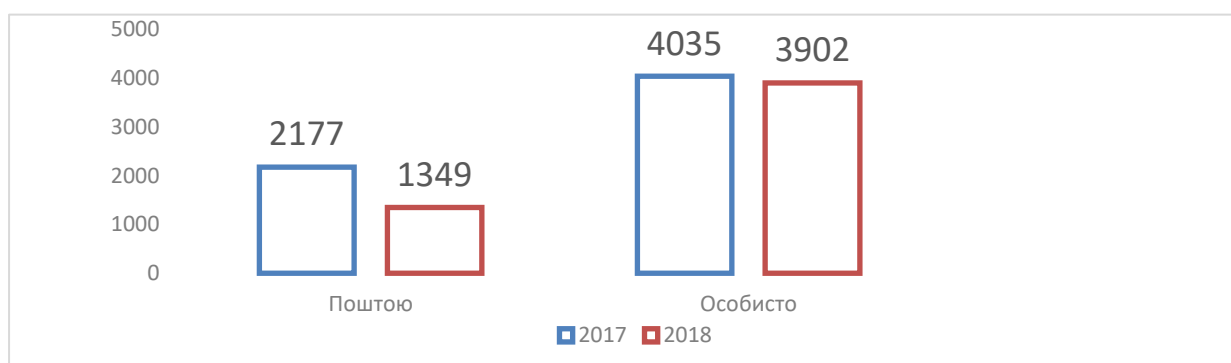
	2018 рік	2017 рік	Абсолютний приріст (+/-)	Відносний приріст %
Кількість звернень на особистому прийомі	3902	4035	-133	-3,3%
Кількість звернень, які надійшли поштою	1349	2177	-828	-38,03%
Всього звернень громадян	5251	6212	-961	-15,47%
З них:				
повторних	1195	1443	-248	-17,19%
колективних	769	667	+102	+13,26%
Кількість питань, порушених у зверненнях громадян	5251	6212	-961	-15,47%
Кількість заявників	27808	195624	-167816	-85,78%

Переважає більшість заяв, скарг та пропозицій надійшла до облдержадміністрації від мешканців міст Одеси – 2436 (53,6% від загальної кількості) та районів: Лиманського - 401 (7,64%), Біляївського – 357 (6,8%), Білгород-Дністровського - 249 (4,74%).

У порівнянні з даними минулого року у 2018 році кількість колективних звернень громадян збільшилась на 13,26% (з 667 до 769 звернень відповідно), а повторних звернень зменшилось на 17,19% (з 1443 до 1195 відповідно).

Порівняльний аналіз кількості звернень

Кількість звернень громадян, направлених на розгляд до облдержадміністрації вищими органами влади, у порівнянні з минулорічними показниками зменшилась на 1,69% та становить 1862 звернення (1894 - за минулий рік).

Зменшилась загальна кількість звернень громадян, направлених до обласної державної адміністрації з Верховної Ради України. Вона становить 56 звернень, у минулому році - 63 звернення.

Адміністрацією Президента України надіслано 467 звернень, що на 9,3% менше, ніж у 2017 році (515 звернень).

Кабінетом Міністрів України на розгляд до облдержадміністрації надіслано 354 звернення, що на 14,26% менше, ніж у 2017 році (413).

Протягом аналізованого періоду до облдержадміністрації надійшло 1112 звернень представників пільгових категорій, що на 28,67% менше у порівнянні з минулорічними показниками (3879). Із них від:

- матерів-героїнь – 28 (у 2017 році - 33);
- членів багатодітних сімей, одиноких матерів – 176 (у 2017 році - 228);
- інвалідів Великої Вітчизняної війни – 61 (у 2017 році - 83);
- учасників війни та бойових дій – 497 (у 2017 році - 789).
- інвалідів, ветеранів праці – 350 (у 2017 році - 2746).

Структура тематики звернень громадян у порівнянні з минулим роком зазнала деяких змін, а саме:

Зміст питання	Кількість питань, порушених у зверненнях у 2018 році	Кількість питань, порушених у зверненнях у 2017 році	Абсолютний приріст (+/-)
Соціального захисту	1454	2696	-1242
Комунального господарства	607	473	+134
Аграрна політика і земельні відносини	447	373	+74
Житлова політика	389	442	-53
Економічної, цінової, інвестиційної, зовнішньоекономічної, регіональної політики та будівництва, підприємництва	152	44	+108
Забезпечення дотримання законності та охорони правопорядку, реалізація прав і свобод громадян	266	346	-80
Охорони здоров'я	213	143	+70
Транспорт і зв'язок	165	203	-38
Освіта, наукова, науково-технічна, інноваційна діяльність та інтелектуальна власність	177	141	+36
Праця та заробітна плата	116	77	+39
Інше	453	750	-297

Першість серед питань, порушених заявниками у зверненнях до облдержадміністрації, займають питання соціального захисту – 1454 (27,63% від загальної кількості звернень), питання комунального господарства – 11,56%, аграрної політики і земельних відносин – 8,51%.

У 2018 році у зверненнях громадян, що надійшли до обласної державної адміністрації, порушено 1454 питання соціального захисту, що на 85,4% менше у порівнянні з даними 2017 року (2696).

Порушено 607 питань комунального господарства, що на 22,08% більше у порівнянні з даними за аналогічний період 2017 року (473).

Питання житлової політики мешканці області порушили 389 разів (7,4%).

Питання економічної, цінової, інвестиційної, зовнішньоекономічної, регіональної політики та будівництва, підприємництва становлять 8,9% (152) від загальної кількості звернень.

Структурними підрозділами облдержадміністрації протягом 2018 року отримано 5 251 заяв, скарг та пропозицій, що на 15,47% менше у порівнянні з показниками аналогічного періоду 2017 року (6212 звернень).

Відповідно до даних структурних підрозділів облдержадміністрації більшість звернень громадян опрацьовано: Державним архівом Одеської області – 6186, що на 4,22% більше у порівнянні з аналогічним періодом минулого року (5 925), Департаментом соціального захисту населення облдержадміністрації – 3247, що на 86,82% менше у порівнянні з показниками 2017 року (6 066), управлінням охорони здоров'я – 1157, що на 137,5% менше аналогічного періоду 2017 року (2 748 у 2017 році), Департаментом розвитку інфраструктури та житлово-комунального господарства облдержадміністрації – 333 (261 у 2017 році).

Протягом 2018 року керівництвом обласної державної адміністрації здійснено низку заходів для забезпечення прав громадян на звернення, а саме:

- щотижня на апаратних нарадах облдержадміністрації аналізується стан виконавської дисципліни щодо дотримання строків та результативності розгляду порушених у зверненнях громадян питань для підвищення персональної відповідальності керівників структурних підрозділів облдержадміністрації за якість та строки їх опрацювання;

- щотижня на селекторних нарадах облдержадміністрації з головами райдержадміністрацій, об'єднаних територіальних громад та міськими головами міст обласного значення аналізується стан справ щодо дотримання строків та результативності розгляду порушених у зверненнях громадян питань.

Щоквартально головами райдержадміністрацій, міськими головами міст обласного значення, керівниками структурних підрозділів облдержадміністрації подаються звіти про роботу зі зверненнями громадян і хід виконання Указу Президента України від 7 лютого 2008 року №109/2008. Звітування голів райдержадміністрацій проводиться також під час робочих поїздок голови та заступників голови облдержадміністрації до районів області.

З метою забезпечення контролю за організацією роботи із зверненнями громадян здійснено 17 перевірок щодо додержання вимог законодавства з питань звернень громадян у районних державних адміністраціях, надано практичну та методичну допомогу щодо організації даної роботи.

Облдержадміністрація приділяє значну увагу роз'яснювальній роботі серед населення. Зокрема, відповідно до затверджених графіків проводяться особисті та виїзні прийоми громадян керівництвом облдержадміністрації і керівниками структурних підрозділів облдержадміністрації, періодично на телебаченні, у засобах масової інформації та на веб-сторінці облдержадміністрації висвітлюється інформація про заходи щодо забезпечення виконання вимог Указу Президента України від 07.02.2008 №109/2008 «Про першочергові заходи щодо забезпечення реалізації та гарантування конституційного права на звернення до органів державної влади та органів місцевого самоврядування».

Проводяться «прямі телефонні лінії», приймаються усні звернення від громадян, що звертаються «телефоном довіри», відбуваються засідання постійно діючої комісії з питань розгляду звернень громадян при обласній державній адміністрації.

Протягом 2018 року під час роботи «гарячих телефонних ліній» керівництвом облдержадміністрації отримано та вжито відповідних заходів на 22 дзвінки громадян, за «телефоном довіри» облдержадміністрації - 102.

Виконання вимог Закону України «Про звернення громадян» та Указу Президента України від 7 лютого 2008 року №109/2008 «Про першочергові заходи щодо забезпечення реалізації та гарантування конституційного права на звернення до органів державної влади та органів місцевого самоврядування» постійно перебуває на контролі в обласній державній адміністрації.

Кількість виборців станом на 01.01.2018 року становила – 1803753 на 01.12.2018 року – 1794839. Протягом 2018 року щомісячно проведено 12 періодичних поновлень бази даних Реєстру, останнє у грудні 2018 року.

3.2. Об'єднання громадян, їх участь у суспільному житті регіону, взаємодія з ними місцевих органів виконавчої влади щодо забезпечення належної суспільно-політичної ситуації в регіоні.

Станом на 01.01.2015 в Одеській області було зареєстровано 5 289 громадських об'єднань, на 01.01.2017 – 5 486, на 01.01.2018 загальна кількість громадських об'єднань в області склала 6 014. Протягом лише 9 місяців 2018 року було зареєстровано 324 громадських об'єднання, загальна кількість яких на 01.10.2018 сягнула 6 338, що на 5% більше ніж на початок року.

Розподіл кількості громадських об'єднань за містами обласного значення (далі – міста) і районами Одеської області є досить нерівномірним. Найбільша кількість діючих міських громадських об'єднань на 1000 осіб наявного населення залишилася у м. Южне та Чорноморськ, найменша – у м. Одеса.

Найбільша кількість діючих районних громадських об'єднань на 1000 осіб наявного населення в Овідіопольському, Балтському, Ананьївському, Миколаївському, Любашівському та Біляївському районах, найменша – в Іванівському районі.

За 9 місяців 2018 року в Іванівському та Савранському районах Одеської області не було проведено жодної консультації з громадськістю; в інших районах консультації з громадськістю мають несистемний та епізодичний характер.

В 11 районах області протягом зазначеного періоду не було проведено жодного просвітницького заходу щодо розвитку громадянського суспільства, а також не здійснювалися дослідження громадської думки. Започатковано проведення зазначених заходів у 6 районах. Збільшилась кількість заходів лише в Любашівському та Татарбунарському районах. В інших районах (за винятком Любашівського) зазначені заходи проводилися вкрай рідко.

Така ж ситуація склалася і в містах обласного значення. Консультації з громадськістю, просвітницькі заходи та дослідження громадської думки за зазначений період здійснювалися лише у м. Южне та Чорноморськ.

За звітний період в результаті 12 консультацій з громадськістю, проведених у містах обласного значення, отримано 6 пропозицій від інститутів громадянського суспільства та не отримано жодної від громадських рад; в результаті 91 консультації, проведених у районах області, не отримано жодної пропозиції від громадських об'єднань та громадських рад.

Кількість програм (проектів, заходів), виконаних (реалізованих) інститутами громадянського суспільства в районах Одеської області за рахунок

коштів місцевих бюджетів, знизилася з 65 до 35, що свідчить про відсутність або недовіру районних програм сприяння розвитку громадянського суспільства. В 4 районах області реалізація таких проектів відбулася вперше, в 9 – зазначена діяльність не проводилася взагалі.

У містах обласного значення кількість програм (проектів, заходів), виконаних (реалізованих) інститутами громадянського суспільства за рахунок коштів місцевих бюджетів, збільшилася з 10 до 19, з них 12 вперше реалізовано у м. Чорноморськ, 7 – у м. Южне.

У 2 містах обласного значення зазначена діяльність не проводилася взагалі (мм. Балта, Ізмаїл), в 4 – припинилася протягом звітнього періоду (мм. Білгород-Дністровський, Біляївка, Подільськ, Теплодар).

Кількість публічних (масових) акцій, організованих інститутами громадянського суспільства в районах Одеської області, знизилася з 158 до 42, що свідчить про налагодження дієвої взаємодії між органами публічної влади та інститутами громадянського суспільства, винаходження ними більш ефективних форм і методів спільного розв'язання проблем регіонального та місцевого значення. Взагалі не проявили активності в організації публічних (масових) акцій громадські об'єднання 9 районів.

В містах обласного значення кількість публічних (масових) акцій, організованих інститутами громадянського суспільства, знизилася з 197 до 52.

Більшу активність систематично проявляють громадські об'єднання мм. Чорноморськ, Подільськ, Ізмаїл та Южне.

Громадські ради функціонують в 25 із 26 районів області, що становить 96 % від загальної кількості місцевих органів виконавчої влади.

Громадські ради функціонують в 1 із 9 міст обласного значення, що становить 11 % від кількості виконкомів міст обласного значення.

У 2018 році громадські ради при місцевих державних адміністраціях Одеської області активно приймали участь в громадських обговореннях регуляторних та інших актів. За результатами обговорень від представників інститутів громадянського суспільства надано 33 пропозиції, 24 з яких було враховано, що становить 77 %.

Разом з тим, активність громадських об'єднань Одеської області є нерівномірною та має переважно ситуаційний характер. Інститути громадянського суспільства часто демонструють неготовність до співпраці з органами публічної влади та небажання брати часткову відповідальність за вирішення суспільно-значущих проблем.

З метою розв'язання цих проблем обласною державною адміністрацією була розроблена та затверджена рішенням обласної ради від 14.03.2018 №659-VII Регіональна цільова програма сприяння розвитку громадянського суспільства в Одеській області на 2018-2020 роки.

Для роботи з громадськими об'єднаннями розпорядженням голови Одеської обласної державної адміністрації від 24.10.2018 № 1212/А-2018 «Про затвердження складу громадської ради при Одеській обласній державній адміністрації» було створено громадську раду, до якої увійшли 35 громадських об'єднань.

08.11.2018 відбулося її засідання, на якому було схвалено зміни до Положення про громадську раду при Одеській обласній державній

адміністрації. Розпорядженням голови обласної державної адміністрації від 22.12.2018 №1609/А-2018 зазначені зміни було затверджено, що дозволяє підвищити якість роботи цього дорадчого органу.

З метою консолідації інститутів громадянського суспільства Одеської області та підвищення мотивацій громадських рад до активної співпраці з районними державними адміністраціями та виконками рад міст обласного значення управлінням проведено обласний конкурс «Краща громадська рада – надійний партнер». За результатами переможцями конкурсу визначено громадські ради при Саратській, Ізмаїльській і Кілійській районних державних адміністраціях.

Відповідно до розпорядження голови обласної державної адміністрації від 30.03.2018 №300/А-2018 управлінням проведено конкурс з визначення програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, для виконання (реалізації) яких у 2019 році надаватиметься підтримка за рахунок коштів обласного бюджету. До обласної державної адміністрації надійшло 19 конкурсних пропозицій, 14 з яких було допущено до конкурсу, розглянуто та оцінено конкурсною комісією, а також складено їх рейтинг.

Серед зареєстрованих в області громадських об'єднань більшість за спрямуванням становлять професійні, об'єднання ветеранів та інвалідів, фізкультурно-спортивні, культурно-виховні, правозахисні.

Активну участь у суспільно-політичному житті регіону беруть такі громадські об'єднання: громадська організація «Об'єднання творчої інтелігенції «Асамблея», громадська організація «Родинний правопросвітницький клуб «Одеська мрія», громадська організація «Рух суспільних ініціатив», громадська організація «Маніфест миру», ініціативна група волонтерів «Одесити», громадська організація «Велике серце», громадська організація «Правозахисне товариство «Співдружність», громадська організація інвалідів «Надія в майбутнє», Всеукраїнська громадська організація «Рада багатодітних сімей України», громадська організація «Об'єднання учасників АТО «Кордон», громадська організація «Ветеранів та інвалідів АТО - «Рапіра», Одеська обласна організація Всеукраїнської громадської організації інвалідів «Українське товариство глухих», громадське формування з охорони громадського порядку і державного кордону «Поліція громадської безпеки», громадська організація «Зелений лист».

Найбільш впливовими є громадські організації, що сформувались на хвилі майдану та Революції Гідності: громадська організація «Самооборона Майдану Одеси» (В. Кожухар, В. Начвинов), громадська організація «Рада громадської безпеки» (М. Гордієнко), Одеський осередок всеукраїнського об'єднання «Автомайдан» (В. Устименко), «Одеська морська самооборона» (Г. Корольов), які співпрацюють з органами державної влади в питаннях протидії сепаратизму та тероризму.

Благодійні фонди: Одеський благодійний фонд реабілітації та соціальної адаптації громадян без визначеного місця проживання «Червоний Хрест», «За майбутнє без СНІДу», «Шлях додому», «Шлях до свободи», «Міжнародна допомога «Добрий самарянин», «На благо Одеси».

Активно діють об'єднання волонтерів, які займаються організацією допомоги вимушеним переселенцям із зони АТО (ООС) та матеріальним забезпеченням військових.

Значну допомогу військовослужбовцям у зоні АТО (ООС) надають такі громадські об'єднання: «Волонтерська сотня Далії Северин», волонтерський центр «Небайдужий народ» тощо.

У 2018 році у містах обласного значення та районах Одеської області інститутами громадянського суспільства було проведено близько 200 акцій протесту соціально-економічного та суспільно-політичного характеру, що мали кількість учасників від 20 до 600 осіб.

3.3. Стан національних відносин

Одеська область є однією з найбільш поліетнічних областей України, де за переписом населення 2001 року проживають представники 133 національностей. У своїй роботі управління взаємодіє з понад 180 громадськими організаціями національно-культурного спрямування, що спрямовують свою діяльність на збереження обрядів, звичаїв, традицій, мови, історичної спадщини свого народу.

За переписом населення 2001 року серед представників 133 національностей, які проживають в Одеській області, найбільш чисельними етносами є українці – 1542341 особа (62,8%), росіяни – 508537 осіб (20,7%), болгари – 150683 особи (6,1%), молдовани – 123751 особа (5,0%), гагаузи – 27617 осіб (1,1%), євреї – 13386 осіб (0,5%), білоруси – 12767 осіб (0,5%) тощо.

У громадському та приватному житті представниками національних меншин використовується рідна мова без обмежень та перешкод.

Правовою основою для здійснення державної мовної політики в Україні є Конституція України, закони України «Про мови», «Про національні меншини в Україні», «Про освіту», Європейська хартія регіональних мов або мов меншин, Рамкова конвенція про захист національних меншин та інші. Виконання основних положень цих документів сприяло створенню оптимального мовного простору в Одеській області, забезпеченню державної мовної політики як по відношенню до мови держави, так і до мов національних спільнот.

Дошкільні заклади

Мова виховання	Кількість закладів/груп	Кількість дітей, які виховуються цією мовою
російська (в тому числі в закладах зі змішаним вихованням рос і укр мовами)	93/705	14543
молдавська	17/60	1278

У загальноосвітніх навчальних закладах Одеської області мови національних меншин вивчаються як мова навчання - молдовська, російська, болгарська. Як предмет та факультатив - російська, іврит, молдовська, болгарська, гагаузька, польська, албанська, італійська, турецька, іспанська мови.

Загальноосвітні навчальні заклади

Мови навчання або вивчення	Кількість закладів/класів із навчанням цією мовою	Кількість учнів, які навчаються цією мовою	Кількість учнів, які вивчають цю мову як	Кількість учнів, які вивчають цю мову факультативно

			предмет	
російська (в тому числі в закладах зі змішаним навчанням рос. і укр. мовами)	220/3029	70124	115281	5271
молдовська	2/166	2589	2724	-
болгарська	1/4	69	7272	991
гагаузька	0/0	0	884	15
польська	0/0	0	1049	20

Вищі навчальні заклади I-IV рівнів акредитації

Мови навчання	Кількість студентів, які вивчають цю мову
російська	160
болгарська	52
польська	47
румунська	15

У Одеській області діють 23 недільних шкіл національних меншин - 3 болгарських при 3 болгарських товариствах, дві польські при двох польських товариствах, 2 афганські при двох афганських товариствах, 2 німецькі, 1 грецька, 1 вірменська, 1 грузинська, 1 білоруська, 1 корейська недільні школи. На базі Благоевської та Червонознам'янської ЗОШ та Великобуяльцької ЗОШ I-III ступенів (Іванівський район) функціонують гуртки з вивчення болгарської мови та культури. Інтернаціональним клубом «Благо» було започатковано конкурс на знання болгарської мови серед школярів «Болгарико, знай свій род и язык».

Для збереження мережі шкіл з навчанням мовами національних меншин та їх вивченням щорічно здійснюється експертиза робочих навчальних планів шкіл з національним складом учнів. Це дає можливість освітнім закладам формувати правові, організаційні і методичні ресурси, які забезпечують збалансований підхід у розподілі навчального навантаження та збереженні при цьому можливості вивчати рідні мови.

Проводиться систематична робота з підвищення фахового рівня вчителів української мови, а також вчителів закладів освіти з національним складом учнів. На базі Одеського обласного інституту удосконалення вчителів проходять курси з підвищення кваліфікації вчителів української, російської, молдовської, болгарської мов та літератур.

Для забезпечення якісного викладання мов і літератур національних меншин в Одеській області існує мережа вищих навчальних закладів, що готують фахівців з відповідних предметів. Так, Одеський національний університет ім.І.І.Мечникова готує викладачів російської мови та літератури, болгарської мови та літератури; Ізмаїльський державний гуманітарний педагогічний університет проводить цільовий набір випускників шкіл з болгарським складом учнів з подальшим працевлаштуванням у загальноосвітні навчальні заклади.

Налагоджено систему перепідготовки педагогічних кадрів, які викладають мови національних меншин. Підвищення професійного рівня вчителів забезпечується курсовою підготовкою та методичною роботою у міжкурсовий період. Курсова підготовка вчителів здійснюється як на базі Одеського обласного інституту удосконалення вчителів, так і, згідно з

договором між Міністерствами, на базі інститутів післядипломної педагогічної освіти Республіки Болгарія та Республіки Молдова.

Для заохочення вчительської творчості в освоєнні нового змісту освіти та впровадження нових технологій навчання в області проводяться Ярмарки педагогічних ідей та технологій, конкурс «Вчитель року» в номінаціях «українська мова і література», «російська мова і література», «молдовська мова і література», «болгарська мова і література».

Щорічно проводяться учнівські олімпіади з мов навчання, мовно-літературні конкурси.

Комплекс заходів, спрямованих на розвиток української мови та мов національних меншин здійснюється в рамках обласної комплексної програми «Культура Одещини - 2017-2019 роки». Серед них: відзначення державних свят, знаменних та пам'ятних дат з історії України, ювілеїв видатних історичних, громадських, культурних діячів; заходи, спрямовані на гармонійний розвиток традиційної української культури та культур національних спільнот регіону; поповнення бібліотечних фондів виданнями українською мовою та мовами національних меншин області; підтримка просвітницької та культурологічної діяльності центрів національних культур, а також Одеського обласного центру української культури.

Популяризації української мови й вітчизняного книговидання в області сприяють Міжнародний конкурс прози «БезМеж 2018», VI-й Міжнародний Корнійчуковський фестиваль дитячої літератури.

Налагоджена співпраця з Всеукраїнською молдовською національно-культурною Асоціацією, спільно з якою проводяться обласні фестивалі молдовської мови, з польським товариством ім.А.Міцкевича, з Одеською філією грецького фонду культури та іншими.

Співробітництво з Генеральним консульством Республіки Болгарія в м. Одеса, Асоціацією болгарських національно-культурних товариств та організацій України дає можливість організувати відвідування вчителями болгарської мови Республіки Болгарія для підвищення їх професійного рівня.

При будинках культури постійно діють та оновлюються музейні фольклорно-етнографічні кімнати з розміщенням експозицій виробів народних майстрів та умільців. У музеях створені експозиції, що демонструють предмети матеріальної культури носіїв регіональних мов або мов меншин - предмети матеріальної культури болгарської, гагаузької, єврейської, молдавської та російської національних меншин, а також експонати, пов'язані з історією ромського та вірменського народів.

В області діють обласні центри національних культур, що підтримуються з обласного бюджету (8 162 тис грн у 2018 році), які спрямовують свою діяльність на вивчення культури, мови, історії та релігії національних меншин: Одеський обласний центр української культури (м. Одеса); обласний центр болгарської культури (м.Болград); Обласний центр національних культур (м. Ізмаїл); Обласний центр національних культур в Ренійському районі (м.Рені); обласний центр гагаузької культури в с.Виноградівка Болградського району Одеської області.

Також, у м.Одесі активно діють Всеукраїнський центр болгарської культури, Одеський обласний грузинський культурно-освітній центр «Іверія»,

Одеський афганський культурний центр, Одеський польський культурний центр, Одеський вірменський культурний центр ім.Л.Х.Калустяна та інші.

Діяльність центрів, які активно співпрацюють з національно-культурними товариствами носить регіональний характер та охоплює різні напрямки: науково-методичний, популяризаторський, творчий, інформаційно-просвітницький, сприяє процесу взаємозбагачення культур народів, що мешкають в Одеському регіоні.

У 2018 році в рамках реалізації заходів обласної комплексної програми «Культура Одещини - 2017-2019 роки» з метою підтримки та розвитку національних спільнот та діяльності національно-культурних товариств фактично профінансовано заходів на суму 204,0 тис. грн.

За рахунок цих та благодійних внесків протягом року проведено різноманітні заходи, спрямовані на підтримку та популяризацію культури етнічних спільнот регіону, міжетнічної толерантності та сталого етнонаціонального розвитку Одещини. Серед них: видання другого тому тлумачного словника молдовської мови, сприяння участі делегації провідних українських науковців-етнологів у виїзному засіданні Міжнародної науково-практичної конференції «Одеські етнографічні читання»: «Українське пограниччя: варіативність традиційної культури» в українській громаді повіту Тулча; сприяння участі делегації болгар Одещини у фестивалі «Кубрат збирає нащадків» в с.Мала Перещепина Полтавської області; урочистості з нагоди Дня Європи та написання членами ГО «Одеське ім.Адама Міцкевича відділення Спілки поляків в Україні» V-го Всеукраїнського диктанту з польської мови «Я пишу, ти пишеш, ми пишемо польською» під патронатом Генерального Консульства Республіки Польща в Одесі; заходи з нагоди Дня слов'янської писемності, до якого за пропозицією Міністерства освіти Болгарії було організовано флешмоб представників болгарської діаспори «Розіті на Българія» («Троянди Болгарії») та покладання квітів до пам'ятника Св.Кирилу та Мефодію; урочисті заходи з нагоди традиційного болгарського свята «Трифон-зарезан»; дні вірменської культури; заходи до 130-ї річниці відвідування Одеси Лесею Українкою в Одеській обласній універсальній бібліотеці літературно-музичні зустрічі «Збираюся потрохи в Одесу»; заходи до 135-річчя від дня народження видатного білоруського поета Янки Купала в Одеській обласній універсальній бібліотеці поетичні години та презентацію видань «У рядках віршів - душа народу»; захід до Дня рідної мови за участі представників італійського, польського, українського, грецького, гагаузького, афганського колективів; заходи до року німецької мови в Україні; заходи до Днів Ізраїлю та єврейської культури та інші.

В інформаційному просторі Одещини зареєстровано 18 друкованих періодичних видань, які засновані національно-культурними громадами та приватними особами.

В рамках Регіональної програми підтримки розвитку книговидання та засобів масової інформації в Одеській області на 2017-2019 роки, за рахунок коштів обласного бюджету підтримується видання 5 газет:

- «Роден край» – Всеукраїнський державний культурно-просвітницький вісник болгар України; виходить з 2001 року щотижнево;

- «Лучаферул» – газета Всеукраїнської національно-культурної молдовської асоціації з загальнодержавною сферою розповсюдження; виходить молдовською мовою з 2003 року щотижнево;

- «Вірменський вісник» – газета Одеської обласної вірменської общини; виходить раз у два місяці з жовтня 2006 року на високому поліграфічному рівні та висвітлює цікаві і актуальні для вірменської громади події;

- «Одіссос» – газета Одеської обласної громади греків ім. Г.Г.Маразлі; виходить щомісячно з 2008 року та на своїх шпальтах висвітлює історію, традиції, звичаї грецького етносу;

- «Българите вчера, днес, утре» – обласний культурно-просвітницький вісник болгар України; виходить щотижнево з 2013 року.

У 2018 році на підтримку видання вказаних газет виділено 1 млн. 674 тис.грн.

Виходять також газети єврейських общин «Шомрей Шабос» з 1998 року (тираж 15000 примірників) та «Тіква-Ор Самеах» з 2005 року (тираж 7800 примірників), російською мовою.

Питання національної спрямованості, безпосередньої діяльності національних громад знаходять постійне відображення в публікаціях регіональних друкованих видань: в газетах «Одеські вісті», «Чорноморські новини», «Вечерня Одесса», «Одесский вестник», «Думська площа», «Міграція» тощо.

У 2018 році проведено понад 200 заходів, спрямованих на національно-патріотичне виховання молоді, формування толерантної поведінки, взаємоповаги, взаєморозуміння у полікультурному соціумі країни, виховання поваги до державної мови та мов національних меншин, традицій українського народу та української культури, підтримку та розвиток самобутніх національних традицій.

З метою підтримки та розвитку самобутніх національних традицій в місцях компактного проживання представників національних меншин проводились різнопланові заходи, зокрема: театралізований обряд «Папаруда» (Кілійський район), *XII-й міжнародний фестиваль молдовської культури «Cînt și joc la hora moldovenilor» (Ренійський район) – у місцях компактного проживання молдавського етносу; свято «Мартенічки», VIII-й Всеукраїнський болгарський собор (Білгород-Дністровський район) - у місцях компактного проживання болгар. Тощо.*

Крім того, в Одеській національній науковій бібліотеці проведено круглий стіл на тему «Культурне розмаїття Південної України – вагомий чинник європейської інтеграції», у якому взяли участь представники органів влади, національно-культурних товариств, науковці, краєзнавці, фахівці провідних бібліотек України.

3.4. Релігійна ситуація

Станом на 1 січня 2018 року в Одеській області діють 1375 зареєстрованих релігійних організацій, у тому числі: 3 духовні центри, 17 релігійних управлінь, 1298 релігійних громад, монастирів та скитів – 24, 20 місій, 2 братства та 11 духовних навчальних закладів. Переважна більшість релігійних організацій відноситься до християнства (1317), 17 – до іудаїзму,

10 – до ісламу, 31 – до нетрадиційних та новітніх віросповідань В регіоні не спостерігається відкритих міжрелігійних конфліктів.

3.5. Інформаційна діяльність

Інформування населення про діяльність органів влади

Кількість засобів масової інформації (далі – ЗМІ) (друкованих, телевізійних, радіо та Інтернет) становить 26 районних друкованих ЗМІ (газет) та 17 регіональних ЗМІ: Інтернет-видань – 7, газет – 3, телерадіокомпаній – 7. Аудиторія розповсюдження – населення Одеської області та України.

Активність використання соціальних мереж місцевими органами влади і якість їх наповнення (посилання на сторінки у соціальних мережах і коротка характеристика поданої інформації, частота оновлення інформації) достатньо висока.

Офіційна сторінка Одеської обласної державної адміністрації у соціальній мережі «Фейсбук» - <https://www.facebook.com/oda.odesa/> . Частота оновлення інформації – щоденно. Інформація оперативна, актуальна, доступна у розумінні.

У кожній районній державній адміністрації Одеської області працює робоча група з питань забезпечення ведення та інформаційного наповнення веб-сайтів та офіційних сторінок соціальній мережі «Фейсбук».

Основні теми, які висвітлювались протягом звітного періоду, зокрема, щодо ініціатив голови Одеської обласної державної адміністрації М.В. Степанова: «В Одеській області новий центр «швидкої допомоги» запрацював на 100 %», «Дороги = розвиток: в області ремонтують південні автошляхи», «Максим Степанов виступив на захист аграріїв Одеської області», «Максим Степанов ініціював повну інвентаризацію об'єктів культурної спадщини Одеської області», «Максим Степанов вимагає перевірити діяльність Держкоінспекції Чорного моря», «В Одеській області розпочато масштабну кампанію зі збереження доріг: приєднатися може кожен», «Максим Степанов: «Мобільна поліклініка приїде у кожен район», «В Одеській області покращують систему надання екстреної медичної допомоги», «Нові спортмайданчики, як мотивація до здорового способу життя», «Одеська область отримала понад 70 мільйонів гривень для облаштування перших класів НУШ», «Президент Петро Порошенко та голова Одеської ОДА Максим Степанов відкрили новий міст біля Паланки», «Перспектива на 3 роки: кожна громада будує свої плани», «До кінця року в Одеській області планується завершити ремонтні роботи на 6 автомагістралях», «Розвиток сільського господарства: лідерство зі збору врожаю та безпрецедентні програми підтримки», «Куяльницький лиман став державним курортом!».

Проведено інформаційні кампанії щодо реалізації Концепції вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції, реалізації Стратегії комунікації у сфері європейської інтеграції, запровадження та забезпечення правового режиму воєнного стану в окремих регіонах України, надання пільг та соціальних гарантій учасникам АТО, відзначення 100-річчя проголошення Акт злуки Української Народної Республіки і Західноукраїнської Народної Республіки, Дня Європи, Дня Конституції України, Дня Незалежності України тощо.

Охоплено населення районів та міст обласного значення Одеської області.

Розміщення соціальної реклами

Проведено роботу з трансляції відеороликів соціальної реклами на регіональному та місцевому телебаченні Одеської області, а також розміщено соціальну рекламу на зовнішніх носіях у містах обласного значення та районах Одеської області з наступної тематики:

- День Конституції України;
- День Незалежності України;
- День Гідності та Свободи;
- День пам'яті та примирення;
- День кримськотатарського прапора;
- вшанування подвигу учасників Революції Гідності та увічнення пам'яті Героїв Небесної Сотні;
- 85-ті роковини Голодомору 1932-1933 років в Україні.

Охоплено населення районів та міст обласного значення Одеської області.

Забезпечення інформаційної безпеки. Загальна оцінка ситуації в інформаційному просторі

Особливістю Одеської області є її прикордонне розташування. Протяжність державного кордону з республікою Молдовою (в т.ч. центральна ділянка) та Румунією, що проходить в Одеській області, становить понад 1000 км. Із 26 районів області 2 межують з Румунією, 1 з Румунією та Молдовою, 4 – з Молдовою, 7 – з самопроголошеною Придністровською Молдавською Республікою (далі – ПМР) що знаходиться на території Молдови.

Відповідно в зону обслуговування передавачів, які розташовані на території цих країн, входить прикордонна смуга Одеської області. Потужні молдовські ретранслятори встановлені в містах Кишиніві, Чимишлії та Резині.

З території невизнаної ПМР на територію Одеської області здійснюється мовлення російських телеканалів «Первый канал», «Всемирная сеть», «РТР-Планета». До того ж, трансляція програм «Радио Росии», «Русское международное радио» з м.Грігоріополя охоплює практично весь південь України, включаючи й Одеську область.

Проте, у прикордонних районах Одеської області, які межують з ПМР, крім м. Подільськ, взагалі недостатньо українських радіомовників.

Технічне обслуговування мереж телевізійного і радіомовлення в Одеській області здійснює Одеська філія Концерну радіомовлення радіозв'язку та телебачення (далі – Одеська філія Концерну РРТ).

На своєму балансі Одеська філія Концерну РРТ має 32 станції, з них 5 потужних та 17 малопотужних багатопрограмних радіотелевізійних передавальних станцій, окремі радіостанції РС-1 Одеса, РС-2 Петрівка.

Телебачення і радіомовлення

В Одеській області розбудовано окрему мережу обласного телемовлення. Для трансляції програм ПАТ «НСТУ» «Одеська регіональна дирекція» задіяні 12 передавачів загальною потужністю 4,9 кВт.

Сьогодні потужні передавальні центри Одеської філії Концерну РРТ мають такий вигляд:

1. На РТПС Одеса, яка має вежу заввишки 195 м, розташовано 5 телевізійних та 16 радіомовних передавачів, працює цифрове передавальне обладнання ТОВ «Зеонбуд» у складі 4-х передавачів потужністю 1000 Вт кожний та передавач регіонального мультиплексу потужністю 1200 Вт.

2. До складу РТПС Подільськ входять: 4 радіомовних передавача, цифрове передавальне обладнання ТОВ «Зеонбуд» у складі 4-х передавачів потужністю 1000 кВт кожний та передавач регіонального мультиплексу потужністю 1000 Вт. Висота вежі 180 м.

3. До складу РТПС Петровірівка входять: 2 радіомовних передавача, цифрове передавальне обладнання ТОВ «Зеонбуд» у складі 4-х передавачів потужністю 1000 кВт кожний та передавач регіонального мультиплексу потужністю 550 Вт. Висота вежі 200 м.

4. До складу РТПС Кам'янське входять: 3 радіомовних передавача, цифрове передавальне обладнання ТОВ «Зеонбуд» у складі 4-х передавачів потужністю 200 Вт кожний та передавач регіонального мультиплексу потужністю 550 Вт. Висота вежі 180 м.

5. До складу РТС Ізмаїл входять: 3 радіомовних передавача, цифрове передавальне обладнання ТОВ «Зеонбуд» у складі 4-х передавачів потужністю 200 Вт кожний та передавач регіонального мультиплексу потужністю 250 Вт. Висота вежі 110 м.

Охоплення населення області програмами недержавних телекомпаній залишається на низькому рівні. Охоплення населення області радіопрограмами становить: УР-1 (Перший канал Українського радіо) – близько 80%; УР-3 (Культура) – близько 60%.

Окрема мережа обласного радіомовлення відсутня. Програми ПАТ «НСТУ» «Одеська регіональна дирекція» виходять в ефір на мережі УР-1 в окремі часові проміжки.

Для відновлення охоплення населення Одеської області радіомовленням на належному рівні необхідно відновити роботу потужних передавачів на РТПС Ізмаїл 10 кВт та РС Петрівка 100 кВт, передбачивши при цьому кошти в Державному бюджеті для ПАТ «Національне суспільне телерадіомовлення України» на наступний рік.

Доведення програм до передавачів здійснюється за допомогою розгалуженої мережі радіорелейних ліній, яка налічує 30 станцій і має протяжність 1085,9 км. Всі ці лінії вже сьогодні дозволяють здійснювати розподіл програм у цифровому вигляді.

Впровадження цифрового телевізійного мовлення.

26 квітня 2018 розпочата робота регіонального мультиплексу цифрового телевізійного мовлення – «Одеса ЦТ» по всій території Одеської області. Національною радою України з питань телебачення та радіомовлення (далі – Нацрада) оператором мультиплексу визначено Концерн РРТ.

Телевізійні передавачі, які транслюють 8 програм регіонального мультиплексу цифрового телевізійного мовлення – «Одеса ЦТ», є власністю Одеської філії Концерну РРТ і встановлені в 22 –х населених пунктах, а саме:

Назва місця встановлення	№ ТВК	Потужність передавача, кВт
м. Одеса	27	1,2
м. Кодима	60	0,06
м. Балта	60	0,03
с. Вестерничани	60	1,0
селище Ковбасова поляна	60	0,06
селище Любашівка	60	0,04
селище Велика Михайлівка	60	0,06
с. Петровірівка	60	0,55
селище Миколаївка	60	0,06
м. Березівка	60	0,06
м. Роздільна	60	0,003
с.Миколаївка Овід. р-н	51	0,25
селище Тарутине	51	0,25
селище Сарата	51	0,25
с. Петрівськ	51	0,003
с. Кам'янське	59	0,55
м. Ізмаїл	59	0,25
м. Рені	59	0,06
м. Болград	59	0,06
м. Кілія	59	0,04
м. Вілкове	59	0,04
с. Городне	59	0,003

Таке розташування передавальних засобів забезпечує повноцінне покриття програмами мультиплексу всієї області понад 95%. До складу мультиплексу, згідно з рішенням Нацради, включені програми 8 телекомпаній, а саме:

- ТОВ «ТРК Клуб-ТВ», Одеса (GTV)
- ТОВ «ТРК Андсер», Одеса (А-1)
- ТОВ «ТРК Південна хвиля –ТВ», Одеса (Южная волна)
- ТОВ «ТРК Моя Одеса», Одеса (Думская TV)
- ТОВ «Реноме інет» Одеса (Olvia)
- ТОВ «ТРК Одеса-1» Київ (Одеса -1)
- ТОВ «Гравіс» Київ (Плюс Плюс)
- ТОВ «ТРК Нова Одеса» Одеса (Первый городской)

Мовлення забезпечується в стандарті DVB-T, впровадження якого дає змогу мешканцям населених пунктів Одеської області, які приймали сигнали 2-3 аналогових каналів приймати 8 програм на одному телеканалі. Телевізійні тюнери, які використовує населення для приймання телевізійних програм в стандарті DVB-T2 забезпечують якісний прийом і програм регіонального мультиплексу.

22 листопада 2018 року Нацрада визначила переможців конкурсу на мовлення в регіональному мультиплексі в 4-х синхронних зонах у цифровому стандарті DVB-T2 на вільних каналах багатоканальної телемережі Одеської області.

За результатами конкурсу мовити в усіх 4-х зонах – мережах, що охоплюють 27, 51, 59 і 60 канали, за результатами конкурсу буде ТОВ «Ріак-Інформ» («7»), м. Одеса.

У мережах 27, 51 та 59 каналів також транслюватимуться програми ТОВ «Телерадіокомпанія «Здоров'я», м. Одеса.

Переможцем на мовлення з використанням мережі 60 каналу стало ТОВ «Балінформкомпанія», м. Балта Одеської області. Таким чином,

найближчим часом мешканці Одеської області зможуть дивитися в регіональному мультиплексі 11 телевізійних програм по всій території області.

Водночас після відключення телевізійного аналогового сигналу на території області виникло головне питання – повноцінне покриття території Одеської області українським телевізійним сигналом цифрової багатоканальної мережі.

В Україні багатоканальна цифрова телемережа у складі чотирьох мультиплексів МХ-1, МХ-2, МХ-3 та МХ-5 працює з 2011 року. Цифровими передавачами для безкоштовного перегляду поширюється 28 загальнонаціональних телеканалів та 4 регіональні телеканали. Ліцензію провайдера програмної послуги від Нацради отримало ТОВ «Зеонбуд».

На даний час цифрове мовлення 32-ох телевізійних мовників в стандарті DVB-T2 в Одеській області здійснюється лише 9 передавачами національного провайдера ТОВ «Зеонбуд» в м. Одеса, м. Ізмаїл, м. Подільськ, с. Кам'янське, м. Березівка, селище Саврань, селище Миколаївка, селище Сарата, с. Петровірівка, які не забезпечують необхідного покриття Одеської області цифровим телебаченням. Внаслідок розташування передавачів ТОВ «Зеонбуд» на існуючих майданчиках та щоглах Концерну РРТ залишаються незабезпеченими цими програмами м. Рені, значна частина Ренійського району, частина Болградського району, м. Вилкове, частини Тарутинського, Захарівського, Великомихайлівського та Кодимського районів. Середній відсоток цифрового покриття по області – близько 65 %.

Сьогодні Одеська філія концерну РРТ має технічні можливості для застосування більшої кількості передавачів трансляції мовлення в стандарті DVB-T2, але встановлення нових передавачів дасть можливість розширити покриття території області тільки регіональними програмами.

IV. Стан соціально-економічного розвитку регіону
Основні тенденції розвитку Одеської області у 2018 році
Основні показники соціально-економічного розвитку Одеської області

(у порівнянні з відповідним періодом попереднього року)

Показники	Січень-грудень 2018 року, %		Довідково			
			Січень-листопад 2018 року, %		Січень-грудень 2017 року, %	
	Область	Україна	Область	Україна	Область	Україна
Доходи місцевих бюджетів (загальний і спеціальний фонди)	119,0	х	119,3	х	131,3	х
Доходи обласного бюджету (загальний і спеціальний фонди)	118,6	х	117,5	х	131,6	х
Промислове виробництво - <i>індекс промислової продукції</i> - <i>темп обсягу реалізованої продукції</i>	91,8	101,1	91,8	101,6	112,2	100,4
			109,7	117,4	118,0	121,8
Виробництво продукції сільського господарства- всього, <i>в т.ч.:</i>	100,5	107,8	101,0	108,2	99,4	97,8
<i>у с/г підприємствах</i>	100,0	112,1	100,6	113,4	102,6	96,8
<i>у господарствах населення</i>	101,3	102,2	101,5	102,0	95,0	99,2
Обсяги вантажних перевезень усіма видами транспорту-всього, <i>в т.ч.:</i>	98,7	98,0	99,5	98,5	105,1	101,8
- <i>залізничний транспорт</i>	97,1	94,9	97,5	95,4	103,4	98,9
- <i>автомобільний транспорт</i>	109,0	105,8	111,3	106,9	122,9	104,7
Експорт товарів	98,4¹¹	109,9 ¹¹	95,3¹⁰	110,3 ¹⁰	119,3	119,0
Імпорт товарів*	108,2¹¹	116,7 ¹¹	107,1¹⁰	117,0 ¹⁰	117,6	126,4
Обсяги введеного в експлуатацію житла			87,8⁹	84,4 ⁹	125,1	109,0
Індекс будівельної продукції	109,8	104,4	117,6	106,3	149,3	126,3
Оборот роздрібної торгівлі	103,2	106,1	103,0	106,2	114,1	108,8
Середньомісячна зарплата, <i>в т.ч.:</i>						
- номінальна <i>гривень</i>	8011	8865	7871	8711	6542	7104
- темп росту <i>відсотків</i>	122,5	124,8	123,3	125,3	136,1	137,1
Реальна заробітна плата	110,5	112,5	111,1	112,8	116,6	119,1
Заборгованість із виплати заробітної плати - до попереднього місяця	118,2	93,8	101,3	97,8	96,7	91,7
- до початку року	131,3	111,7	111,0	119,0	101,2	132,2
Рівень зареєстрованого безробіття	0,9	1,3	0,8	1,2	0,9	1,4
Індекс споживчих цін всього:	101,1		101,1		101,1	
- до попереднього місяця		100,8		101,4		101,0
- до грудня попереднього року	109,3	109,8	108,2	108,9	114,6	113,7
Індекс споживчих цін на продукти харчування:						
- до попереднього місяця	101,7	101,9	101,3	101,4	101,7	101,6
- до грудня попереднього року	106,3	108,1	104,5	106,1	118,8	118,3
Індекс споживчих тарифів на житло, воду, електроенергію, газ та інші:						
- до попереднього місяця	100,4	100,7	104,8	106,1	100,1	100,3
- до грудня попереднього року	107,7	110,6	107,2	109,9	113,4	110,6
Рівень оплати населенням послуг ЖКГ			88,3	85,0	89,3	88,1
Заборгованість населення за житлово-комунальні послуги (до початку року)			127,6	х	135,7	х

*з урахуванням нафти сирової ⁹ - за січень-вересень, ¹⁰ - за січень-жовтень, ¹¹ - за січень-листопад

Одеська область у 2018 році – це:

- ✓ **11,2%** виконаних будівельних робіт 2018 рік (15276,2 млн. грн.)
- ✓ **7,4%** обороту роздрібною торгівлі 2018 рік (69,0 млрд. грн.)
- ✓ **8,1%** введеного в експлуатацію житла січень-вересень 2018 року (426,3 тис м²)
- ✓ **5,8%** обсягу експорту послуг січень-вересень 2018 року (504,4 млн дол США)
- ✓ **6,6%** обсягу вантажних перевезень 2018 рік (41,1 млн т)
- ✓ **4,3%** капітальних інвестицій січень-вересень 2018 року (14,6 млрд грн.)
- ✓ **3,7%** обсягу експорту товарів січень-листопад 2018 року (1601,3 млн дол США)
- ✓ **3,7%** прямих іноземних інвестицій на 01.10.2018 року (1,198 млрд дол США)
- ✓ **2,3%** промислового виробництва січень-листопад 2018 року (52,5 млрд грн)

V. Пропозиції щодо вдосконалення законодавства і практики його реалізації, системи державного управління

Перелік проектів законів України, підготовлених за ініціативою Одеської обласної державної адміністрації і направлених до Кабінету Міністрів України

№	Назва проекту закону	Мета проекту закону	Стан розгляду проекту закону
1.	Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про реалізацію пілотного проекту щодо запровадження спрощеного фітосанітарного контролю в зоні діяльності Одеської митниці ДФС»	З метою вирішення комплексу проблемних питань, створення умов для повернення обсягів митних вантажів для розмитнення на митній території області та зростання обсягів митних надходжень для реалізації завдань економічного розвитку регіону обласною державною адміністрацією спільно з Одеською митницею та представниками основних імпортерів розроблено проект постанови Кабінету Міністрів України «Про реалізацію пілотного проекту щодо запровадження спрощеного фітосанітарного контролю в зоні діяльності Одеської митниці ДФС України». Основною метою проекту є тимчасове запровадження норм спрощеного фітосанітарного контролю та приведення законодавства України у сфері карантину рослин у відповідність до міжнародних фітосанітарних правил, гармонізації із законодавством ЄС. Проектом передбачаються окремі особливості щодо	Обласна державна адміністрація вперше звернулася до Прем'єр-міністра України Гройсмана В.Б. майже рік назад (лист від 09.08.2017 №01/02-20/495) щодо надання відповідного доручення з внесення проекту постанови КМУ «Про реалізацію пілотного проекту щодо запровадження спрощеного фітосанітарного контролю в зоні діяльності Одеської митниці ДФС України» на засідання КМУ. Відповідно до доручення Прем'єр-міністра України Мінагрополітики надало пропозиції та зауваження до проекту постанови, які були опрацьовані, внесені відповідні коригування та направлено доопрацьований проект постанови (лист Прем'єр-міністру України від 10.01.2018 №01/01-28/115), який після повторного розгляду

		<p>спрощеної процедури, зокрема обмежується кількість відбору проб для фітосанітарної експертизи продукції.</p> <p>Водночас проектом постанови обмежується перелік об'єктів регулювання для спрощеного контролю за переміщенням територією України з кодами товару 0701-0710 та 0803-0810 згідно з УКТ ЗЕД. Відповідно до умов пілотного проекту перевірка фітосанітарним інспектором здійснюється лише з метою встановлення, що об'єкт регулювання супроводжується дійсним фітосанітарним сертифікатом, якщо такий вимагається згідно з діючими фітосанітарними заходами, об'єкти регулювання відповідають документам, які його супроводжують, та ознак пошкодження вантажу немає</p>	<p>міністерствами необхідно було винести на розгляд та затвердження КМУ.</p> <p>Оскільки до червня 2018р. відповіді щодо можливості впровадження пілотного проекту не надійшло, було підготовлено та направлено чергове третє звернення Прем'єр-міністру України (лист від 27.06.2018 №01/01-28/4098) щодо підтримки неодноразово доопрацьованого проекту постанови КМУ «Про реалізацію пілотного проекту щодо запровадження спрощеного фітосанітарного контролю в зоні діяльності Одеської митниці ДФС України».</p> <p>На сьогодні знову знаходиться на розгляді у Мінагрополітики, Мінекономрозвитку, Мінфіну та Держпродспоживслужби.</p>
2.	<p>Прийняття необхідних підзаконних актів для ефективної реалізації Закону України «Про внесення змін до Митного кодексу України та деяких інших законів України щодо запровадження механізму «єдиного вікна» та оптимізації здійснення контрольних процедур при переміщенні товарів через митний кордон України»</p>	<p>Законом України від 6 вересня 2018 року №2530-УШ «Про внесення змін до Митного кодексу України та деяких інших законів України щодо запровадження механізму «єдиного вікна» та оптимізації здійснення контрольних процедур при переміщенні товарів через митний кордон України» в пунктах пропуску через державний кордон України скасовано такі види державного контролю, як екологічний та радіологічний контроль вантажів і транспортних засобів. Зазначені види контролю входили до компетенції Державної екологічної інспекції України та її територіальних органів.</p> <p>Отже, на сьогоднішній день Держекоінспекція не має чітко визначених законодавством правових механізмів ні для</p>	<p>Обласна державна адміністрація підтримує звернення ГС «Асоціація морських агентств України» до Першого віце-прем'єр-міністра України Кубіва С.І. від 26.12.2018 №27/12 щодо вирішення проблемних питань діяльності Держекоінспекції та її територіальних органів в морських портах України та вважає за необхідне прийняти у максимально стислі терміни:</p> <p>1. Порядок взаємодії адміністрації морських портів та центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення</p>

		<p>відбору проб вод та проведення їх аналізу, ні для обчислення розміру збитків та пред'явлення претензій про відшкодування збитків і втрат, заподіяних державі в результаті порушення законодавства про охорону навколишнього природного середовища.</p> <p>Незважаючи на це, представники Держекоінспекції здійснюють відбір проб та пред'являють претензії про відшкодування збитків, при цьому оцінюючи обсяги своїх прав та повноважень фактично на власний розсуд. Це, в свою чергу, призводить до безпідставних затримок суден, зривів контрактів на постачання експортної продукції, значних фінансових збитків та компаній та завдає шкоди репутації України.</p>	<p>державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів.</p> <p>2. Порядок проведення перевірки, взяття проб води та проведення їх аналізу, який розробляється відповідно до пункта 5-1 Правил охорони внутрішніх морських вод і територіального моря України від забруднення та засмічення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 29 лютого 1996 р. № 269;</p> <p>Порядок обчислення розміру відшкодування та сплати збитків, заподіяних внаслідок забруднення із суден, кораблів та інших плаваючих засобів територіальних і внутрішніх морських вод України (надалі - Порядок обчислення відшкодування), який повинен уніфікувати підходи до розрахунку розмірів завданої забрудненням шкоди.</p>
--	--	--	--